R 357/1

Deník Růženy Vojtěchové

od 1. srpna do 11. pros. 1927

1. srpna 1924.

Začínám psát další deník a chtěla bych v něm zapisovati také své názory na současné události, chtěla bych zde také jistě probírat o mých hovorech o Máňou (pokud na ně bude čas a příležitost), to ani jinak při takovém přátelství nejde. Tak zprvu o ní (trochu jsme se dnes zahovořily).

Její choť a její duševní stav jistě mnoho přispívá ke zlepšení jejího zdravotního stavu. Zhatila se zas sama sobě. Bojí se svého života s Jindrou, jehož začíná kritisovat – a kritika ta jest znamená konec lásky. Nikoho se jí nechce, jen mlčení a samoty. Je mi vděčna, že jí rozumím a nemluvím, jí nejen do hovoru, ale ani jí nevnucuji svou společnost. Ani Jindra jest jí nerozumí tak jako já, myslí, že se hněvá, když mlčí, vyčítá, já mlčím také a nic nevyčítám. Vzpomínala jsem na Dolejšku, Máňa si kladla otázku, nebylo-li mi tam líp, ale já vím, že bych tam již zpět nemohla. Máňa mi věřila, že o v pondělí chtěla by vzít ex. Proč jest nyní přátelství také jiné, aby vzdalovalo? Odpověděla jsem: Kdybych měl jednou nějaké právo, odvezla bych ji nejprv jiné lidi, kde by nebyly nutné ohledy, a byla bych zdravá. Je to přec také jedináček. Myslím si někdy, jaké prondy jí to pohlení.

Co bych řekla, kdybych sem ka přestala chodit?

Teď v tomto stavu bych to nic pobídla, ale nebrala by trojaho za normálního okolností. Mějíc, myslím, ani bych to nevydržela – snad nejprv tím bych na ně zavolala, nebo jsem také zpyšná na tom přátelství, ne tvé nároky – a pak bych ty jas musela mít v sobě.

Ba ne, odtud bych, vždyť tu budeš mít Jindru!

Nemluvme mi o tom. Musím ti mít.

Jindra jí včera šeptal, ať mne odpoví, že jsem na mi hrad a ona mne hájí.

Pondělí 4. srpna 1924.

Dnes je rok tomu, co jsem byla u Kolářů, teď právě v akademii. Dnes oddíva přes všecka velká slova ani nevzpomenu. Jakživ hned, jak vzpomenu, celé prostředí Mělníka, slepýše je všecky a je mi líto, že to tak vše skončilo. Maňa se nezachovala pěkně.

Nevrátím se už nikdy do Bell. Ale srostla jsem s nimi. Při každé vzpomínce se hned cítím na zpustlém místě. Ale přes vše pěkné nechci nikdy zpět, teď vzpomínám Julince, která nikdy do Bell nepůjde.

V sobotu a v neděli jsem byla doma, bolelo mne moc hlava, K večeru mne kole u R. Maňa leží. V sobotu večer jí „strýček" něco řekl, Maňa se rozplakala, mama už neví proč, hudlelo, museli jí mléci a uložit, museli ji probudit k večeři, až o 1. hod. v noci. Dr. Hrubý řekl, že je to neurasthenie a že musí do sanatoria.

Zkoušky musím nechat až na jarní termín, nestrhnu to.

V pátek jsem napsala dvěkovou vzpomínku Aji K., už - nyšlela jsem si, mám-li to poslat. Třebas se už pomnila.

Úterý 5. srpna 1924.

Přečetla jsem si svého „Míšu," líbezný, že na tom nemohu dnes pracovat. Mám mám chuť do práce vůbec.

Po městě se hovoří, že mně máňa tuberkulosu. Popřela jsem to.

Kašp. poslal Máni a SSH vzpomínku z Velehradu, divila se, že také ne mně. Napsala jsem Máni Oberdörferové knihy (své).

Dnes tomu rok, co jsem byla s Kol. ve Světlé na oleřčení sokolovny. Máňa asi též vzpomíná, neboť toho dne začaly konce s Čís. a začala s Karlem Šulcem. Co rok přinese — a jak uletí!

Přišel dopis od gracií z Č. Brib. jsem téměř rozhodnuta za nimi na neděli jet.

Ústěda 6. srpna 1924.

V sobotu jedu na den za gracienni. Těším se na ně, na nové prostředí, nové lidi.

Mařinu jsem našla na zahradě u staré studánky, slunila se, musela jsem sedět zády k ní. Mám již ted v 3. velkého zastavce. Pěkné odpoledne. Pak jsem se dívala, jak pouťky hledali vodu. Jak je to mužné?

Čtvrtek 7. srpna 1924.

Mám mladé, pružné tělo. Jsem žena. Avšak nehezká. A proto mé tělo nikde nikdy nikomu nelíbit. Jako tajemná schránka jsou tu ženy, aby nikdy nesloužily svému účelu. Tělo jádře občas své právo, pro nehezkou tvář se mu ho nedostane. Jak nespravedlivé! Jsem ženou, ale mé tělo nikdy neobejmou lokty muže, nikdy nikde toho, který by po něm zatoužil, laskal je. Ano, láska je napětím, nemyslím mi to mýma. Je tu naše lidská přirozenost a tu nelze potlačit. A já už mám léta, mnohé mají dávno rodinu, muže, já nikdy nic nemít. Mámou a ženou je mé ženství.

Bez lásky nelze nikomu náležet. Lépe ani neokusit tělesné lásky. Pak se mužná protrpí často vášeň, touha, jíž nelze uhasit. A tak je lépe nikdy nepoznati.

Nikdo toho z mých lidí nemyslí. Je to příliš osobní - a pravdivé.

Pátek 8. srpna 1924.

Od Lidky P. přišlo hezké psaní. Sedí v Krču a bručí na svět.

Máňa byla velmi nemilostivá, včera jsme ji přišel nastěhovat ? Židárský a měla pro to výstup s Jindrou, který řádil jako čert.

Včera jsem byla nastěhovat Markovy, nemohu najít v M. nic než prostřednost dobře vychované, samostatné, světa znalé dívky.

Máňa mě chce a já se pro to zhlédla a šla jsem navrčená domů. Mám pro příští odpo. přijít bankovat Jdi (přijde na návštěvu, máme se rádi, když se nevidíme), aby se pro tvrdou zimu ostří a Jindra zas nenaváděl. Mám do toho „strašně mnoho" chuti. Pak je past. pojedu za gracienni.

Neděle. Mor. Třebová 10. srpna 1924.

Já – já v klášteře!

Přijela jsem včera večer po mnohé zdržené hodině u R. Gracie mne čekaly. Nedaly jinak, musela jsem s nimi sem a já lezu ji matrile. Nespalo jsem mnoho, tak podivně na mne klášter působil – a dvojnásob dnes, kdy jsem účastna jeho denního života. Ráno jsem musela s gracií do kostela a chovat se jako ony, nebylo možno revoltovat. Ty mi to nadrobí by. Lída řekla, že jsem lezla po mši jako jelen. Vím jen, že mne to strašně vyčerpávalo a že bych tohle dlouho nevydržela.

Klášterní prostředí na mne dobře nepůsobí. Maery říká, že je to pravého dne. Snad. Já jsem proti chudých nájemní, jsem jinak vychované, jistě mne deprimuje to rohovávání, nemůžu svrbnutí pomanit. Říká se, že v klášteře je klid, ne, takového klidu nejsem. Je to potlačení radosti, bouře – je to spoutání a já jsem nenávidím. Miluji svobodu nade vše, také dnes chápu, že forma zabíjí, opravdu zabíjí. Mne by asi brzy zabila. Jak je mi smutno zde v těch čistých místnostech, které vonají voskem, kříži všude a svatými obrazy! Snad cítím dvojnásob cenu lidí kolem sebe! Za normálních zde a ten klid by mne umořily. Mamé vzpomínám, co napsal v klidu v Benátkách, nemýlím-li se, Przybyszewski. Kdyby měl být člověk v klášteře šťasten, musel by být opravdu tak duševně povznesen a vzdálen všemu pozemskému, že by musel být opravdu jen ve světě duchovním

Pojedeji. Dopisovala jsem poslední větu v pokoji děvčat, když mne gracie začaly shánět ke vračině. Postupně přišly z procházení. Šeptičky, jak se mne shánělo, kde jsem, až jak nechodím do kostela? Děvčata nevědělo, kudy kam, gracie i ostatní dívky pak chaly jako divé.

Po vračení jsme šly s Tonkiadou na procházku do Lichtenbrünnen, zpáteční cesta byla moc hezká. Hovořila jsem hodně něm., začala se jsem se do toho vpravovat, Lída povídala, že umím hodně a že byla velmi bystrá. Bolela ji hlava. Vyklídala mi o nemoci své matky. Je jak věřící proto, že se jí sestra vzpomíná z její modlitby. Vzpomíná často na slova. Svob. (z mého ses.) o sudu, na němž jí však nelze vždy spočinout. Ve své přátelství s Macry už tak dvacet nevěří, odcizují se navzájem, L. ji nemůže vše říci, protože M. nepochopí. L. tedy mlčí brzo z jejího karného pohledu. Proto ji ani nerekla, jak na ni působí pohledy pátera W., ví, že je to jen typické, ale nemůže si pomoci. Musí jít mimo farhouse, když ale ví, že se na ni od oltáře podívá. Proto je rádo, že už odjede. M. prý jakoby ani jinou nebyla, ale ona – to víme, že Lída je horká, temperamentní. Pozdě rádo, že si může vlevit, byla toho tak plná. A tak se jí chce někdy ne-by. Proto se polarka s ostatními děvčaty, s M. nemá, ta o to nestojí. A ji to musí někdy ven!

Večeřely jsme v šmavé jídelně a pak spát.

Stolica 12. srpna 1924, – úterý.

Měsíc nám svítil do ložnice, mně zrovna do očí, ale dobře se mi spalo. Ráno jsme se chystaly na výlet na Bouzov se s. Renatou.

(Alyča nezapomněla: V neděli večer blouznily dívky o večeři v kapli, tak jsem tam šla nakoukat. Projdu-la jsem hned Lídu podle kašle, chomýtko se celá do sebe. Modlila se tak vroucně?)

Pak se ví, musela jsem zas do kostela, a napravovat reputaci, však po mně jeptiška čučely. Pak jsme šly na výlet. S. Renata je nejen velmi krásného zjevu, ale také velmi ušlechtilá a milá. Dělaly jsme celkem asi 40 km pěšky a stálo to zato. Byl to velmi hezký výlet. A Bouzov sám!

Líza sotva ležela, nahoru nemohla, prý se v hrudi opravdu sudeční vada. Ale pomčila si a vyjížděla, Bouzek kňučel pod obraz. Pak pohoršitství ve milými v Říčkově u Renatiných známých. Mluví se tam všude hezkým mor. nářečím. Zly jsme svítilou měsíčním nocí na nádraží do Rapotína a pak vlakem „domů." Stála jsem u okna a vnímala jsem ten krásný. K půlnoci jsme šly spát.

Ráno v 6 jsem vstávala, vajíjdělá jsem. Lída se sotva hýbala, ale přece mne šla s Maery vyprovodit. V kapli jsem již nebyla, ale se sestrami jsem se rozloučila, Xaverie sama za mnou přišla, takeí adieu Renatě. Jaká škoda jí!

Nevím, jestli kdy uvidím Mor. Třeb. a jistě již nikdy nepřekročím prahu kláštera. Jarjovaly i mne, i představená – na konec bych byla docela ráda zůstala, kdyby nebylo otázky financí a nábytku. Ta je všem lehká!

Pozvala jsem po tý 3 dny kecos nového a je v čem přemýšlet.

Čtvrtek 14. srpna 1924.

Rozhněvala jsem se v některý na M. kvůli dovolené. Včera přišel lístek od M. Kol. z Malšova, pozdrav, též podpis Jarmily a Dvořákové. Jinak jsem si včera přála, aby už byla škola.

Mámino chování mi jde moc na nervy. Věru byl se s ní nadělal veselé.

Jak jsem malá, ubohá! Děsím se pomyšlení, jak daleko jsem zašla ve své nevíře. Vždyť já v nic, naprosto v nic nevěřím! Jak je mi všednost nenávistná na život! Představa smrti je mi stále bližší a stále nevdlytněji se mi vtírá do hlavy.

Přijde něco velkého? Ne. Nic nepřijde. Snad nalezu lásku a budu mít oporu. Celou duší se upínám ke této možnosti, ale nevěřím v ni. Co se to se mnou děje?

Sobota 16. srpna 1924.

Včera jsem se hrozně nalekala. Byl tu František Bros., bylo to hrozně odtud, špičkovala jsem a říkala mu otevřené jaderné věci. Přišlo a tak jsem nemusela na H. Holice s lelíveni, které jsem měla koupit.

Dnes jsem byla v Para. Jůstanu asi v Mikul. Budu asi muset bydlet v Pard. a dojíždět, protože tam pro mne není byt. Jelo jsem pak na fast. a tak jsem se na Mámu rozhněvala, že jsem odešla; slzila se vzadu na zahradě, děti to mi směly a já ne, bylo to příliš mezijiná. Je někdy nepříjemné být Anna. Ano, slečna Rydlíková! No, za 14 dní začne škola, týden nato má Pepa svátek - prase adieu, Holice!

Úterý 19. srpna 1924.

Celou neděli jsem byla doma. Psaly agr. dopisy, pracovala jsem se na průvodu. Pak domů, nechtělo se mi lidí. Napsala jsem „Vzkazy mile" a poslala je M.V. a dopis novotné o vrácení mých věcí.

Dnes jsem dělala zpráváčky v kanclu a nové relikvie jsem zničila. Bylo mi nad tím smutno. Bajo, tak nejistotou žít je zrádí!

Chodím ted' k R. v poslední době málo, necítím se tam už doma jako dřív. Některého dne zavezu Máni její knihy. Jsem, časem vše unaví, vše jeví se. Ale bývalo to hezké. Nevím, je by mi to bylo jedno, to bych lhala. Mýlí-li se takovéto přátelství takhle skončit, pak opravdu nelze v přátelství věřit. M. říkávala, přemýšlí-li, je málo přátel vinu v ženino přátelství, je pak už bude věřit jen malým dětem. Ale přemýšlí-vám opravdu zač? A pak - to je málo platné; jsem u R. malá, stále poslušná. Kdyby jsem musela od Anči i Máni odpočinout, mlčela jsem vždy, ale na mezi jsem mívala ostrá slova, slušnost mi mlčení diktovala, když mi zapomínaly na takt. K tomu se v poslední době přidružuje vzpomínka na naše rodinné poměry, na to bahno. Nemůžu jsem to všecko přecházet, přestat M. přítelkyní. Už tomu přátelství a tedy i ke shledání bude 5 let —

Je to tak divné, že jednou nebudu vědět o M. víc než kterýkoli jiný cizí člověk — a Máňa se vdá a budeme se potkávat jak snad jednou, snad až za rok - a snad ani tolik ne —

jako lidé navzájem o sobě chorobách. Jak hnijí
pravdu mám se svou nemocí a zbůhdarma!

Chodila jsem tedy večer po nádraží s Milou F.

Brzy bude konec prázdnin. Jen aby se dobře
ochladilo abychom byli! Vybrala si jakýsi telefon
domů.

Čtvrtek 21. srpna 1924

Ve středu přišly knihy a prací od M. Oberdörf. Jak je při všem naivní! Chce se mi několiko tam z onoho světa a tak jsem jí napsala, aby mój dluh u mne vyrovnala tím, že by se přijela 7. a 8. IX. prodívat na Pardubice.

Včera jsem se procházela po náměstí s milou F., pak přijela Maňa s Jindrou. Maňa jakoby nic, samý úsměv a samá laskavost.

Dnes odp. jsem se stavila u Martů (tolik mne vždy prosí) a pak u R. Maňa jeden med. Ve mně bylo příliš mnoho hořkosti a tak jsem si vyhradně hrála s Jirkou. Zavzpomínali mne s Jindrou na večeři. Je pry jsem ted' divná a umíněná - když jsem nechtěla (prý, to člověk musí si mé jsem přeci poslouchat), je mi tak těžko ted' sedmnáct u mých ke stolu, ten nepříjemný pocit vetřelectví). Snad by mne byli zavřeli, ale přinesou o jednom byl konec. Otočila jsem se blesklmychle a byla jsem venku, v letu jsem se v kuchyni pomátla při R., že musím být doma, ani jsem ze slušnosti nepočkala, co říká, a už jsem jela po mých vlastních jako když mi hlavu zapálí.

Nějak je to všecko jiné, co dělat.

Sobota 23. srpna 1924.

Přes měla Máňa Vlach. svatbu, byla jsem na čtvrtě a naháním jsem se tu i u Čer. bavila.

„Vykázání" vyšlo beze změny. Mám poslat článek k tošické výstavě.

Pepa odjel do chmd. zvrat na svatbu. Tak divně to na mne působí. Nejdám kopatu jsme my dva spolu tchěi.

Byla jsem u R. Máňa mne přivítala dítkem za básničku a blahopřáním. Pochopila už ve čtvrtek, kam mířím, ale hněvala se. Myslím -li opravdu, že mne nemá ráda? Jindra myslel, že je to od jakéhosi Václavka a nechtěl tomu věřit. Je velmi spokojen, dokonce se nyjádřil, že by Kubíček mohl být rád, kdyby měl v maličkém to, co já. Nasmálo jsem se tedy dost. Nabádá mne, abych něco poslala do Venkova a Vykázání dala k obrázcích Republikánu s pěkným jménem.

Máňa: Myslíš, že by se mi po tobě nestýskalo? Přijeď k nám!

Tak dnes jsem kopala, ale už nemůžu!

Uhodila mne za to dvoupravou.

Tak se tedy asi nic nepůjde stavěním kolejemi.

Pondělí 25. srpna 1924.

Praze jsem celou sobotu. Poslala mi M. V. „Já nechci slunéčko" a Vzpomínku na Lori, zahájení výstavy. Pro Rep. psíti Bouzov, ale je to dlouhé, Pilulas mne s tím vyhodí, to jsem raděla.

Dnes jsem byla v Para. Inspektor tam nebyl, dekrety dosud nepíší. Musím tam zas ve čtvrtek. V 11 hod. jsem zaskočila k Maery, pí. Kvaič. mne zdržela na oběd. Maery šla pak se mnou. Lída mně dnes narpenimy, tak jsme jí koupily krabici cukrovi. Lída a Maery se dnes daly společně fotografovat.

Pilulas chce Bouzov upravit s ohledem na místní poměry.

Pak jsem hledala byt. První se mi nelíbí a je drahý, druhý je u pí. Laškové, nakadí vaary, a to blízko nádraží, s výhledem do hlavní ulice. Paní je příjemná, ale co bude chtít za pokoj, ještě neví. Ve čtvrtek se s ní domluvím, zůstanu-li v Mik. Lída by aspoň jednou bydlet.

Na nádraží jsem nalezla Navrátilovy s Mařkou Peckanovou. Jdouc jsem s nimi až do Nov.

Už mne ta nevyřešená školská otázka znervózňuje. Pí. Vozáhlová mne shánějí u č. Co mi asi chtěla?

Ústí nad Orlicí 27. srpna 1924.

Bolelo na mne smutek. Sedím doma a přemýšlím.

Pepa teď bude mít matku, nemyslně na mě nepřejde. Tak všichni naši chlapci jakkoli dojdou domova, jen já stále bez domova – a tak, jak se ainit, je se těšiti na školu, na práci?

Prožduny mnoho pugé, mio jsem z nich mnéla, Včera večer jsem naprale odpověd na „Vyleájání," až Kubíček odpoví, pošlu mu to. Myslím, že i to je dobré. Mám touhu pracovat, vynikovat. Jakým žiji, nebot šaty a prádlo musím mít aspoň trochu v pořádku. Mají už tak mnéla času! a musím studovat, za 2 měs. dělám zkoušky! Přála bych si dobrý výsledek a tímto hnůjou při myšlence, že pracuju.

Co se, bych snad mnéla v básních vypívat! Cítím, že mám schopnosti, že bych mohla pracovat —

Sobotie 30. srpna 1924.

Tvárním posledním prázdninové dnîle v Hol., jídla odpol. odjíždím.

Ve chrbek jsem vše v Pard. zařídila. Lídu o Maery asnad nevědîly, kde bydlím. V kvapu jsem byla v drajfe.

R. Vos. mne tu opět překvapila, tak jsem k ní na kole zajela. Říkala mi mno a mno pěkných věcí, ale maině říká, že je falešná. Na zpáteční cestě jsem se stavila u R. Maině mne šla konečně vyprovodit, „abychom tu ještě byly 50 let a stále přátelkyněmi.

Dnes celý den šití u Č. (nové šaty, M. anýrek) a od Pepy jsem dostala krásné italské střižce.

Dnes v Me. V. článek v nýstavě. Chtělo by se v Pard. opravdu intensivně pracovat. Včera jsem začala „Jen ze dnem."

Úterý 2. září 1924 - Pardubice.

V neděli jsem se tedy nastěhovala do bytu u pí. Lask., nebyl tu ještě sluh. Dopol. před odjezdem jsem jela v dešti k Rych. Maňce zas měla nějakej ječ-ohrat, naleze ji v nové vestě na dům a půl hod. ji nemohli probudit z mdloby.

V Mik. je se mnou Maery. Mají zas IV. b. Učí tam též Marta Holubová, def. uč. Včera jsme šly s Maery pěšky, kus nás nejel nákl. auto. Ty hampaty pro obědy! Šly jsme už jako ženské lilie, nenáviděly jsme od rána nejedly.

Napsala jsem Kubíčkovi, zdá se konečně mlčí, a poslala jsem mu protižádost ke vzdělávání.

Lída učí v Kunětici.

Dnes bylo v Mik. hrůzování. Robl za mnou přišel do kabinetu, abych mu prala do K. Pernštýnův. Umluvili jsme, co. Jen způsobilost mi pije krev.

Vrazila jsem se dnes se Skalým.

Upravovali jsme pokoj pro primánku, kteréž tu se mnou bude spát. Příště se zas do Hrdlic.

Pátek 5. září 1924.

Včera jsem byla v Hol. Po Rusyně mám dnes volný den. Stále mne musí něco pronásledovat! Odp. u R., nemůžu jsem tam chodit, protože se mi nedělo nikdy. Mám jít k nim ve středu přijet, aniž bych se stavila ve městě, bídou ve čtvrtek jeti exkurzí na nedělní pondělí.

Pepa mi na svatbu nepojede. Vlastně mne ani nepozval. „Vždyť víš, co chceš," řekl.

Včera tomu byly 4 roky, co jsem v Ledči dostala první dekret, a co jsem poznala Dell, Máňu, Báju, Juliinku Čtyři roky! Jakoby tomu bylo celé věčnost. Vzpomínala jsem a současně jsem si uvědomovala, že je mi tak smutno ze všeho, že bych si ani nepřála blízkost milého člověka.

V úterý jsem napsala Janu Roben první část článku o cikláři. Byl jsem Kotný cikář. Byl spokojen.

Dnes odp. jsem šla pěšky do Para., ale nejel mne osobní auto. Ve ¼5 jsem měla u brány schůzku s Lídou a Maery. Koupila jsem si klobouk, ale velmi mne mrzí. Lída měla živelní humor, snad to u nich dojde tak daleko, že ji Št. odejde s Lídou. Jen, já už to mám za sebou, Lída to podělává.

Je mi strašně smutno.

Pondělí 8. září 1924.

Celou sobotu jsem vzpomínala, že se Pepa jeví, a bylo mi také líto, že o mne nestáli, že mne vlastně ani nepozvali. Pak jsem večer v div. na „Kořábu Tenacity," s Maery a L., která pak spala u mne. Velmi na mne působilo, když mne o to žádala. Také mi bylo tak těžko jít domů – Na štěstí mám v pokoji pohovku (starou všem, vzpružnou a nedotknutelnou), vyspala se na ní hezky.

Včera dopol. bylo odhalení desky J. V. Jahnovi. Našla jsem tam už zas lidu, pak jsem s ní šla na oběd do kostela (ještě jsem v něm nebyla). Jak je pokorná zbožnost hrdé Slověnky krásavice! Jedla jsem celé odpol. doma a bylo mi to strašně dobré. Napsala jsem Rud. „Setkání."

Dnes přišel Ml. V. s básničkou „Já nechci slunéčko".

Šla jsem (dnes) ze školy do P. zas pěšky a tu zas kvap a lítání, bolí mne nohy.

Tenkrát při té transportéce jsme si s Maery řekly, že si budeme tykat, ale nemohu si stále zvyknout.

Od pátku či soboty, co byl ten pohřeb, mordují se s básničkou, leč večer jsem ji dala konečně dohromady. Dám ji Pilňasovi, když mne snů nylije nebo se ji chytí všema desíti.

Holice 10. září 1924. Středa.

Je mi strašlivě smutno. Brečela bych.

Včera Litání po Pard. Večer jsem mluvila s Pil. Báseň dává Šmed do tisku. V kvapu jsem mu prala kritiku Kovalův Tenacity.

Auto mne jaz zcela. Když jsem slezala u Veselky, ejhle, Maňa! Vypeskovala mi Šmed, ale teprve později mi to vlezlo do hlavy. Taky jsem na nádraží nijak nespěchala, konzervala jsem ještě s kol. Pel. z Ostřešan a nastupovala jsem v poslední chvíli. Jeli též Kmešovi. Máňa mne pak jsem nahněvala. Jsem mi vytkla bezohlednost k rodině a pomalu současně dá „přikaz," abych byla v 9 ráno u nich na pečení cukroví. Podrážší sama sobě nohy.

Bos. mne v sob. čekali na vratech, Pepa prý to nijak zle nenesl, neuvědomil si ani, že odjíždím naposled před jeho svatbou, ještě večer posílali kočár na nádraží. Myslím, že to odpovídá.

Včera psaní od M Kol a M Oberd.

Pátek 12. září 1924.

Včera jsem byla u Bozáků, pak Lokálkem teprve na Vl. Holici. Pomáhala jsem při pečení cukroví. Máňa těšila, tátík byl nespokojen. Řekla jsem jí hodně pravdivých slov, Máňa měla plíce na terajšek, musela jsem ji udobřovat.

V odp. všeho jsem se snažila s Kob., v pátek jsme se sešli. Od soboty za týden si chce nacvičit koncert s sebou, napíše mi ještě, abych pro ni přišla.

Dnes vyšla kritika celý tiskový sloupec, bez jakékoli změny, a básnička k sentimentálním výbuchům. U řid. byli velmi spokojeni, skládají naděje. Jaký div pro to má mikul. škola: Pan ředitel pracuje v rostlinopise, vydal několik zamotaných odborných knih, pak Robl a teď já, odpol. přiběhla Marta Hol., padla u Dvořáků na Rep. a přišla mi hrozně gratulovat, že prý tedy koncert ode mne něco vidí. Vyprávěly jsme se dědy Maery (bylo jí v pol. špatně, teď po švábě jí bylo líp), přišla pí. ředitelka a tak jsme na chvíli měly besedu. Budu věčím kdy? Snad.

Hledala jsem Pilnáska, abych se s ním dohovořila na nedělí o divadle a sbor honorářů. Nebyl k mání. V Roblem máme naléhavé konference o lit. věcech, já jakožto byla starý škrabal, tak nějak vážně mne bere.

Růženo, Růženo, hrdeš věčím?

Máňa dnes má svátek, Vaníčky prý byl velmi nespokojen, má prý zvápenatělé játra a jícny se jí oteplily. Hezké.

V Praze 27. 4. 1946.

Milí přátelé

přeji Vás oba srdečně zdraví. Vzpomínám a lituji, že jsem se u Vás nemohl zdržet déle...

Do Prahy jsem se dostal docela dobře. Ani to nevypadalo že jedu s vejci. Dorazil jsem je všecky, t. j. 90 kusů + (2) v zavařeném pořádku a už jsem ve fázi podle návodu tapičky.

V tomto týdnu mně psal dr. Trullář z Poděbrad. Vzpomíná na Vás, ptá se jak se Vám oběma daří a mám Vám vyřídit pozdrav.

Co dělá Lojzík? Proč se u mne nepřihlásil? Myslel jsem, že si uděláme zpolu výlet ten „tah" a zatím nic. (Doufám, že ho nečeká na hranicích nezdar. Totiž naši bratři Slov. jsou přesní.) Až přijedu k Vám na delší dobu než jako jsem ~~to~~ jedl dosud, pád bych se tam prodíval k němu do Bystře.

(V pondělí jdu na aukci: jsem předav jak se nechám napálit.)

Srdečně Vás oba zdraví

Váš Jindra

a Zdena.

P. S. A už jsem v civilu!

Neděle 14. září 1924.

Jak dobrým lékem je práce! Nepitvaní mě a tak je to dobře.

Pikhas mi bude za zprávy platit. Dnes jdu do redakční lóže na „Krásku ze Šumavy." S kritikou i básní byl spokojen, jen zprávy ne tak dlouhé.

Maery má dnes narozeniny, jsou jí 22 let. Pí. Kvačová mi povídala, jak je jí mne líto, že nemá domova, matky. Měla slzy v očích. Velmi mne to vše od ní překvapilo. Pak jsme byli pro Lidu a v Lidu. výstavě.

Pošle mi Kubíček honorář?. Jsem na tom s financemi mizerně. Poslala jsem 3 básně Rafkově. Asi mi je vrátí.

Jsem dnes nějak nevo nespokojena.

Pátek 19. září 1924.

V neděli odp. jsem napsala „Pomsty" a poslala Vaškovi. Je toho 9 str. a jistě mi to vrátí, říkala jsem si. Také přišel. Není tak lehké proniknout do redakcí. Kulhavé honoráře nepoužívá. Kdyby mi aspoň pavouk nelezl na oči!

Včera jsem odeslala žádost ke zkoušce. Žádné jiné pomoci není. Večer jsem byla tak pitomá (ve středu), že jsem musela jít po osmé spát, ráno jsem to nalákala do 1/2 9 a měla jsem pak pitomou hlavu. Ale já nenadávky, přece je nehudu bifloval. Ale je prasetem, vím až příliš dobře. Dnes mne zase bolí hlava, ne ve spáncích, ale všude tam, kde je mozek.

Hovořila jsem dnes s Pištěkem; hrdě mi právě psalit. Dosud prý to byla jen jakási zkouška. Mám prý velmi pěkné postřehy, ohce právě raději víc, hodně věcných. Napsala jsem mu teď báseň „V Polabinách."

Zítra jedu do školy, kdybych nemusela pro peníze, nejela bych.

Kohoutka nenapsal.

Úterý 23. září 1924.

Mám tolik práce a hlava mne denně bolí tolik muk, jako by mi mozek chtěl z hlavy vyletět. V sobotu jsem jela do M., v neděli odp. na kole u R. Máňa snídaně, abych přijela na čtvrtek. Nenapadne jí, že je to u mne obtížné finance. Na zpáteční cestě jsem po prvé zajela směrem ke kole Rybníku jsem si šaty a mám modřinu. Hlavně, že se kolu (vyprávěnému) nic nestalo.

Ráno jsem se setkala s Kol. Měl jet odpol., avšak nejel. Jela Hanka Jan. a pěkně jsme si pohovořily. Letěla jsem do div. na „závody milionů." Večer jsem dala Ril. „Poradinu" a zpívaly, dnes další a lokálku (asty a jiřiny). Trápila jsem se tam se Jemanem, dost mi zadostiučinění. Ryl se ho moc lidí ptalo, kdo je to „R. V."

Maery byla u Lidy a mně sháněti. Na L. moc berou a kdo ví, jak to dopadne? M. se zdá, že to bude mít vliv na jejich přátelství. Měla toho plnou hlavu. Je naděje, že jsme spolu na škole.

Pikiáo mi bude od tohoto čísla platit, měsíčně. Dobře.

Běžím si ještě noviny a budu studovat. Zdenda je nemocná, ale obávané spála to už nebude. Anička Pechočová tu mě matku.

Čtvrtek 25. září 1924.

O tom, co bylo pro Anděla, nelze psát. Je rozhlášeno po příbuzenstvu, že mají souchotiny, to jí tak hned nevypustí.

Včera ráno jsem se nemohla setkat s pí. Havlovou, jely jsme spolu.

Ve městě jsem se setkala s Maery, která byla na hodině. Jdeme se u K. divit: že se nemůžeme dostat k dětem, ani k nějaké škole.

Sobotu 27. září 1924.

Včera tu byli Procházkovi a zvonalo se to. Odpol. měl případ ins, konference nebyla, ale mne spokojen asi nebyl.

P. ředitel Jakubský mi řekl, že ač nepem známá, že se sebe vyzoumím a redaktoři a lidé o to povědí. Udělala jsem prý pěkný začátek. Musím teď intenzivně studovat, zbývá mi jen měsíc.

Včera tu byl lístek od Máni. Měla jsem jet do div. a spát u nás, ale paní Laiske. nedovolí. Má strach o rozpraný otoman.

Robe se mnou včera hovořil, abych prý vstoupila do Budče. Dnes jsem tak učinila. Neudělá-li prý to Macy, které je spolužačka, je to něco jiného. Já jsem, řekl, pokroková v každém směru a o spolužačky se u nás vůbec nemůže mluvit. L. a M. řekou, že se přidávám ne stranu kantorů, proti nimž jsem zaujatý. A my jsem klerikální, takže samozřejmě v tom s nimi musíme být zajedno. Kacířské, klerikálnímu a já!

Napravte jsem teď večer básničku k 28.IX. (Stavovské.) Pilnas se chystne za Čechy, až to uvidí.

Pondělí 29. září 1924.

Byla jsem (včera) u Kostelíčka poslouchat Ridni zpěv. Má velmi kabrdný hlas a pěkný přednes. Seznámila jsem pak s ní a její sestrou, které je, obzvlášť, tak nějak, jak Líza Heyka. Večer jsem byla v duchovním koncertě, byl nádherný. Byla jsem až pitomá z toho hlubokého dojmu. Napsala jsem ještě doma poznámky ke koncertu a o anthropologii. Šla jsem zase ve 12 spát. Dnes jsem se setkala s Jindrou, nechce nám Máňu pustit. Přijal ty 3 věci.

Čtu denně tolik nového, dnes 3 hod. je 3/4 9 a já ještě nestudovala. A už jen měsíc!

Je snadné říci „sbohem". Uvnitř je to horší. Není tak jednoduché, musíme-li se naučit zbavit všeho toho krásného, co jsme měli v duši, především obrazu jedné bytosti, na niž jsme mohli teplé myšlet, upínat k ní své snažení, utíkat se k ní pro povznesení.

Propadl-li ten kdosi prostřednosti a vědomosti, vzpomínáme tím více na první dobu svého vzdělávání, na vše, co jsme spolu prožili, a jaké se nám to zdá pohádkou —

Říjen 1924.

Někdy, když v noci nemohl spát, přicházela. Nevěděl ji, jen cítil. Sedělo zase na pohovce v rohu u skříně, cigaretu v ruce, slyšel ji, jak říká: Bédinku! Měl jste už někdy děvče? A cítil při tom pohled jejích očí.

Věděl, že zajde, jako zašli jiní. Ale bylo mu z toho zoufale těsko.

Jeho přání inspirovaly teplé ruce a rty, hlas, který tak jemně a přečpině cítil jen láska, oči, které nežívají krásy opět jen láskou.

Neděle 5. října 1924.

Ani nevím, co jsem včastně dělala, že jsem tak dlouho nepsala.

Pilías velmi rád uhlídl tu báseň k 28. září i ostatní. Ve čtvrtek jsem byla v div. na obou. činohře, hrali „Pes a kočka" od Jokáiho. Bylo nás v loži několik, hovořilo se pak večerek, ku jedem mi pořídal, že čeká moji kritiku „Krátkých tenat." (Jak vídě, že jsem ji psala?) V minulém včastně psy se mnou rozkladal. V pátek večer jsem měla včastně mohla mít dobrodružství, kdyby nebylo kolemjdoucích strážců, kterých mi bylo líto. Bylo jsem v „Bubenči" v jednom Chelčického (než to cesta tam!) a pak šli v noci do Labe koupit. Škoda, že jsem nemohla s sebou! Mary si sedla na jeho, když jsem ji to vyprávěla, poznala, že ty strážce asi pohrůmily, ačkoli se nedala pokoupit.

Ve Vol. mysl. mám vtip s Brukenem a „O nevěrném člověku." Jméno tam není. Měla jsem jinou. Napsala jsem, že mi to vrátí, a mi to hned uhlídl. Poslala jsem to před týdnem.

Včera jsem malovala v restauraci Jindru s Mášou. Jeli do Říčan. Jindra říká, že mám Pepana opustit a studovat, že mi jeho nepadám, a já jsem jakýsi divoce nádor na světě a mi pravidelného nedělám. Mám být nějakou připitomělá, asi nepadá. Do Hol. jsem nejela, pradily mne finance. Pilías mne musí zachránit. Jsem na

tom prachhlrupě. Yední anne, obarují se, hvoku se nám, ale ji to plyte čné, nestrhnu to už.

Pondělí 6. října 1924.

Mluvila jsem se Severou. Pak jsem v div. na Patrii-Blonďákovi a napsala jsem kvedlo o tom článku, uslo to. Šla jsem o ½1 spat. Svezl mne p. Jonáček, který mne dal avězd až do školy, lilo jako z konve. Pan kvaič přišel na nádraží, já dl. nemůžu do školy, mně od pulu oblekou tváří.

Teď jsem byla v redakci, mám toho zas spousta. Jsem dostanu první honorář.

Jdu do div. na „Tillu". Je tu Durasová, ku si nemohu dát ujít.

P. řid. Jabr. mi poradal, abych si ty své práce vylepila do předtiského sešitu, je rakoten rámu mi to udělat, já mi to pomůže při francouzaci. Mám prý úhledné talent. Pilnas mi zas přijal jednu basen.

Čtvrtek 9. října 1924.

Dojem z Tilly byl velmi silný.

Je mi dnes nějak divně, udělalo se mi včera odp. ve škole tak zle, že jsem sotva domů šla. Snad je to nějaká chřipka.

V úterý hraji „Scheinpflegovo „Druhé milování."
Red. Jirsík mne požádal o čl. o Durasové. Psala jsem do 1/12, ale nechtělo se mi spát, tak jsem ještě do dvou studovala. Ve škole jsem potom všem byla velmi ospalá. Věra „Velbloud uchem jehly" nejsem spokojena. Mluvila jsem dnes s Pil. Rukopisy půjčaly v redakci. Dal mi špatnou náladu. Nevím nic, darmo se budu hlamovat, ať jdu ke fotíři. Raději bych zůstala doma.

V redakci se shánět švagr Standy Jaubové, kapelník Chelč. jedn. Ričař, kdo psal článek o duchovním koncertu. Rád by se se mnou seznámil. Dali mu moji adresu a mohu prý to očekávat. Co chce ode mne?

Do Fl. nejdu, nedostává se mi financí a Pil. věčně na mne zapomíná. Nejradši bych všeho nechala. A přec mi nic nového, ráno jsem musila na to spát vždy v divadle za celý týden, t. j. spolehnu jeden článek.

Večer. Byla jsem na „Tajfunu." Po div. jsem hovořila se sl. Fil. Řekla jsem jí, jak jsem jí vděčna.

Myslím, že teď nepůjdu dlouho do divadla. Chce se mi být doma. Jak jsem smířená se svým „nicnařečením"! Jak ubohé, malé, hloupé! Kam jsem se to obětě škrabat! Kam jsem se to odvážila smýšlet!

Není mi ani fyzicky dobře, tak nevrlá jsem.
Chtěla bych jinak žít! Chtěla bych se vrhnout do
vín, vykřičet zjinavou ironii a sarkasmem,
snad by se mi ulevilo.

Sobota 11. října 1924.

Pilňas mne včera strašně dopálil. Aby prý mi slečna dala 25 K! Co si ten člověk myslí? Řekla jsem mu ještě něco. Odmítla jsem. Onehdy mi R. nabízel půjčku, odmítla jsem, když mi nic jiného nezbylo. Pak jsem byla v div. na „Jiřkově smrti," Anča byla též. V kvapu jsem jí večer skládala básničku, snad ji dnes přednášela o jejich školní slavnosti. Měla ji večer s sebou, čeká ji máš ins. a jejich ředitel, kdo prý jí to skládal.

Hovořila jsem víc s red. Jirotkem, řekl mi, abych se s jeho doporučením ihned ke mně spis. Vachka („Ivy") o kritiku. Když to učiním, také až v listopadu.

Dnes jsme měli školní slavnost, velmi se vydařila, poznala jsem pí. Roblovou. Zvala mne k ní. Šla jsem pěšky domů a když jedu do H., nebyla jsem tam 3 týdny. Odě dneška snídám u ředitelů mléko.

Pilňas mi žádně dal. Chce-li mne takto prosit, nebudu pro něj nic dělat. Snad se jinde také nebude. Jsou mi 2 přísně jejich 2 čísla, poslali prý ty kritiky do Dl. div. ředitelství. Abych prý mu něco napsala o Tajfunu.

Úterý 14. října 1924.

Byla jsem tedy v Hol. v sobotu, Pepa mne dovezl na motoru k Rychl. Maňa byla na poli u cikorky. Večer jsem byla u Č., kde jsem spala, jsou ke mně tak hodní. V neděli u R., koníčka jsem pak lokálkou, která jezdí teď dřív, přec mi nenajela. Jela jsem s Ninou Benešovou a L. Patříčkou. Ta Maňa nějak zpustla chemila! Pravda, umí jemně citit a je hodná, ale —

Nejdu dnes do divadla, musím se dvoru učit, vrchní mne honí, abych zkusila štěstí. Včera jsem byla na „Masopustu" s Burianovou, nelíbilo se mi zpěvní kvarteto.

Dnes je tak pěkný, slunný podzim. Stála jsem u rybníka pod velikou modrou oblohou, blankyt vlaštovek jí visely nad zemí i vodou, mohutné větve do široka rozpažené. Tak hezky mi tam bylo.

Neděle 19. října 1924.

Kristě, co jsem to udělala? jsem já ale ovca! Pyšně jsem se šk. mu „Vdavkách Nanynky Kulichové", a šla jsem na „interview" ke Kulichu k jeji představitelce, která se mi velmi líbila, taková nehercka herečka. Kdo mne k mi zavedl, přesně nevim, přijala, prala se Kulichy, že ji to děli (jako, mužem, všechny herce). V zahrádce hraje v Liliomu svou nejmilejší úlohu. Ja chvili jsem ovšem nevěděla, jak vypadá. Ale je milá. Včera hrálo Julii v Liliomu, byl to vyjatný dojem. Tak snad na mne ještě dvě. Hra nepůsobila. Pyšně jsem dlouho vyhnu, nemohla jsem usnout.

Dnes byla řeč, že Budeč, vyšlila jsem na židli překvapením, když mne Robl navrhl za kult. referentku. Protestovala jsem, Hloušek byl se mnou, ale Robl, že to nenavrhuje, aby se toho zase zbavil, myšlenka umlkla. Pověděl mi pak, že po zkouškách se do toho musím dát, aby byl Hloušek mnou kapitulovat. Všichni věří, že zkoušku udělám, jen já ne.

Čtvrtek 23. října 1924.

V úterý jsem mluvila s Pelc., kterému mne ve dnešek pozvala k sobě. Byla jsem tedy u ní. Jsou tu jen všem, kteří umějí prát. Také by mě prala, ráda by jsem, ale bude kliknější. Pelc jsme čaj, omlouvala se, že mne nemůže lépe pohostit, a ráno se ke mně přišla. Žádala mne o nějakou četbu, když jsem takový knihomol. Slovutí jsme všem hezně o divadle, jíže své úlohy, plačí, má-li plakat, směje se, má-li se smát. Ale není to dobré, šablona a důležitá stačí, a to ona nemá. Nedoporučuje nikomu divadlo, je v něj tak nespokojena. To by byl špatný novinářský mikrovlen.

V pondělí jsem napsala báseň „28. říjen," Robe mi řekl, že je to nejlepší, co kdy ode mne četl.

Jsem dnes velmi vážná, pí. L. říká, že mne takovou ještě neviděla.

Úterý 11. listop. 1924.

Měli jsme 28. X. školní slavnost. Říčenila jsem (můj s úspěchem), pak jsem byla u R. odpol. jsem čekala P. Měla jsem moc pěné čokolády, když přišla, ani jsem jí nemohla podat ruku. Jarošce se skoro 2 hod. je to velmi milý človíček a docela prostý, ani se mad k divadlu nehodí. Hezké odpoledne.

Večer hráli „Starostu Štěmonaského", byla jsem jí za kulisami dát obědem. Měla v moc úlohu, opakovala. Pak hned odjížděli ve 3/4 11 do Ol., zavolala mi do okna „Dobrou noc." Popadla jsem ji podle zakašlání, hrají ji stále, bronchitida. Knihy si vezme s sebou. U mě nemám obav, že ji nevrátí!

Od čtvrtka jsem doma, nemocna. Byla jsem u okres. lékaře a ten mi dal dovolenou, také pro bronchitidu, která mne letos velmi hrají. Mám studovat, ale k učení nejsem. Pí. L. odjela dnes ráno, snad na týden, snad na 14 dní, snad i na delší dobu. Všichni si myslí, co mi je, a já jakým jen kuckám a jinak se mudím, chvatím v 9 spat a ráno se mi nechce vstávat a přeji si z hloubi duše, aby už bylo posledního listopadu, aby už ten nešťastný kmín byl pryč. Někdy si myslím, že to ještě zchrnu a mám v koutku duše kousek naděje: Kdyby přece! Za 14 dní budu dělat druhou písemku —

V neděli jsem napsala 2 básničky: Hlava vrané-lího a Bolestná vzpomínka a poslala jsem je do Kladrubek. Přidala jsem prámku, aby je vrátili

nic nestálo. Pilnáš mi dal koncem října 50 K, ale teď mi už nic nechce uveřejňovat. Ani tu báseň k 28. X. neotiskl (Roblův národek jsem už zapomenula). V neděli jsem napsala prosu k tisku, ale také to neotiskne.

O Dušičkách jsem byla v H. Nejdu tam ráda, když tam vlastně nikde nejsem doma, třeba Č. jsou ke mně hodní. V neděli odp. jsem byla u R. Máňa je velmi nespokojena, nedivím se a je mi jí líto. Byly jsme obě vážné a uvolněné. Je něco, že jsem u P., proto mne chtěli dostat z hor, abych mohla jinak žít. Tušila, že tady se pohnat i mnoho pracovat a dostat se někam.

Chtělo by se, aby se mi po někom stýskalo; chtělo by se někoho pěkně a s touhou zmýlit, ale není na koho. Proměnit nikdo do mě pomoly z říkám si jako o prázdninách.

17. října se navrátila Bajce dcerušku Jarušku. Bajka poslala lístek, Karel prosí, dnes se mi o mě zavolá.

V neděli jsem byla ve Velké Bukové. Sejdeme se tam se Zahradníkovou, studovala na Kocandě s Martou Hol. Byly jsme tam jeny jen my dvě.

6 odp. ke mně přijde Slav. s M Kob.

Hříde 12. list. 1924.

Strýc mne deprimuje, t. j. umí zaprimovat: Obojka financí a neúspěch.

Kiavky mi to vrátily, jak jsem očekala, Knihy jsem neprodala.

V první řadě bych oblek udělal způsobilost. Ale finance? Vědomosti? Pak bych oblek hodně pracovat, pronikovat, ke mně zadostiučinění také, mord by pak museli uznat i ti, kteří mi dnes vracejí, To však nikdy nelze, nejsem takový talent. Strýc to všecko zoškení zato? A přece si nemohu pomoci, jsem mu to, musím, abych se pak zase sobě vysmála.

Včera tu byla Slav. s M Kol, mluvili, co mi je, měl mne do zahradní divadelní. Máňa řekla, že mi něco být musí, že by mi ji doktor nedával, kdyby mi nic nebylo, něco že mi být musí. Jsem z toho jaksi: je mi něco nebo ne? M. mi dělala kázání, do školy abych v pátek nechodila.

Pátek 14. list. 1924.

Budu asi bydlet na půl v Para. a na půl v Medleščicích u nějakých sléčny a paní Šťastníkových. V zimě to bude rozhodně pohodlnější, přiznávám, že by mne v zimě to stáváni a ty cesty nevadily. Do školy půjdu až v pondělí, ten týden to ještě vydržím, pak Soběslav a od 1./12. na půl v Medleščicích. Jen aby byly příjemné. Včera jsem kašlala nějakou krev - odkud? Měla jsem dosti špatnou náladu a chuť do dření, ale dnes je mi nějak smutno a chtěla jsem jet do školic, ale v poledne chvíli mi Lidka Fl. přinesla psaní, mám něco obstarat. Pojedu tedy zítra v poledne. Potkala jsem u brány M. Valisovou, mezi řečí mne začalo zase škrábat v krku, tak jsem hned utekla a dostala jsem hroznej záchvat kašle, jsem 2 hod. po tom záchvatu a ještě se z toho nemohu vzpamatovat, bolí to nejen na prsou, ale i v břiše. Krev stále tvoru kašlu, ale soudobiny dostat nemám. Chtěla bych dřív dorčhnout toho, co jsem si předsevzala.

Veršovaněpsaní E.

Pondělí 17. list. 1924.

V sobotu ve 2 hod. jsem přijela do Holic, chtěla jsem k R., avšak letištka mne zařízela. Bydlila jsem u nich. Chápou, že dobře, jde mi tedy v H. je, když tam nemám ani toho chudého domova u Pepy.

Tam jsem k R. až v neděli odp., došla jsem ve 3 hod., byli tam Schejbalovi, odjeli ve 3/4 4, nikdo jsem, s Máňou nemohla mluvit. Nabízela mi své vlastní finance, odmítla jsem: „Ty nikdy." Zdálo se, tak že se nepojedeme přátelství. A přes hodu asi nemůžeme vystoupit —

Pak už svačina a letěla jsem k vlaku. Chtěla jsem za každou cenu ráno do školy; mámě se nesplnilo přání, abych zmeškala. Jela jsem s Ludou. Už je fast. jsem hrozně kašlala a ne a ne to přenést a Robejšková: No, vy pěkně kašlete! Ale nevadí, jela jsem se nikdo pomyslit na to, abych ještě zůstala doma. Ale p. říd. fabr. mne nepřísnal, co by si myslím jít s takovým kašlem do školy a co by hude se zkouškami a na konec přímo zakázal. A já vykázala po Maery, že určitě půjdu. Co říkám, asi mne hodou mámě čekat?, říkala jsem si, ale na konec jsem přes jsem poslechla, a je týden hodu v Lob., lepe mi to nemůže.

Dala jsem večer mámě přečíst básně, které jsem měla v úmyslu napsat jí do Wolk. Je to nic než krásné, to si ani nezasloužím, řekla. Má to špatnou úpravu.

Kubíček vyšlé z mudrlantství. To asi mě nedostane. Psaní jsem poslala zpravy a dopis stran hornáře. Velmi mne mrzí ty fin. obtěžky, mamma také vyhrát zlyšek je spořitelny a potřebovala by prodat knihy.

Ve škole mají radost, že za mne musí telefonovat, to si umím představit, brr, ale musím toho nechat a počet vyvrácení. Jak je laskavá pí. R. a jak je milé M., že-li ve své kůži! Křeje to.

Pozdě. Přišla M. Koh. Povídala, že byl by bylo bezpečno, abych by a my věci dávala Pelc. zadarmo.

A ne prsou bolí a bolí!

Ústí nad Orlicí 19. list. 1924.

Dnes přišlo od P. krásné přání s fotografií z profilu. Škoda, má také jakýsi čilo, fotograf nebyl asi šikovný. Dopis je přání srdečné a asi i upřímné, jak se mi, že je z něj cítit jistý smutek, upadání v sebe, resignaci. Její mravenec žárlí, nemese, aby se chvíli věnovala také někomu jinému. Který to asi je? Ruj nám se vzpomíná na naše setkání, v duchu ji se mnou často hovoří, debatuje.

Čísly jenže je spor. Bere jsem se jenže do studia. Ale není už mnoho, alja to skelka.

P.: Ruj se zklamáním v jejím přání. Je energické, ale jinak, pravda, všední, nedopěnuje její elegantní zjev, Nevím, jaké má vzdělání, jistě však nestudovala! Jsma je inteligentní a ne prejané. Znamenné to tedy, že se vzdělávala sama. Je mi ve fakteer samozřejmě nepříjemné pomyšlení, ale myslím, že právě její nespokojenost duší, spíš, že ji tak chápu. Spokojenost nenalezne nikdy. K divadlu sotva kdo půjde hledat inteligentní a dobrou ženu.

Což „jeho" nazvala mravencem, nikoli milencem, mužem? Vzdyť si ho přece nemůže vzít. Je to asi tak těžko nazvat pravým jménem - na papíře. Je P. mnoho žít jako jiní v asv.? Až se tomu nelze vyhnout?

Čte články. Jsou v nich také pěkné články. Což je na světě tolik překrásných věcí, jichž nemohu vládnout? Až bolí ta nemožnost.

Napsala jsem dnešní pohádku.

Pátek 21. list. 1924.

Včera jsem byla z blížící se jarmarky skvěle rozčilena. V poledne chtěli mi to vlepit do účtování na nájem, až večer mne to přešlo.

Od Mámi došlo 300 K. Hezká!

Dnes se zblázním mět. Tolik korespondence jsem jakživa najednou nedostala.

1. Psaní od Mámi.
2. Lístek od Lidky, Růža mé hotůnčku.
3. Psaní od Vojvody - Bernadetského, který mi věnoval tu báseň a fotáčk psal,
4. od Kulíška, je nic nedostanu
5. tiskopisy a noviny.

V poledne celý balík novin a tiskopisů.

2 zuřivá psaní a lístek od M. K. Nemohu o tom všem psát.

Máňa K., dobrá holka, se mnou opakovala prózy a typ. Napsala jsem Vojvodovi, Mámi, Šulc., M Kol. a Lidce. Že Ý. byl se mnou v Kol. sejít.

M Kol je asi zoufalá, 11 dětí, psaní ležělo v Dražk. Chudera. Kde bude žíti v této době? A jak mu bude za týden?

M Koh: To byl u Kerečky nikdy nehledala!

Jobeslav, úterý 25. list. 1924.

V sobotu mi vyšla v Ml. V. báseň „Milému", odpovědí na „Vzkázání." V Kolíně jsem se sešla s K. Š. Dozvěděla jsem se něco velmi intimního. Znu, psy, když je takový krásný měsíční večer —

Včera byla písemka a hned dop. ústní z celé přednášek. Šlo mi to dost šlo. Dnes druhá písemka. Jen nemohu pochopit, jak se mohli stát učiteli a mít odvahu jít ke zkoušce lidé, kteří nevládají výrazy slov. Já dávám svým klukům pětky za obyčej, které jsem pánům kolegům opravovala. Hlava, s níž jsem se tu sešla v lednu bytě, mne nastrašila, a „kaučuka" ji malířka Kam. nemám moc naděje, ale dotáhnu to až do konce, když už jsem na vojně, ať to dopadne jakkoli. Za hodinu dělám výstup ve 3. tř., jsem podivuhodně klidná, třemi jsem vůbec nemčila. Chtěla bych, abych už mohla jet domů. Jsme hrdinové všichni hotoví.

Středa 26. list. 24.

Včera výstup, dnes písemka, strašná dřina, odvádělo jsem ji druhá a to už bylo ½12, všichni ostatní ještě psali. Odpol. hned tělovýchova, strašně fajn — a konec.

Byli jsme všichni v museu a v továrně nic hezkého, šel jsem sbalila, ráno společně odjíždíme. Teď se rejdeme k prvnímu na večírek, spát půjdeme podle toho, jak se zavzpomínáme, a pak adieu, Š., ať už to dopadne jakkoli.

Pardubice, pátek 28. list. 1924.

Tak – už jsem přijela. Od rána jsem byla na cestě. Jsem unděná, vyčerpaná, unavená. Je 7 hod., jdu spát, v šestá půjdu do školy. Únavou sotva vidím.

Neděle 30. list. 1924.

V pátek jsem jela k R. a zdržela se do večera. Máňa byla včera naštvaná v Rokli s Elu Novotnou-Bartošovou, která jej se na mne dobře pamatuje. Domnívala jsem se opak a proto jsem ji nepoznala. Musím to tedy změnit. V pátek jsem četla do půlnoci „Roemigsmarka" od Benoita, včera jsem se dala do Curwoodova „Lesa v plamenech" či jak se to jmenuje, vyšlo to před týdnem. Včera jsem dělala Karlíčce do 1. hod. přípravu, dnes jsem v 11 hod. přišla k R., pomáhala v kuchyni, Máňa pak hrála, ale byla dnes v nějaké nevrlé kůži. Nevím její pomoci, za co byla jsem ke zkoušce? Jsem při R. a ji velmi zavázána vděčností.

Jela jsem zas s Ivou naší partou a byly jsme velmi veselé. Paní L. doma nepřijela. Ráno jdu do školy, které jsem tolik odvykla. Pane, takhle udělat za rok zkoušku nemůžu!

V pátek četla M. a J. mé básničky i Jindra; jen dál. Přál by si, abych byla básníčkou selské hrudy, ptáci nikoho nemají.

Čtvrtek 4. pros. 1924.

Mají denně únorové svátky hlavy. Jezdím zase do školy a vše jde starými kolejemi. Akademii s Roblem nelituji dělat, mají prý toho dost, on sám také není dosti zdráv. Do vánoc se to na škole změní, stáhnou nám 2 třídy, tak musí jíti z nás pryč. Ale prý to bude Maery. A když já - kde budu já, nevím? Bez místa mne snad nenechají.

Jsem unavena a do ničeho nemám chuť. Chci jako stroj, přestávky. Nemohu se ke čtení soustředit. Vytáhla jsem „Mítu", na něhož jsem dosud zapomněla, ale ještě jsem z něho nepřečetla ani řádky.

Kol. Robl mi řekl, abych se dala do prózy, s básněmi že mi není. Ne - já nemohu pracovat v próze.

Úterý 23. pro. 1924.

Dnes, když jsem jako zlitý pes, vzpomínám na ty, kteří prošli mým životem, a zanechali hluboké stopy.

Kašlu občas krev a docela určitě ji mám. „Jsem stati odcházející", řekla mi jednou M R., když jsem byla v takovém stavu, že jsem s kabelkou odešla z domova. Zachránila mne tehdy. A totéž slova řekla mi P., rána nečekaná a nespokojená jako já. Ano, jsem stati odcházející, nikoli bojující. Ale proč bojovat, když se mi nechce nic jistého, nelouším-li po něm, nevím-li, proč bojovat. Není absolutně možno, abych někdy nalezla, co hledám celou duší. Nechci bojovat pro fantom.

A proto si vzpomínám, celou svou duší přeji odolodu, a dělám-li si přísahu o přeběh pod okenní atd., je to vše hluboce bolestné a žíravě humorné, v němž nechávám duši, ironii, jíž mne život naučil tak, že se mi stala přirozeností. Proto tak často pokoušející a zesměšňující samu sebe. Život je ještě, přece propadlý, a mně se nechce brát. Nač vyzvat knížku? Znamenalo by to boj o vzpomínku a mně se ničeho nechce, jen zaslechnout ráj a spát, nemyslet na nic, abych nemusela zemřít.

A docela se těším na t. Budu do pol. dvanáct klidit jako otrok za pařížem, smát se svitu, dělat stipy, nosit i jíst pomíchané, ironické básně.

Štědrý večer 1924.

Je Štědrý večer. Nastrojila jsem jak obyčejně o Št. dnu s Mařinou stromeček, nazdobily jsme si spolu dárky a nepopřály jsme si ani kousek vnitřků. Hněváme se spolu. Je to jistě podivné, ale je to pravda, a je mi toho velmi, velmi líto. Ovšem pan Rudolf není to pro maličkost.

Nikdy jsem snad tak nepochopila své proletářství jako letos, jak se mi hnusilo to poroučení při koláčích! Kolik je lidí, kteří prožívají hlad a nedostatek, kolik je těch, kteří k večeři o Št. več. mají vejce s brambůrkem a pivalovou omáčkou a jsou rádi, že to mají! Vždyť i u nás to bývalo každoročním jídlem! Měla jsem takovou chuť to říci, ale bylo by se již přivedlo do velmi trapných rozpaků. Pravdu má Máňa Hor., které mi v ponděli řekla, že oddána je si příliš věcnou tohoto účelu já říkám „pýchě Rydlichovské", jak M. říká, že je demokratkou a není. Vůbec je ve mně nějaký nepřátelský převod. Hledívala jsem se za svůj původ, za celou tu vrstvu lidu, ať takovou či onakou – nikdo by se s ním rád nesetkával, jaký je vlez ad., ani dnes na to nedbá ani myslet. Všecko být je a bylo nutno! Kdyby M. věděla, jaká to bývá, jak někdy stojím v lidě, jak tíd v předsálí se jen vzpomínám svým finančním, své ubohosti! Co kdyby činěné jiného dělat?

Včera přijela M. s J. z Prahy, čekala jsem na ně, stáhli mne nepřipraveného s sebou. Přišla k nim moje švakrová Valentová. Je mi úplně cizí, ale její sestra je přece jen ženou mého bratra. Dotklo se mne, že ji Máňa ani jí ali nenabídla, snažila jsem se to zakrýt smíchem, chovala jsem Libušku ad. Pak jsem přišla k M. s otázkou, odpovědělo mi tónem hodně milostivé paní, abych to věděla. Měla jsem chuť říci jí několik ostrých slov a odejít současně se svou švakrovou. Kde jsou ponížení oni, jsem ponížena i já. Jaký to vše pro mne konflikt! Ale nic jsem nedělala, skládala jsem jen nůžky koláčů a poslouchala s neustálým pocitem, že jsem nepatřím – ale ke komu, kteří jsou tak úplně jako já, ne.

Večeře mamné a dojadování se honorářem mne velmi pokořuje. Další mi praví z Me. V., které M. napřed oklevělo (já, byť bych nikdy nemámině), J., že žádal Šeraka, aby na mne

nechtěli připlatit! A já, hloupě, myslila, že se přispěvatelům
zamrzlejme pořídají čisté zadarmo. Jak. je to ubohé, musí-li člo-
věk prodávat duši, aby mělo tělo! Kdyby M. věděla, že jsem
včera vůbec nebydlela, kdyby věděla, že jediným, co jsem včera
jedla, byly 2 hrdé housky s hrubou kávy! Nikdo se nestará,
jak mám co obědvat a zač. To M. není, že jsem po půlné práci
v 6 hod. vypila hrnek čisté kávy, že jsem domů spěchala také,
že jsem měla hroznou hlad! To M. vůbec není, co je hlad, ale
já, které jsem prožila tolik dní, v nichž jsem jedinou za 24 hod.
jídlo právě oběd v Nár. pramíku a pak zas do příštího oběda
nic — já jsem si to dobře zapamatovala. Nezapomínám se to-
ho. Připadám mi proto jímo rouhavým, když naříkám, ač žiji
v blahobytu. Vím, že mne mé rádce, že mi udělalo mnoho
dobrého, jak velikou věcí bylo, že mi vypomohla přátelskými
a mé jí nezapomínám, avšak tyto věci mne velmi lovi,
když je tak naprosto vzdálené prostředí, v kterém jsme rostly
a žijeme. Proto se už za prázdnin pokusím uvolnit místo
přátelství, jsou to nyní bytostné věci. Je mi z toho tak smutno.

Co asi M. říkala, když nalezla pod skříňkem ode mne va-
ši? Milion jsem nedodělala, nelíbilo možno, M. mi hned
v kočáře hlásila, že mne pro mne objednaného vaz. Wolkera.
Nepohnělo mne prosbě, aby mi mi nedávala, je mi tak hnus-
no přijímat zásilky od člověka, jemuž dlužím peníze.

Je 1/41. Doma (u P.) jsem druhé podlahu (co by M. říkala,
kdyby mne viděla?), vap. jsem byla přítomna č., objednali jsme
dárky, těšila jsem se na radost druhých, raduje jí na čekající. Radka mě radost z knížky od mne. Já dostala
punčochy. Jsem přece jen nepříliš pažitím.

Vzpomínám na 41. den pro 5 lety, poslední s maminkou.
A jaký bude příští? Kdyby se tak mělo finance a mohlo ně-
kam odjet, já, bez domova —

27. pros. 1924.

Předvčerem

Hrabalka jsem včera odpol. u Bos. František přišel se svou nevěstou, Pavlou Velinskými. V pondělí mají svatbu. Jak je štěstím naučit se žít v takových poměrech, kde nikdo mnoho nežádá a přec je spokojen! Ráno jsem napsala básničku. Pak oběd a celé odpol. u Č. Čtyly jsme, hrály s Božou a Mařou karty, pak jsme s Karličkem a Rudkem byly u stromečku. Řekla jsem tam Karličce, o mých rozporech s Rychlíkovstvím, že bych tam raději nechodila. K: Měla by to dotěhnout aspoň do té doby než se M. vdá, aby to nepovažovali za nevděk. Také si to tak myslím. Přec nestačí vůle, přec se nelze oprostit od vlivů prostředí? Poslala jsem pí. R. vzkaz, že odjíždím a že pro churavost nemohu přijíti. Ale ani tu přec jen zůstanu a zajdu k R.

Dnes jsem šla P. na Podleš pro oběd, půjčili mi kolo, dojela jsem s ob. do města a zase jsem se na něm vrátila a šli jsme s Fr. Bos. bruslit. Také Pepa Konrádů. Pak jsem se ještě zdržela u Bos.

Proč by měl život bolet? Nemyslel na mě, nic si nepřipouštěl, tak je to dobře. A smát se mu hodně ještě, vysmát se mu —

M K do mne hučí, abych vydala knihu bájí, V okolnostech je mi to jistě rada vejmo, ale M R nechce, že mne to ještě nejsem hrála. A já si mumlávám: Stojí to vůbec za to? Svět je tak malicherný, proč dávat veřejnosti své nitro na pospas? Nutno se přizpůsobit a jít s proudem? Dnes: 2 básně.

Došlo mi vysvědčení, že jsem udělala zkoušky. Mnoho nás ve stě. Zaměstnávalo obě zkoušející, kdo půjde z Nitk., zda Macey či já. Ve vzduchu se mnou se mihlo cosi o Paed. Nevěřím tomu. Velké rozčilení vzbudilo propuštění sl. zaměstnanců a celý ty osnovy, přijaté parlamentem. Pan president je podepsal. Je to hrůza. Snad se celé ta věc přivrtí penzionovaným příslušníkům. Byla jsem na bouřlivé

zahůjí u Štěrků, kde se o tom jednalo. Mně se prý nemůže nic stát, řekl inspektor, když jsem u něho byla se zápisem zahůje, Romané 11. pros. Jak došel k tomu, že stenografuji? Přece těsnopis neznám. Zápis načisto lyc a hrome věc, pracovala jsem na něm včery a dnes do 1. hod. v noci a ráno zas. Bylo to dříma! Teď otrlce jsem mluvila s kol. M. Pilglerem. Jsala jsem ji dosud jen za vidění.

Kdyby si vzal Brejk dovolenou, mohly bychom s M. obě zůstat v Mitr., ale to on asi nendělá. Budeme nuplevat.

Děti si píší a malují knihu, je to krásné. Ale mno mne zlobí.

Č. 1. ledna 1925 o 1. hod. v noci.

Začínám nový rok také nějak smutně a vlastně ani nevím, proč. Hrálo jsem Sylvestra jde v Para. v sokolovně s Máňou Hor. a jejím obrapcem Kabelářem. Po půlnoční scéně jsem odešla rovna domů a teď tu sedím v nočním šíru.

V pondělí jsem Klídala u Bos., František měl narozky, přečetla jsem tam „Utrpení mladého Werthera" a Zlatorohy „Jeny." Zůstala jsem tam přes noc. Ráno vyl ke mně p. Bos. sprostý – co si myslí? Člověk by něco takového nevěřil. Pro stud bych nikomu nemohla nic říci, ale vyčítám to jedinou duše: Vícekrát mne se mnou nikdo nemrdá. Přišla jsem po 1. hod. s obědem do města a pak jsem šla k R., cestou jsem potkala Kouřilka, měl se u mne stavit, ale přišla, tak je tedy zase všecko dobré. Zvážy mělo m. radost. Po odchodu fá. jsem jí řekla, co jsem měla v hlavě. Bylo to lepší chvíle.

Ráno jsem jela do Para. Peníze mám nedali, až zítra. Měla jsem tu lístek od P. z Třebíče, kde je domovem. Bylo to milé. V Martou skol. jsme byly u Mary. Přišla si ke mně vap. pro zprávy stran školy, ale nevím nic. Četla některé mé poslední básničky, myslí je v nich vidět nějaký pokrok. Sama vidím, jak mé první byly okatější. Rozhodně myslí je mne něco hrdé. Ty, naprosto v pl., jsou myslí tak originelní, pěkné, čisté mé.

Jaký bude pro mne rok, který nastává? Dobrý, zlý?

Pátek 2. ledna 1925.

Tak nějak lehčeji je mi dnes, smějí se jaro všemu, ironisuji. Nač se trápit!

Jelo jsem včera přímo k R., ale sedělo to už na mně a tam to dostoupilo vrcholu. M. ukřivdila Eginiai, vyčítala a já jednoduše nemohla mlčet, ač jsem si toho tolik přála, tak, seznámit, vypovídat, nalézt cestu jako Malé dámě s dárkem. To je přece nejspravedlivější. A když mne pak M. u nemocného Juidy s Fr. Prov. a Pepíčkem Kašp. dopěchala Pegasem, odešla jsem do jídelny a dále se do čtení Wolkera. Pak jsme se hádali o politiku. Na cestě domů s obětma mládenci jsme jaro byli v tomto ženství a nábožnosti. Ulevilo se mi ten sobotní.

Odp. jsem dnes byla u Č., koupila jsem si také na sok. sukni a budu cvičit v Sokole, těším se. Také jsem navštívila Anežku Krat., vyšidila jsem ústně její pís. dotaz stran Zeyera.

Nechce se mi usnout, jen klidu a samoty. Snad bych se s nejhoršími věcmi smířila, tužbě i s trestem.

Neděle 11. ledna 1925.

Odejíždí se ti, deníčku, mi se z toho však nedělej. Jsem celé tak uzařená, neradostná a mi se mi nechce smát, dovedla mi.

Odjela jsem v sob. z školy, ani jsem Pepovi nic nerekla. M. mne zavřavala do druhého, ale, v robotu ať hned večer přijedu, že mám dost toho rohrávání atd. Opravdu se hněvala.

V ú. byla výb. rod. Budče a zase doma sama s knihou „Harmony konzole zbavené". Připravovala jsem R. R. báně ke zkoušce, ale citelně jsem stále viděla, že nestačím, že je to vše ubohé. Proto mne nepřekvapilo jeho slova, také za 2 roky že se mohu propracovat, pak že bych mohla mnoho víc dát knížky, kdežto měla více věcí jako je Bolest, vzpomínka. Nedoporučoval, abych ji dala oklikovat, že pro takový předmět je jí škoda. Ale věcná už byla v Me. V.

Ve čtvrtek byla u Šubrs. okrsk. rod., zavřeli nás, po portem jsme šli s nějž. nakadon domů a za pak z toho měla těžkou hlavu. Pá 16. mně jen bezkou kávičku.

Včera v pos. chůzi z konf. pěšky do Pard. a k R. Nechtělo se mi, ale nemohla jsem zůstat zde. Přijali mne jako vždy pěkně, spala jsem v rohovém a do 1/4 čtyř červ. bedničku, pěkně jsem se vyspala, umývala, na oko bylo vše v nejlepším pořádku. Boje, kdyby tě tak mrzel, zmatků nebylo! M. mne s pí. R. vyprovodila pryč a když jsem se vracela: Mámě tě rádi, jsi jako naše. A pí. R: Mámě vás jako dceru. Kvap k vlaku: Měla jsem u Vás tak krásný den! Kdyby tak chtěla přijíždět každý týden! To nejde, tam do města jsou tak nerada — V úterý byla u M. Vlasta. M. měla radost, že chodím dřív spát, jsem prý velmi nehezká, když jsem ustrnulá, s vystouplým nosem a bradou. Ať prý se nezlobím, že mi to říká. Chci nechat pranýř, M. s tím nesouhlasí, věří, že něčím budu. A mně se do ničeho nechce.

Píše mi mnoho MK, snad až příliš smutné apriory. Chce, abych jí dojela do Mejnika pro některé věci, snad ani nemyslí na to, že to stojí peníze, které nemusím mít, a také skutečně nemám.

Úterý 13 ledna 1925.

Jaopim M. Rady ?

Toto jsem si dnes uvědomila:

Domýšlela jsem se někdy, že jsem silná, ale dnes pozoruju, že jsem slabá, ubohe slabá. Ukazuje to, kam jsem zašla. Nechávám praní. Propadalo by se brzo, řekl kol. R., ale já nemám chuti pracovat, abych si dobyla uznání. Způsobilo to hodně má skepse, mé mapování ve život jakoby z dálky a výšky, odkud jsou naši malí a ubozí a malým a nepatrným krajáč znatelní. Je to duševní zkleslost, zakládající se pře jasné, hluché cesty nevíry. V víru zmizelo i síla. Neumím si ji znovu vyrobit. Snad bych ji opět nalezla, zdá se mi, že je pozad v mé duši, ale skrytá, stažená, že o ní vím, ale nechci ji dáti vědět, že jsem úmyslně slabou. Je ji to vše docela cizí. Vším, zdá se mi, je vina má nevíra. Proto nechci pracovat.

A dívám-li se dopředu, vidím, že ten můj život bude vnějšně zdárně, obvyklý, nepůjde-li něco velkého, co by mne nadchlo víře. Toho už čekám, nepřichází, a vím bezpečně, že nepůjde. Nejhorší je, že já to všecko vím, vždyť jsem přímo studovala své jalové bádání do nevíry jako kdosi kdysi, avšak odloučený od světa víry. Dnes, zdá se mi, jsem tak daleko, že nemohu zpět a zdá se mi jen hledat slunné chvilky ve svém všedním denním životě a u těch, kteří mne mají rádi.

Nechápala jsi mé mlčení, nezavírání v sebe samu. Je to tak nesnadno povědět, ač mne-li se zbloudilými v oboru, v němž dosud hledáme pevné, vnější cesty. Vím, že nemohu takto žít. Můj - pessimismus? nevíra? - učinil můj život prázdným a tak ubohým, že vše lhalo, co mad ve mně je, muselo by padnout. Ne, neumí k tomu dojít. Musím se dál do práce, k všedním, denním, do literatury, zavést myšlenky jinam, vystavět si cíle, drobné lidsky malé, ale přece jen cíle, jinak bych musela se života vzdát - a jen slabí odcházejí. Musím se naučit hodnotit život.

Jan. P.

Četla jsem Maličkou a tak jsem záviděla: Rozhovor se jejími zájmy, nemyslet na nic osobního, nemít vůbec vnitřního života.

Ten můj život je vůbec takový divný. Dívám se často na své ruce, zdá se mi, že celé to tělo je cizí, nepatří mi. Ostatně

to není nový pocit, míval jsem jej často v dětství, jen se mi stále vrací.

Píši, pravda, o poslední dvě nějaké verše. Jsou tak fantazie a tak také napsány celou řadu, které vyniknou jinde a takhle jedním dechem. Jsou opravdu jen fantazií. Což mohu někomu říci, že ho mám až bolestně rád? (Nebo pravá láska musí být bolestí.) Není veliké, všeobjímající lásky –

Vstávám časně ráno za jiné tmy a když vyjdu je stanice ke škole, vlak je velký, celý ještě vyspalý, ale já jej dychtivě sesaji, dávám mu chladit své tváře. Voní v něm jaro, takové mladé, nezmělé ještě. Kdesi nad Chrud. míhá jiřička, Pard. je v mlze vidět nějakým el. světlem a tvárný houkají. Hrad. Všecko je skoro už jako na jaře, ve šk. parku máme už listy s bohatě vzrostlými listy, dáva vyrážejí mladounká, poletují ve velkých půlkopcích. M. mi u mě v neděli ukáže alee velká poupata množenek v parku před domem. V páteře jsem se stavil cestou ze školy u rybníka. Na vodě byl místy kouřový povlak, rybník mi připadal jako louže, které teprve nedávno opustilo skořápky, voda byla šedá, jiskrná a jediné velká vlna na břehu měla dlouhé pruhy pěnové velikých, nedůkazných poupat.

Večery jsou jasnější jako v říjnu. Chodívám někdy venku, vracím se s ovlhlými tvářemi a vlasy a myslím si, kdyby už opravdu bylo bezpečné jaro, nemám rádo zimy bez sněhu. Snad mi letos jaro přinese lepší nálady, snad bude i starostí méně. Kdyby aspoň léčba finanční nebyla! Tak těžce to protloukám –

Úlehy 20. ledna 1925.

M. Koh, mi nebudz vilcet, jsem ženat! Ženat avsm umrjů! Jakovéca mi přinášeni Pvčin. Jaká komedie se činí! Avsm umrjů –

Pondělí 2. února 1925.

Jako kult. referentka pojedu asi já Rudič do Prahy na přednášky o Mas. Těším se.

Okolo 20. ledna se Pepa navrátil dcera. V noci na 26. led. mne strašně bolely zuby. To byla noc! Pepa měl nějaké finanční starosti s R., napravil jsem mu, že jim vzím být. Peníze, nešťastné peníze!

Ve čtvrtek 29. ledna jsem byla na nádraží u Kol. Ely Bartošové-Novotné, poprala mne. Čekala na mne jsme se školy a s ní její dvouletý synek. Pak přišel její muž, mne pěkně přivítal. Ale dali mi do čaje rum či co, bolelo mne pak hlava, svalil mne opět. Úvahy o jejích manželství jsou docela protichůdné.

Včera jsem byla v H., jen se mýlím. Tetička Černá mi dělá starosti. Začínám jako maminka, říkala. Vyprávěla jsem jí to. Ale lekla jsem se. Tak vypadala v době nemoci maminčina. Podoba ted' nějak vynikla. Venku byl krupý den a tetička se rozhovořila. „Právě tak to bylo, když jí se narodila. Venku bylo jen bláta. Pan V. říkal: Justička stále bez sebe, snad mi vykvasí. Obec běžel pro doktora Jemanika, tetička za mnou. Dvakrát cestou upadla do bláta, ale spěchala dál –

Justička stále bez sebe – Jaruška zapomněla mé narození. Nikdy už od té doby nebyla Jaruška, jak mně můj život být radostným, když byl zaplacen takovým utrpením, jak v něm mně být jas, když ve chvíli mého zrození venku skučel vítr, lil se déšť, bylo blato, zamračeno, nevlídno, jak bývá, je-li únorová čína? Tak můj život začal a zdá se, že mnoho dne jsou se mnou celým životem.

Po jem. jsem psala M. psaní s penězi. Konečně jsem se zbavila dluhu! Tolik mne tížil – tak pomalu se odtahuji, co mohu jiného dělat, ale jsem vším tak zaplétána. Bůh ví kdy tě lépka!

Marie mne přemluvila, abych s ní šla do Štětí, že jsem přece milá. Já vím – ale což mi finance dovolí, abych mohla být jako milá dívky?

Neděle 8. února 1925.

Mám hrozně těžkou hlavu. Byly jsme s Martou v šibřinkách, měla jsem obrovský úspěch, vedly jsme s Rockovými velice a výborně jsme se bavily. Šibřinky ranní byly fantastické až hrůza a zdálo se mi brzy nerait. Po půlnoci jsem měla M. Hor. s Kab., MR přijela s Jiřinou do Jezbořic, přijde dvacet obyčejná kokota, děcka, ale běží nevěstila.

Šly jsme hedy pak umudělé s Martou domů, ale pak byl byla děsná legrace až až. Ale M. už v sedě spala a pak jsme spaly obě do 2 hod. odp., kdy přišla pí. L. a tak jsme ve 3/43 vstávaly. Marta odjela ve 1/46 a já tu sedím a nepřeju si, kdyby už tak bylo 10 hod., abych mohla jít spát.

V pátek vyšla v Ne. V. básnička „Než odejdu." Jsem na hedě — napsala jsem dalších 6 fantazií, jsou to výrobky jako vše, co není prožito.

Chodím usměvavá a laskavá, tak spokojené mne oko, ale jakým jsem jen duševně shaněná hnědá, hnusná je nejlíp žít animálně: Pivo, jídlo, spaní, cigarety. A nic čím si hlavu nelámat.

Měla jsem narozeniny, jen Kubátka vzpomněla, přišel od ní lístek a já měla velikou radost.

Neděle 15. února 1925.

Jsem na smrt unavená, přijela jsem právě z Prahy. Tak mne včera nějak ulekalo, bloudila jsem ulicemi, dámo hledajíc mezi lidmi, ta spousta lidí, jejich tváře nahněvané a bezradné - tak mne to rozladěvalo.

Cestou do Prahy jela se mnou v kupé polská žena, dáma na první pohled a to v tom krásném smyslu. Vyklevetila mému soudci o něm jistě kdesi na východě státu. Což je možno, že existují tak jemné citlivé a v souzvuku žijící lidé, lidé, kteří se dovedou koupat v barvách, žít na samotě s knihami, myšlenkami a rytmem, v přírodě, jemní, vyrovnaní, jejichž život nezná bouře, hmotných starostí, krisí, bídy? Tak jakési bezdůvodné jsem přestala věřit v lidi svobodné a tu mi nahoda mnohé do cesty přinesla z nich. Mělo jsem až k slzám bolestný pocit, proč jsou takoví lidé a tolik karyk, z nichž mi mého nemám, proč existují pohádky, jichž nikdy nepochopím. A pak jsem se náhodou potkala s Machovou, jejíž jsem z lycea. Děvče úžasné síly, prohlížející si se po celé studie i teď v Praze na vlastní pěst hodinami. Avšak na rameni byla bílá. A ovdověl již sanatoriem —

Shledala jsem se dvacet mezi 300 posluchači ze všech koutů republiky, kteří přijeli poslouchat přednášky o Masarykovi. Pak jsem měla nemnoho s nohama a když jsem ráno spěchala do techniky, byla Praha celá v mlhách, spalo ještě, všude tiho - takový mírumilovný se mi zdála ta kamenná potvůrka. Hrad byl ještě zahalen v mlhách a vody Vltavy brázdil první parník. Do 2 hod. jsem poslouchala přednášky, pak na nádraží. Chodila jsem rozvášněně pěšky, abych viděla Prahy, té neděle.

Přednášky na mne mnoho působily. Vidím, že mne M. vedla špatnými cestami. Proč mne naučila Masarykem? Dala mi falešnou kulturu, naučila mne myslit jen po svobodovsku. Vyčítám a zapomínám, že k tomu měla příliš povrchní vzdělání. Ta dáma mi musí být stejně vděčná.

Ybida 18. února 1925.

Marie a já jsme se včera potkaly na nádraží s M. Jahn., bylo mi vždy příjemná vaše sousedství. Dnes jsme si řekly, že si budeme tykat.

Zavírám se ve svém ranečku, vrhám se do práce, jen to mi pomůže, nic jiného. Svět mám lhostejný, uvnitř je to naopak. Škola je mi v poslední době čím-si velmi milovaným a z práce mám radost. Vše musíme nalézt v sobě. Ale vím, že musím životu vyčítat: Proč nemám práva chtít, aby můj život byl radostnějším, aby mé mládí bylo mládím. Nikdy jsem ho neměla a mít nebudu. Ale já stále v koutečku duše čekala - ba, čekám dál -

Včera po obědě si šla ke mně Kol. Bart. pro knihy. Před každým krámem jsem mu ji hodinu čekala.

Neděle 22. února 1925.

Jsem nějaká celá nervová. Jistě mně na tom podílí můj duševní stav. Přemýšlím mnoho i ve svém nekladném způsobu. Cítím, že se v mém nitru děje něco opravdu vážného. Jsem vlastně velmi krásná. Chtěla jsem kdysi dávno vytvořit nový typ ženy, pohrdající muži a bohy, nepřijmula bych (částečně z hrdosti a částečně i z romantismu), že jsem právě tak slabou, ješitnou ženou jako všechny druhé. Flirtovala jsem na živočišné úrovni, řekla bych.

Něco jiného: Nechápe každý závratného, vyčerpaného a opojného života bohémů, cynismu, ironii, vpnutí chu. A nechápou všichni tak, jak podléváme. Zkušenosti jsou opojné.

Včera jsem se přihlásila dobrovolně na Slov. Dostanu se tam? Či do jiného území? Toužím po tom.

Neděle 8. března 1925.

Uvědomuji si stále jasněji, jak upadám, a děsím se toho. Nemohu číst, nic mne nenadchne, vše je mi lhostejno. Jsem životem - tím svým - docela omrzelá.

Před týdnem jsem byla v H. a popsala jsem svou malou neteř. Na zpáteční cestě jsem mluvila v Mor. Ostravě s Mášou, právě prý si na mne s ní pěkně vzpomínali. V úterý přišel od ní lístek, abych přijela ve čtvrtek do Hradce, chce mne vzít k lékaři, že prý špatně vypadám. Nejela jsem ovšem. Nepotřebuji lékaře, který neumí léčit duše.

V úterý jsem byla po prvé cvičit. V pátek jsem viděla nádherný film „Královna Ohoků". "

Včera byly narozeniny p. pres. Nemluvila jsem pěkně. Prok. mne zavezli na dět. divadlo, dnes domů. Mrzí mne to vše.

Už týden je tak krásné počasí a já musím ráno do školy. Mezi mnou a Roblem je disharmonie. 24. 11. nás navštívil inspektor a vzal mi chuť k práci.

Nemám už naprosto básnický duch. Nic nemám. Nejhorší: Nezrajím se.

Ve stř. psaní od P., je v Bobslavi.

Tak citím, jak jsem v těch dlouhých týdnech, ba měsících porodních v sobě samu se naučila něčemu novému, čeho u mne dosud nebylo. Mám to nazvat uměním vaporiště? Nemožnost nemít dětí někoho, mít k němu zášť? Ale:

Tak ve chvíli, kdy už jsem nemohla snést své samoty a falše, prosila jsem Tě, pro vše prosila, abys mi napsal aspoň několik slov, podal ruku, „porozuměl se mnou bledému vědomí," řekla bych velkými, pěknými jmenovitými slovy. Ale by ji toho nenáviděl. Bůh se Ti za to odemne dostalo krutých, neúprosných slov a výčitek. Dnes už toho nevnímám. Jakýsi mne vlnou pokory, uvědomění si své vlastní malosti. Nikomu nemohu říci jediné slovo, činu méně Tobě, kdybych mi bylo ubližováno sebe krutěji. O jak by na mé tváři byla pokora a vaječnost.

Je to takové vnitřní očištění, porozumění. Nevnímám nenávidět jen ohápat, usmiřovat se s hlubokým vnitřním jasem i na ty, kteří zraňují. Jakoby ve mně nebylo hořké krve, sebevědomí a všeho, co při mnohé vyhrknu a brzy se chovám hodně stále nenávidím, neboť tomu mne samota naučila, že se vše s nás, když je si musíme vybojovat sami v sobě, bez vnějších vlivů. A vroucně si přeji, aby ten bolestný jasný klid mne dlouho neopustil, abych uměla tento cestou žít už po celý život. Neřeším nerozřešitelných záhad. Miluji svou práci, je mi hodně radostí a jménem každého dne, kdy jí nejsem obklopena. Když se vracím, vpadnou mé tváře a moje slunce, koupám se v jeho paprscích a oslepují oči v rozpáleném, hořícím rybníce. Svají vlnách a slunce a jsou to mé nejkrásnější chvíle celého dne.

Budeš muj se kvy vadívat, slyšel jsem dnes. Jestli jsem ti něčím ublížil, odpusť mi.

Myslím na Tebe velmi mnoho a je mi všeho stranně líto. Avšak naučil jsem se vše přijímat bez velkých slov, bez revolty. A tak i uzavírám kapitolu svého života, které znamenalo entusiasmus mládí, víru, očekávání, naděje, chci jej jen v mé vnitřní jistotě a rozvahu a usmíření, aby mi přece bylo teplé a radostná. Jinak mě já uklupuje stále více do pozadí a myslím, že přijdou dny, kdy nikdo nebude umět myslet na vlastní nitro a že by také pro sebe něco chtělo.

Ty jsi byla něco tak velikého v mém životě, že už nemám práva od niko žádat víc. Nyní mi Ti here, nebo „kazajou vypůjčenou věc je nutno časem vrátit". Přijímám to pokorně, že jsi stále se mnou, v mé duši a nikdy odtud neodejdeš. Nazýval jsem tě „Pohádkou." Pohádka končí, když přijde skutečný život. Byla však krásná.

Snad mazneš tuto dopis něčím nepravdivým nemůžeme pochopit tohoto přerodu v člověka, který byl zraněný ohněm a bouře. Pravda, zaplatil jsem jej krví. Je však tak pravdivý jako je pravda, že se budeš vadívat.

Snad jsme podlehnu, snad se probudí víra v mě, v možnost trvalého návratu, nevím. Snad napíše, aby mne přivolala. Musí cítit, jak jí miluju. Jako se mi, že musí napsat, ve věci nevěsta cítím, že nemůže zapomenout, snad píše právě teď psaníčka, do kterých její chvíle ke mně, když se setkáme — Jak budu vypodat její dopis? Nemohu si bez ní ani představit —

Pátek 13. břez. 1925

Psalo P., že pošle přes Paříž, je by velmi ráda mne uviděla, ale byla nemohla přijít na nádraží. Mámě přečetla zprávu. To mi imponovalo, že jsem už ve 3/4 3 byla v P. Rychlík přijel přesně. Vyskočila se a přivítaly mávala a tak jsme se hned našly. Podala mi z okna ruku, pak vyšla a jak skočila, chytla mne za ramena a div mnou nezatřásla: Jak se máte? Milý jsme 6 minut času na hovor, byla velmi rozčilená a milá. Myslela prý, že nebude moci přijít, a měla z opaku radost. Pak nastupoval, ještě z jedoucího jí všem volala „na shledanou!" Jsa jist to jsem tu věru.

Ve sti. jsem byla v H., lístky můj a Mámin se křižovaly, u autobusu jsem čekala marně. Zaspala prý ráno vlak. Mne, ona, blonda! Zpět si mne tak určitě a pak přeškrtá. Mohla aspoň poslat telegram. Jindy mi k měsíci přinesla kamínku a květiny – tam na hoře to bývalo tak milé, když jsme se ještě topívali ve měsíci. Letos nedošlo nic.

Než jsem po půjčovně do Orlí., nedalo jsem, jak mi to udělá dobře. Doma jsem pak 1/2hod. proplakala na p. L. nechala ve dveřích klíč a ještě jsem dostala kubovánu. Pak mě za trest nalezla jsem dnes na okně místo bílých záclon mizerné červené draperie. Vůbec mne v poslední době zlobí, když se byt najímá, je jiný, než ten, v kterém pak skutečně bydlíme. Snad nepladím málo? Hned bych se odstěhovala, kdyby bylo kam. S P. nic stejně nemám, poněvadž kapra nestačí. A p. L.? Přeju mu to ráma. Jsem samý ohled, nikdy se o nic nepřihlásím a pak to takhle vypadá.

Ve škole mne dnes čekalo veliké překvapení. Děti mne uvítaly a z plna se vyprala jsem Marušky, Roučkové a Roblova. První mi podala řež, druhé vzala se sloupku mého hyacintu, 3 modravé květy: „Vlčeno, já Vám budu říkat přání!" Postavily se a říkaly díváje se mi pěkně, dětsky důvěřivě do očí, děkovaly mi jménem třídy. Zdálo se mi to po prvé v životě. Ani se nic ve třídě nešuškalo, když jsem pak zas mluvila já. Budu se letos se třídou těžko loučit,

mami ty děti velmi ráda. Myslím, že mi také vyčtí, přicházím-li mezi ně člověk s láskou. Pak bylo velice gratulování také od ostatních. Je to snad malichernost, nedržela bych vrátek, to jen doma bývalé bábovka, ve škole děvčata – pak Máminy květy, ohlašující jaro, ale pozornost člověka vždy těší, je mi tak hezky! Tak teplo! A po prázdninách se sem snad nevrátím, hledám se dobrovolně na Slov., mohu si určit, kam chci. Těším se na nové prostředí. Jak vroucně bych si přála, aby už bylo po prázdninách!

To byl dnes pěkný den!

Neděle 22. března 1925.

V sobotu před týdnem jsem byla u R. na veřejné hodině, nebylo vyhnutí. Bylo to velmi slavnostní. P. ř., farář Brukner, Marie, já, večer přijíždí G. s Mamičkou a nějací 2 manželé z Prahy. Takhle jsme to přes 11 hod. Ráno jsem musela pěšky, mlíko jsem v 9 odn. Tvarohu dnešního. Pak jsem teprve mluvila s M. Jahr. Byla spousta sněhu, plno vody, chodily jsme venku čekajíce na jejího chlapce. Nepřišel. Líbí se mi její otevřenost. Dnes Jarduv dopis, dá se vyvést. Těšila jsem to.

Ve čtvrtek jsem dokončila milii. Je mezi námi tak měsíců, tiskne ji. Zatím nedostane. Asi se cítí uražena. Myslím, že se mýlím. Kdeže pak ona, hrdá Rychtikovna! Ve středu jsem se tu srazila s p. R. na nádraží, pak s Jiřinou: Vy se hněváte na Mánu? Prosím vás, hněvejte se na mne, ale na Mášku ne! - Proč na vás? zmátla jsem se. - Co vykládáte Mánu? Hněvám se. Pozvat si hosta, odjet a jít stát jinde, to je neomluvitelné! Pokorné je zas pryč. Vím, M. udělala mnoho dobrého. Ale nemohu stále krčit hřbet a dát s sebou vrat. Mám také svou hrdost!

Ještě 14 dní do svátků. Jak rádo bych je škrtla z kalendáře!

Byla jsem na koncertě PSPU. Skvostné!

Pí. Šejdk. mi navrkala, že bych mohla méně kouřit, že prý jsem se toho.

Čtvrtek 3. dubna 1925.

Mlčela jsem. Byly to klidné dny. Mnoho jsem četla a bylo mi v tě samotě velmi dobře. Chodám pilně cvičit, od desíti cvičím též dorostenky. To cvičení 2 x týdně mi dělá velmi dobře. V našem družstvu je z našeho domu Herma Chottová, prodavačka, milé děvče, milovnice knih.

Včera jsem vzpomínala, jak veselý byl loni 1. duben v Dolčíště. A doma jsem nalezla upomínku matky M Kol. Nečekala jsem to tak brzy. Jenicken ovšem není K S.

Už je jaro! Dnes týdeň byl první krásný den, byla jsem ve Smíchově. Vracela jsme se pak s M J a Ol., s nímž jsem se pak toulala městem. V sobotu byla M. v Blatě u chlapce, sedělo pak u nás, vyprávovalo, jak Julka po ní střelil, a plakala. Dny bývají teď tak slunné, spím už při otevřeném okně, ~~sám~~ večer při něm sedám a vánek mne probouzí přes kosů a hukot vlaků v nádraží. Jak se tím jarem opájím! Ale smutek často padne -

Jola: Ropuat.
Viba: Mučednící. } Hlubový objem.

Pojedu do P., musím jít k R., už k němu pání, je tak laskavá. Těžko se mi tam půjde.

Ústí 9. dubna 1925.

V neděli jsem přijela do H., nedělalo se mi. Jsem tak nějak vážná v poslední dvoře. Rozhodila jsem se, pobrečela, vemkla volali kom a já to musela opustit. Je mi tam dobře, je to můj domov se všemi mými knihami a papíry. V 10 ti ještě přišla M z pro já písky z kinem. Jak je mi jí líto! Prožívá to, co kdysi já, avšak já se umíla ovládnout. Plakala a já jí nemohla potěšit. – Byla jsem v Č. a na Podleš. Tak smutně krásně mi bylo na stráni nad tratí, když fialek a cestou zpět se kdesi skřivánek křepotal a zpíval – Cestou mi p. R. říkal, že si M. stýská na revma. Byla jsem u R. dnes ~~bylo~~ byly jsme na cibulně – jak divno jsem tam. nebylo! – a mnoho jsem cestou M. povídala, přemýšlí nad mým přáním odejít z Pardubic, věřila, že si to rozmyslím, odvolám. A přežaním? Co byla tu dělala? Hněvala se za všecko po J., chválila pořádek jako obyčejně hledíkový s knížkou, že všeho neposlala. Ať se ví, měla jsem zase přijít já!

Myslela, že už se nepodívám, kdy jsem přišla. Vyvedla jsem ji z omylu. Neshledělo vše mne ještě takový sen. bouřka jsem ji pak tak vyprovokovala, že konečně jesenicem o zem a vdešťa. Divila jsem se sama, jak jsem byla klidná. Pak jsem knihu musela přijmout, ale pěkně mne celou cestu. Stydím se přijímat dárky od přátelství, v němž není souladu. Je mi líto, líto. Nemám z takto nalyžího jesenia radost. Vím, byla jsem tuhá a mně slova by vyprovokovala nutného, ale měla jsem v sobě tolik horkosti. Kdyby mne tříčivost nepřešla tak dlouho, nemělo mne ještě přijít. To se mně lehko řekne, hůř udělá. Ale přátelství se tiché tak lehce neodhodí.

Ta Repíkova žába je mně vzpomínka, ani tak, jako všecka minulost, jsem do ní celá blíže jen.

Úterý 21. dubna.

Končila jsem svátky u R., spravilo se to, jsem ráda, že je s M. vším dvojem; to je jisté. Ivi, ono Rybičkova a já! Uvrtaly mne na přednášku do dýchánku, jelo jsem tam v nedělí po ranní Praze. Po příjezdu je svátků jsem tu měla pozdní oslí Pilnáčku, svatební foto MK a dopis od Lindulinky, zlaté děvče! P. řid. Š. jde do penze, nemůžu už tedy nikdy své dobrovolné školy —

Měnila jsem s MJ, proč a jak mi děkovala odcházejíc? Dnes jsem místo koncertu byla na procházce s H. Chot., přiznala se, že jsem na ni první dojem neděláte dobrý, ale prý jsme cestou do Sokolské nastrachovaly mi trochu nálor. Byla jsem u nich, má dost knih, hovorných a ve vůbec pořádku.

Chodím ted' pěšky, bojím únavnými bolestmi hlavy. Co bude se Slovenskem?

Musím napsat Mítě, žije ve mně.

Nalezla jsem boha, Jano a Mas. mi ho dali.

Čtvrtek 30. dubna 1925.

Jak by se chtělo zavolat, přivolat něco, co by naplnilo a obohatilo můj život! Vždyť jiji tak hluše. Není nic velikého, nic krásného. Jsem tak sama. Bude to vždycky? A někdy utíká a není lásky. Proč jí není? Což na ni nemám práva? Tolik si mnohou od vždycky odříkat - mám se vdáti v ji? Tak to bolí -

Vzdělávají se stále víc. Básní nemohu psát, jsem ve všem polovičatá, nedostatečná se mi zdám. Je to k zoufání. Sokol mne jen tvrdě omezuje. Vůlery jsem měla v Sok. vojně k níli st. chot. Hiegerová s fungrem mne leč nebudou mrzet ani citit nedovolim, aby v mé přítomnosti byl někdo bezdůvodně urážen. Bude asi ještě dobře. St. naříkala na slabosti v obchodě. Budu jí dávat hodiny, ovšem zdarma.

Dnes měla na hejtmanství svatbu Borž. Hlaváč. s Feiersem. Čekala jsem na ně a blahopřála. Budu také někdy nevěstou?

M. praho, že zastrn z Hradce tu bude 2 hod. čekat, až přijdu na nádraží. Skvělé cvičení. Ale slepice by dnes za mnoho nestála, jsem závodnice. A v neděli o 1. hod. jedu snad na dět. výlet na Macocha. Hůl a kabát a do světa! Jak se těším! Jak miluji život, zpěv, slunce! Proč mi ~~stále~~ není stále tak krásně?

Neděle 3. května 1925.

Ve čtvrtek kdy přijela Máňa. H. šlo se mnou nádražím, ale brzy odešla. Pak jsem si na 2 hod. lehla, ale vůbec jsem nespala a o 1. hod. jsme jely na Macocha. To bylo dojmů! Ta nádhera, kamenné krása! Beránko jsem měla pořád za sebou. Je krásný kvůli, na mě unavena jsem šla pozdě spát, málo čaně vstávat. To se mi nechtělo. Ve škole skoro nikdo nebyl, učení za nic nestálo, a my, Božek, Marie a já, jsme byli také ospalí, jak jakýsi kaňě. Večer jsem byla v sok. akademii. Včera večer přijel ještě z Blaže M. Jahn., Julka odjel a vracel ji, krutý přede mnou, že chodím s p. Součkem. Bože, jak to smíchu. Jako by bylo „chozením," když mámě na vlastní tuhý cestu. Ale krásko mi z toho bylo. M. pak byla u mně. Vídali jsem tepět jenu. Toho hned nezapomenu. Ja to již mi tenkrát děkovala: že vím a přece se to mi tak chválím. Nechtěla to říci bojíce se, abych ji nepokáplo přísný nežor, abych ji nevzala víru v dobrého člověka. A když jsem řekla: Bojíni se, že jsem příliš zvědavě tvůj nežor o sobě, který třeba není pravdivý, objala mne. To je ji její odpověď.

Dnes jsem po té únavě (výlet a akademie = 3 noci), spala do 3 hod., ale o 1/2 12 přiběhla H. a vzbudila mne. Měla jsem se odp. setkat s M., ale Máňa přišla a vyndala mne na pouť ke Kostelíčku. H. pak naříkala, že jí dnes bylo tak nedobře. Že prý jsem moc hodná a milá a že mne má proto moc ráda, abych prý se nehněvala, že se jak. se na mne nedívala přísně. Vyklédala jsem jí o Macoše, tak jsem jí spravila náladu. Jen mne na ní mrzí, že tak úmyslně dělí matou a poňádanou, pak se není co divit, že si na ni na př. v Sobě. dívky kmotřou. Sama přece vím moc dobře, jaké takové věci znevažuje člověka svůj. Ale ona je asporň krásná, mne ještě všelijaká srážejí. Prý se ke mně tak netině chová proto, že ve mně vidí víc než je rama!!

Bože, ta Macocha je nádhera! Jsem toho stále plná,

Sobota 16. květ. 1925.

Byla jsem ve středu na Othellovi, v sob. jsem jela do H. V neděli s kyticí mám účinkovat kvůli, bylo pěkná výuč. dnem jejího úmrtí. Bylo mi smutno. Pak blátem jsem šla popadu k R., M. mne pak šla vyprovodit na zastávku. Vyčítala mi, že na všecko mám čas, jen na ni ne. Má docela pravdu? Ve skutečnosti je to tak: jistě velkou nenávist jsou můžu přestávat, v níž jsme vstoupili. Občas to způsobí konflikt, ale jsme přece jen navázány upřímným přátelstvím, člověk vždycky ví, že když je zle, má přece jednoho oddaného člověka. Od kdy důvěrnější by bylo naše přátelství, kdybych já nejila v takovém omezeném finančním! "Není podstata o tom, že si přece jen málo rozumíme.

Nahoda: H. mi ve čtvrtek přinesla arcybašovou hříšnou ženu. "Vědělo jsem hned, proč mi to přinesla: "Nevěděla, kam to zařadit. A na tuhý věc narazila M. J. jí vyčetl, že nebyla dosud jeho, jak byl. A M. si tak o tom potřebovala se mnou promluvit, nemůže s jiným. Já na jejím místě - a J. je tak familiovaný! Nemohla jsem se však zdržet.

Chtěla jsem ve čtvrtek přijet, ale nešlo to. V pond. přišel O. stran M. J. V ú. jsem se s ním sešla v Jeseně. na nádraží, nešel k Jel., jeli jsme spolu zpět, šel pak M. naproti a přivedl ji ke mně. Pak přišla Marta, ale já musela do cvičení. Také mi bylo nedobře, bolí mne pas katar. Jedna dvanáctka mi přinesla kovalinky, měla jsem takovou radost. Nelituji jsem, že je cvičím naposled. Nemohla jsem pak už nikomu a z družstva jsem musela odejít. Bolelo mne strašně v krku a na prsou. Bylo mi hanebně.

Ve stř. byla M. J. v Blatě, O. ji přivedl ke mně do školy. U M. bylo moc zle, nemůže hnouti, jako ženě, která dostala ránu. Co by si byl o mi O. počal?

Byli prek u mne, hledali jsme ji, aby nic nevyvedla. Pak jsme ji dovedli k nim domu, O. šel do zkoušky, M. u hlavy, O. pak ještě přišel pro okno, čekali jsme do 3/4 11, dokud z. nepřišli. O. nejde od rána doma, nejedl téměř, jen u mne, a pak mne ještě dovedl. Čekával mi za Mářu. Ta šla ve čt. do Bl., O. jako policejní pes za mi, bůhví kdy přišel domů. V pátek ráno šla M. šťastna z Bl., vše se urovnalo. Šlo jsem se Sonáčkem - pitomý Julka! Vrátila jsem se sama s ní. Místo na rozjíždí. Jakmile jsme šla ve čt. na Dvěcina, jako hosté nějaký Rus a Ruska, přivali skvostně, a tak jsem do Tl. nemohla.

Vaňa, Veselé ženy windsorské, "výborné".

Celý dny mne bolí nuna na jsou, přáhne to vevnitř. Až se toho bojím.

Budu pracovat s red. Jiroutem. Ať se Pilňas vyteká.

V ony 3 dny jsem mnoho myslela na maminku.

Neapol 17. května 1925.

Všemu se vpomínám; jak vůbec věřit, že jsem milada? Vždyť jsem tak malá a tak ubohá. Aurora Leigh, proč mi dáváš poznati výšky a dálky a tolik krásy? Vždyť jich nikdy neokusím a jsem tím zoufalejší, tuším-li jejich existenci, cítím-li že přichází jet mimo a nenávratně jí zadýchat. Krásо, životе, přijď! Nebo mne nemůže tak mučit!

Vy všichni, kteří říkáte, že hazarduji svým zdravím, proč se nesnažíte nalézt příčinu?

Ghéda 27. května 1925.

Nemám pěkné nálady. Trápí mne finanční starosti, sedí to na mně a mrzí to dvojí. Vždyť si z toho dělám otevřeně legraci, ale není, není mi to tak lhostejno.

A je - či byl květen, končí již téměř - jemně je už celá rozpitá a chystá se pomalu vydávati plody - bylo plno květů a vůně, první, opravdu měkší jemně - snad i několik pěkných chvil bylo - byla jsem klidná, vyrovnaná a zase mne začala bolet má bída.

Na Kozíčku je prý mnoho míst. Budu tam snad žádat? Ví, přála bych si, aby již odcházela, aby bylo po prázdninách. Co o těch budu dělat? Zřídím někam do kolonie.

Je mi velmi smutno. Cítím se tak bídně sevřena, tak zdeptaná. A odnikud ani přátelského slova. Maňa se mužná zlobí, že nepíšu ke mně. Nemůžu si asi představit, že nemám na cestu -

Nepíši nic o běžných událostech, ač jsem mnoho a mnoho vzdávala, jak už to je asi mým osudem a snad osudem více lidí. Všeho je mi tak vzdálené.

Jak mnohé zlacnilo!

Neděle 31. května 1925.

Jak mám pusu do rtů a chtěla bych, aby z mích vyhrkla krev –

Musím pryč, musím pryč, aby nebylo hrdy, aby se nikdy neopakoval dnešek! A přece: A žije ještě dobrý člověk!

A jas – bylo slunce, krásně bylo, ale v parku všecko kvetlo a mně voněly v pokoji nádherné kosatce, tři žluté pivoňky, jež mi ráno přinesla krasavice-cudná holčička, tak elegantní a svěží v terracotta šatech a podobném kloboučku – jahodami mi voněl pamín –

Řekla jsem K.: Nechtěj se mne dělat mučedníci a trpitelkou, jíž nejsem. Žiji přec tak živočišně, nemám ani bolest, nic mne nezruší – ovšem, v poledne – to bylo něco jiného – Ri. L. – byla taktní – Dík!

Dnes 2 roky první rendez-vous s K. Vzpomeneš? Je poslední květen –

Pondělí 8. června 1925.

Už červen! Jak to letí! Už dávno je pryč první, opojné jaro – jeleň zlenivěla, obilí se nalévá, všude plno květů – i seno už voní sluk – třešně hrají, mnohé dozrály. Dnes v poledne jsem si všimla větví, nádherně obalených rudými plody.

A můj Miláček byl dnes u operace. Nešťastný hoch! Co se na něj namyslím! Kolikrát mi už bylo do pláče! Mám ho tak ráda.

Máme za sebou divadlo, co starostí to bylo! Teď se musím dát do těch čas. J. K. S. Zaplňuje mi teď mnoho času H. Dnes byla nezbytná. Půjčila jsem do Mile. Měla jsem dobrou večeři, dala mi ji děti, tak jsem plesala, jak o nimi mluvím. Večer: Baseň v próze.

Máma Fahr. se pro nějaké nic naštvala, nyní ve večer. Budeš jsme se dorozuměly. Krom toho tu byla Líza s Mary a rozprávěly se mi tu.

Tatínek mě a mně se zdá, že je všecko dobře, ale vespod to vře, volá a křičí by

se mi plakat.

Co mi schází, L.? Což nejsem vyhoštěnec? Není jí pro mne.

Neděle 14. června 1925.

Popraví, že jsem přece jen udělala pokrok. Ne, dobře je tak. Člověk se v studánky napije a není, proč by u ní dál prodléval. Odchází.

Přišli mi lidi do života, avšak mnozí mne. Místo hl. mám jen její náčrt, ale s tím nemýlacím na dlouho. Co pak? Odejít jinam a začít od začátku? Kdy bude konec tomu neklidu?

Řed. Klouč. se dnes dotazoval, mám-li už nějaké vyjádření sbor kolonie. Jakým ne, jen naději mám. Kamkoli půjdu, i na slov., jen abych nemusela do H. Hněvám se na Pepu a musím se přemáhám osvobodit kmotřinu, aby bylo líp. Byla jsem dost dlouho malá, ted' už jí být nechci. Chci se osvobodit od těch, kteří mi nabízejí křídla. Lásky nemají a ani jí dovedou dát více, než bude silnou a nezávislou, až jich nebude potřebovat, vrátím se. Vzdaluji se Hol. Vím, že jen bez mých se někam dostanu.

Všecko vyžaduje oběti. Já obětuji jednu přátelství, nic víc, neboť nic víc nemám. Všichni ostatní přišli mi chutí a bylo jim napřed jisto, že je nechám přejít jako jsem nechala přejít jiné.

Byla jsem dnes ve schůzi důvěrníků. Byla chvíle napjatého ticha, kdy jsem čekala bílý prudce v obýzce „jak to dopadne," kdy jsme všichni byli vzájemně a nanejvýš nervózní. Jak mi bylo líto Hlouška!

On, vždycky klidný, pevný a sebevědomý diktátor v nejlepším smyslu slova, jak to řekl Bok, chvátal rozčilen kouře můj dortnuk a pak zkleslý, zhrouceny seděl ve školní lavici s hlavou v dlaních. Byl to jeho pád? Tušil to? A přece nikdo z nás ho nechtěl. Ale on viděl hroutit se celé dílo svých mužných let.

Všichni chvátali mimo něj jako neviňavě a jako by ho zapomenuli (aby mu nebylo ještě hůř), jako okolo nepotřebné věci, které vykonala můj úkol a nyní je odkopnou na smetiště. A přece Hála, Kolinutek, Bok a kdoví ještě kdo - prostě ho, podávali ruce a srdce, ale on jich nepřijal. Cítil se jistě krutě raněn a strašně pokořen. Napadené sebevědomí - vyvodí důsledky? Bylo mi ho strašně líto přese všechno to, co je tak jasné: jako člověka. Byl to vše tak silný dojem.

Pospíšil si pak šel ke mně pro Husův pamětník a na Bubenínu.

Pátek 19. června 1925.

Zmatek? Co je to? Či ho není?

Čiší předmět a hodně je zavě se zamá'l. Čemu? Což to vím? Ale tak - všemu - a jen se omáť, jen se oma'l!

Byl tu O. s Máňou a Máňa se nám tu položila. O. ji chytil. Nervy. Tušim dávno jeho tajemství. Tak jsem jakousi mu je vyvrátit, drtit je mezi prsty a pak ho políbat. Zmatu život a lidské duše já, která jsem byla dávat útěchu. Kolikrát se pak musí člověk omáť - Ostatně, což jsem vždy spíš nedávala sama nepřijímajíc? Jsem, jakou mne život učinil. Nelze ke mně právě laskavý - jak říká Marta: Čiší předmět - cigaretu zapálit. Každý muž má v sobě druhého člověka: ve své duši, ve svém nitru.

A je mne, taková studená, tichá a mlčná a ten dobrý člověk ve mně by chtěl plakat. Umím však jen stáhnout rty. Což pro mne také něco je? Nevím, nevěřím. A je-li, pak kolika bolestmi se k němu musím probít, kolika se skupí, zmizí - Osvobodím se kdy od těchto zmatků a mutků vůbec?

Kolikrát se nám zdá, že to či ono bude něco znamenat - a zas čas jako by to větr odvál -

Vzpomínám na Bajku. Takovou cestu už nikdy nenalezne. Zapadlo jsem tu jako oblázek do hlubokých vod, jež se valí a slehují mne s sebou, nikdy však nevynesou na povrch.

Půl jedenácté, vlaky sepou, signály zmí -
Hlaaké noci přeji vám všem, kteří jste obohatili můj život. I když jste zašli, přece jsmou jste byli - aik!

Či to byl u O. jen úžas z cizí bolesti, nikdy neviděné, či ho tak živoh, ptáče, polekal? Je hořké nalézání – my starší už děláme vše s rozumem, nelžeme pěstmi o stůl, netváříme se tak poctivě a tragicky. To jen na plátnech se tak hraje, ale ve všedním životě? K smíchu. Není násilnější gest, je jen prostřednost a rezignace.

Čtvrtek 25. června 25.

Jsem taková nějaká, dvakrát se mi dám. Všichni říkají, že jsem teď nějaká divná. To věřím. Kdyby to šlo, jen si hrát na tvrdého a domácího tragikona si dodávat zajímavosti! Jakým: Je mi trapí finance, mám špatnou náladu. Jak jednoduchá je skutečnost! Chlapce nemám, aby mi trápil. Mámino mlčení mi také nepomůže! S kolonií se už asi nikam nedostanu, snad tedy si koupím na týden na Řádov a pak budu tady, snad bych se pokusila o nějakou hodinu, a-bych si spravila finance. Do pl. snad zajedu na den, na dva, ne však dřív než v srpnu, až si dvoru obeženu. Teď nemám v čem jet a bídu ukazovat nepojedu.

Řekla jsem včera M ž: Jsme obvodní. Sejdeme se, kus cesty jdeme společně a zas se rozejdeme. Občas si pěkně vzpomeneme a dost. Přijdou noví lidé a historie se opakuje. Takový je život. Mrzelo mě jsem jí to říci. Pozdě to nepřináší odpověď na nějaký její názor.

Nu, dám se nyní do čtení, budu žít cizími životy, cizími kraji a domů se budu chtít, zapomenu, že sama žádného nemám.

Kolik je v světě krásy!

Jakničila jsem opět školní rok, už pátý a je mi smutno. Nemám už dětí, které mne měly rády. Rozešly se mi dnes. Včera bylo loučení ve škole, u žáků I. tříd, Roků a Roblů. P. Roblová a Marie došly se mnou až na nádraží, Mařenka se mnou celé dny. Nesla jsem ti nádhernou kytici fialek. Musela jsem jet z Medlešic. Přijela jsem ve 1/4 10, do půl dvanácté jsem psala protokol. A dnes naposled do školy. Zahlédla jsem Míčulínka, jel k zápisu, a u rybníka jsem potkala tečku správcovu, nesla mi od něho kytici, opravdu nádhernou kytici růží a kořenně vůní těch klatovských karafiátů. Byl můj večer celý zdrcen, že se mnou nerozloučil. Měl mě strašně rád, děti mě všechny. Bylo mi líto, šla jsem s kyticí do školy a pozdala slunečku a lásce —

Mé děti plakaly, Anda Havelků, Pavla Hýrová a Marková přinesly ještě kytice. Bylo ještě jeno proso, Gottwaldovi mne zvali, abych k nim přijela. Máňa Jenková, Jula Gajová a Marková přišly z Medlešic, aby mi donesly na nádraží věci. Do vlaku jsem pak nastoupila s náručí květů, vyhlížel z něho Míčulínek se sl. Stáňou, hledali mne u okna, až mne našli.

A teď jsem zde a nevím, co bude dál. Všichni odjíždějí na prázdniny, jen já nikam, protože nemám domova. Tak krásně to pociťuji. Nikdo

nuze nikde s láskou nečeká' —

Pondělí 29. června 1925.

Dnes přišel lístek od Máni. Jak jsem hůsila, hněvala se, ale když přišel konec šk. roku, tvrdá rychlíkovská hlava povolila. Pojdě. Neboť v sobotu večer přišel expres, který mi udělal velikou radost. A tak v pátek ráno odjíždím do Prahy a odtud s kolonií do D. Nemusím tedy do Holic!

Máňa mi nevěřila, když jsem jí o velkonoce říkala, že napnu všechny síly, abych nemusela na prázdniny do H. a dělala plány bez mne. Tak je s nimi konec.

Pyšely jsme s Hes. na Vinici. Nemohu takovou lásku přeložit.

1. června 1925.

Zachvátil mne veliký smutek.

My s O odjíždějí na Ŕadov. Přišli na nádraží v poslední chvíli a tak mi vlastně ani nestihli adieu. Ŕadov je volal. A na mně padl smutek loučení, ne proto, že to právě mi dva odjíždějí, ale že všichni odjíždějí a rozjíždějí se a já tu zůstala sama. Proč však naříkat? Odjedu také, do neznámého prostředí, mezi nové lidi, o nichž nevím, jací budou, pojedu do nových starostí proto, že jsem ohrožená a že je nutno také jednou se obléci, abych se stále nemusela krčit. To všecko ošem M. není a já toho zajisté nepřipustí neumím.

D. 4. července 1925.

První opravdový den v kolonii. Říkají, že, jen když je člověk farmář, má děti a může se hodně s dětmi usmívat, tančit, skákat s nimi.

Což není na světě pěkně, i když je člověk chasníkem? Jsou teplé dětská srdce, tolik milých dětských tváří a očí! Podívej se do nich, moře v nich nalezneš, ale na jeho dně není květů, zalévaných láskou. Květy tam jsou, zákonem přírody musely vykvést, ale rozličných barev marně hledáš. Rudá barva je barvou lásky. Ty děti mily lásky v životě málo, byly odepřeny – proto nemají barev rozličných. Podívej se na ně, dej úsměv a lásku a dvojnásobně bude i tobě, máš-li srdce hladové.

Ve čtvrtek jsem se vypravovala, Hel. mne v pořadí dopravodila na nádraží. V Praze čekal Jarda, zhlédli jsme spolu asi 2 hod., pak do kanceláře a odjezd. Cesta byla velmi únavná, přijela jsem sem hrozně s hroučkou, měla jsem očkování proti, děti mne při tom velmi dojaly i jejich bída, jakými dobrodiními jsou kolonie!

Dobrou noc!

Neděle 12. července 1925.

Což není pěkným mílč. Nemáme někdy nic jiného. Dívala jsem a nic ze všeho skutečného okolí jsem neviděla. Bydlela jsem v jiném světě, dole Kmeček Pand., park vonět, děti si v něm hrály a vyskakly.

Vzpomínám.

Úterý 14. července 1925.

Jsem strašně vzrušována. Když mluví někdo vzpomínám, že o mně zlá řeč.

Půjdu se na to vyspat. Ani nerekrnu samu sobě „dobrou noc." Vyletěla bych z kůže.

Středa 15. července 1925.

Ještě 28 dní tu zůstanem. Mám hrozně angínu a jsem unavena. P. řid. Šindelář sám pral — jakou jsem měla radost! Byli jsme v cirkuse, tolik mne celá ta bída dojala. Dnes je vůbec mnoho nespravedlností, ale já jsem nemohu napravit —

Neděle 19. července 1925.

Nemůž se na mne hněvat, ja'ri to musím všecko samé vyřídit. Snad bych užívala silnějších slov a ono je nejlepší mlčet.

Trestnovala jsem vždy své tělo, učila je askesi. Vybičovala jsem i svou duši a vůli. Jen dál, jen drezírovat, jako koně, bezcitně, bičovat samu sebe a nesmět vykřiknout, umět být bez srdce, umět mát se fyzické bolesti. Jen mlčeho se nelekat, ani krve.

Máňa psala - prý musí 14 let ležet. A ten, spálila jsem to psaní. Také otec! Nedělila jsem to nikomu číst.

Mám vůbec trápení.

Proč si o mně lidi vždy myslí hrůzného obrovského? Inu, snad každý chce mít nějaký sen. Ale já o to zrovna nestojím (mám-li s tím co dělat, třeba trpně).

Úterý 4. srpna 1925.

Vzpomínka: Dnes jsou tomu 2 roky, co jsem byla hostem v Mejnku. Sešli jsme právě na akademii ve světlé a pak jsme se vlhkou, krásnou měsíční nocí vracali domů —

Tak je to pryč, vše zapadlo, nic se nevrátí. Nikdy již asi nepůjdu v noci po Kalvárii v tajemném stínu měsíce. Vidím ten obraz před sebou jako kdy-by a stále tam nahoře a dívala se dolů na světlou, na hučící řeku, k Březince, na kopce s lesy v dálí se tratěmi, k ~~Hlo~~ Meledínu — a tam, kde je Františkodol, mejnek, Dollešto, Lipnice — a k Jánštovicům a Radostovicům, táhnou se tam lada, občas přerušená stromem, tvořícím v noci nádherný strom, či Kalvárií — Všecko to před sebou vidím.

Tam — to vše tvoří v mé mysli jakýsi uzavřený, samostatný, od ostatního odlučený celek. Tyto celky jsou kusem života. Nelze, abs jím pohlíl vaš života. Jakýmsi by současně kus mého já, které znamená prohýjení se, krise, hledání, přátelství — i nenávidí.

Para. 20. srpna 1925.

Měčela jsem dlouho. Chápala jsem - tak proto.

11. VIII. jsme odjeli, přijela jsem se v Praze, pak jsem jela na slíbeném nářečí k Palme. Jarpěla jsem se u ní skoro 4 dny. Pajdy jsme ni tej na Kladno. Vrátila jsem se sem v pondělí s pohmožděním nohou a duškadlem angínou. M ?, Hen, insp.

Když květy začínaly, byla jsem v H. - teď se vracím, když jsou sklizena pole. Vlo jak 3 měs! Jak to utíká!

6. září 1925.

21. srpna jsem odjela do H. a byla jsem (přes) týden u R. Maňa měla v hlavě vrtat a mnoho starostí s ní. 29. VIII., ekton na Hradec mi řekla den vrtat. Jasně jsem si řekla, že jsme konečně skončili divadlo — konečně přes 6 let. Jíně jsem si ale vybavila. V době mého pobytu u nich byl Vyc M. 2 ani v Hradci, v neděli jela do Jeřbníc, v pondělí jsem odjížděla já. Těšila jsme se nejvíce spolu bosem stávat, přece mě ale nedošlo je jsem přijela.

Kš. je správcem na Velehradě a prý se bude ženit — Mend si ženat —

1. října se stěhuji do Mikul., protože mi p. K. udělala všelijaké věc,

V pond. 31. VIII. jsem přijela a hned do rodiče výboru. Robl je nemocen a tak řídil sbormk bez ndoktora, Bork měl exotický nápad: že to náleží předsednímu kulturního odboru. Zadrhlo to ve mně, bránila jsem se, ač řid. Hlouček do mne velmi naléhal. Dnes byla účast. rodiče. Přece mi to částečně uvážlo. Bude red. rada: Bok, Pobřil a já. Jsem z toho zoufalá. Projednávaly se důležité reskripční věci.

Udělali mám stýpčůdek; byly jsme tam s Martou samy. Pak přišla Pojarková, převede správu školy, na 3 týdny byl ustanoven Hájma, přijde prek na výnos. V úterý jsem slíbila kol. Baladovi, jehož si

velmi vážím, že mu pomohu při nedělních bernardýnách.

Ve čtvrtek po sporu s pí. L. jsem byla ve Svítkově u MŽ. Napřed jsem Máni, že mu dobrou noc nepřijdu, protože pro mi nemám svatebního dárku. Brec, když jsem ze Svítkova, jsem s ní usmířila. Hecovalo se a tak jsem slíbila, že přijedu Má svátek 20.4.m. v Hradci. Bude v nejužším kruhu, ne tu mne tedy nemůže popřat, ale aspoň v kostele půj by mne ráda viděla. Nevím, půjde-li to. Až ji přiště uvidím, bude už při Kapelichou.

U výkladu jsem se setkala s MŽ, šla ke mně. Mám v srdci jinou.

Pard. n'. 8. září 1925.

Nechce se mi studovat, loj čtu. Vzkaz jsem se na Baš-kircevovu. Zdá se mi, že je v tom pro mne mnoho nového. Což jsem duševně tak stará?

Bašk. píše, že vlastně stále milujeme. Vzpomínám slov, jež jsem jednou komusi napsala: Pravá láska musí být vždy bolestí. Platilo by to o Bašk. a potvrzovalo její slova? A kde jsou cesty t. zv. rozumu?

Máňa se ledy chystá na svatbu. Konečně jakotakle usadem. Naše přátelství – kolikrát ke mně přicházela, kolikrát jsem ji mívala, když chtěla zajít na horké cesty! Nyní jí nebude blouditi a zmatků u mě, zdá se, očekávám. Proč mi ten pravý dosud nevstoupil do cesty? Proto žiji tak klidně.

Dnes jsem ze školy jela na pražině. Z krematoria se nesly mraky černého kouře. Vzpomněla jsem mimo jiné skutečnost, že kdesi je místo, kde vhodí dáví lidské tělo—

Neděle 20. září 1925.

Jakmile jsem se probudila, vzpomněla jsem, jaký důležitý den je pro mámu, a zpívala jsem si písničky: Ne též kolodějský lékař a už mou milou.

V 10 hod. jsem odeslala telegram: Drahá mámo! Vzpomínám a srdečně Vám oběma blahopřeji.

Pak jsem šla do čítárny. Bylo tam tiché a já v 11 hod. vzpomínala, že už asi auta přijíždějí. Byla jsem tam v duchu. Myslela jsem na leta našeho přátelství.

Vzkoumala jsem se v domnění o citu O. k mámě. Dala mi asi před 10 dny jeho velmi zdařilou fotografii, prý jako talisman. O. se mrazil, že „pro legraci" dělá jeho f. dítě osobě. Přes svou lásku, bezpodmínečnou, podporuje M. v její lásce. Chce jen přátelství. M. někdy mně nevěřila, nyní je sám sobě pravdu. Ne konec z toho všeho udělala M. nečekaný závěr: Konec přátelství, ač jsme si spolu vlastně nic nedělaly.

Pocit osamocenosti je velmi bizarní. V celém světě není nikoho, koho by se mi chtělo. Já, která bych uměla dát tolik O.! Proč mám sice tak nesmírně pražádné? Proč v něm nezůstalo nic z toho, co činí mládí mládím? Uvědomuji si to a je to vše tím horší. Při tom jsem zrána jako veselé děvče.

Mikulovice v neděli 18. října 1925.

Jak je to těžké, nemají-li někteří lidé dost autority! Marie P. mě tak pravdu a Bl. mě nepochopila, přes své stáří, přesto, že je tak praktická. Jsem jako jsem žijívala. Komedie se mi věru hnusí. A při tom nemohu přemoci zmoci.

Slovo přátelství zavazuje. Lidé ho užívají, protože nemají jiného, vhodnějšího, neberou však na vědomí jeho závaznost. Nepomůže-li to tak skutečný život? Snad tím spíš tam, kde jde o vztah, na nějž se slovo při. dost nehodí.

Ani se mi nechce lidí. Nemám s nimi o čem mluvit. A někdy se mi zdá, že jsou místo lidí ranivé ostrože. Možné, že jsou jednodušší klidní a vyrovnaní.

26. září jsem jela na „dobrou vůli" k R. Obsluhovala jsem a nalovčila jsem se jen dost za ty dva dny.

Mikovec nepíší. Jen v pátek jsem napsala Pal. těžký, chmurný dopis.

Dnes odp. přijela nečekaně Dr. Goltwaldová. Mají dvě tuhové tepelné nádherné kamínka - obrečela jsem to.

Dnes šla val. hrom. Budíček, dala jsem si 1. X. ustřihnout vlasy a tak mne uvítali omikádovaným. Odmítla jsem a jen referentství.

Dnes rok „Lilion."

Četla jsem mnoho v posledních 4 týdnech, toulala jsem se Egyptem a vášnivě jsem záviděla jiným se tam pohybovat, nic než uvnitř cestovat, stát se aspoň na čas jiným člověkem.

Čtvrtek 22. října 1925.

Jak se lidé vracejí! Jak kapitulují a na konec mlčí o tom, že jistě něco působalo, žádají návrat. Nezadržela jsem jazyk, povídala jsem víc o sobě. Nyní mám jen v duši můj starý smutek a novou tíseň. Jen z té satisfakce mám radost, za vše, co bylo zavinilo.

Mé nenadstrné, hořké nálady —

Šla jsem domů z P. krásnou nocí.

Přišla ke mně stará paní a pěkně jsme si pohovořily.

Sobota 31. října 1925.

Myslím, že přestanu deník psát. Nic velkého se neděje. Čtu mnoho knih, z nichž mne nejvíce zajímá jedna malá knížka, s níž mne navádí denní život. Nemám z mého radosti.

Probírám-li se svými deníky, vidím, že celé události mohou opakovat. Vše je stejné, jen některé maličkosti se občas mění.

Jitro jedu do P. Jak strašlivě se mi tam nechce! Peřiny jsem už dávno neprala.

Neděle 8. list. 1925.

Jsem poufalá, začnu-li přemýšlet, a ušlo se to na mne lavinou, vezmu-li pero do ruky.

Dr. Gollwald je doma a hrála kolik hodin? bez přestání. Ležela jsem ve tmě a bylo mi smutno. Jak jsou šťastni ti, kteří mají hrabě; jaké světy jim otevírá! Mně jsou tyto světy uzavřeny. Kolik krásy je v Italovově Oněginovi! Dr. G. hrála a já viděla řeku za řekou. Jak velcí lidé žili tehdy — tehdy, kdy ještě nosili pánví krajky, manžety a límce dlouhé, špičaté! Bylo víc citu a velikosti? Proč jsem se tehdy nenarodila? Snad by bylo mne velké ustoupilo i do mé duše? Ustoupilo? Což mohu předpokládat, že bych se byla narodila někde na zámku? Což není možno, že bych byla chudou dcerou poctivého muzikanta a bez vzdělání? Ba, to spíš. Ale byli to všichni lidé!

Jaká je <u>má</u> skutečnost? Vidím hrubou nevědomost lidské bytosti, spoutané postupujícím nýtěním a platovými stupni. Hrůza je každému služebnímu roku, suché školské povinnosti. Za několik let budu znát účtování zpaměti, půjde to rok za rokem, budu stárnout, počítat léta do penze a pak čekání na smrt.

Všemi oběma tělesnými vyvolané mne mysl mne bohatost tónů. A já jich nemám, nemám, protože jsem vzdělána příliš jednostranně a nelze prohlédnout, abych se mohla učit přátelit se s různými —

Bylo Dušičák, cizími lidmi byl světlem maminčin hrob. Pro ni je život vpat. Její bytost byla mrtvá dávno a všechno.

Bylo jsem v P., ale nikoho jsem nevyhledala. Nevím, o čem bych s nimi mluvila, proč se vůbec s lidmi stýkat. Jak nenávistný je život!

Úterý 10. list. 1925.

Stále jsem včera jedné zaèce do deníku. Vím, že tomu nebude rozumět, že snad nikdy tomu cele nepo-rozumí. Ale což není možno, že knihy jakou cestou oruda zůstane se to jediným do ruky člověku, který bude rozumět?

A když jsem odpol. čekala na kol. Pel., bylo mi tak lehce. Říkala jsem si: což - zapomenout, nemyslet a při-jímat běh života, jak přichází? A přece jsem cítila, že to tak docela nejde, že to nestačí, protože nenapl-ní srdce. Avšak o přátelství nestojím. Dnehdy jsem byla na nádraží za pí. Kol. je starší - což jsem s kolik festovila?

Polykám nevyplakané slzy a při mám „včerejší" oči a starší lidé okřejou v mé společnosti, nedovedou si mne vážně představit, jak mi řekla v pátek pí. Roblová. Musím se smát!

Sobota 5. pros. 1925.

Když mlčím, znamená to vždy, že mi celý svět je nic nestojí, protože je mi příliš vzdálen – a že je celý živel pitomý jako ten náš král – Dufek, který hraje v příštím našem divadle „Sedm havranů.“ To mi ostatně také čert byl dlužen, do smrti se už nespletu.

Co se v těch týdnech semlelo? Extra nic. Po celý říjen a listopad jsme se týdně scházeli u mně ve škole, kde bydlím: Kol. Pel. a kol. Šafář a já (5. tu byl ty 2 měsíce). Nacvičovali jsem se Šafářem divadlo. Kromě toho jsem se nabrnkla s kol. Pozd. – ani se odstěhuji v důsledku toho do Medl. není nad to, když je člověk svým pánem. Jen mne mrzí, že budu mít takový kus do školy. 22.–23. list. jsem byla v Praze u soudu svědčit. Nepříjemné. Z celého pobytu byla nejhezčí chvíle v parních lázních.

Mám nějakou pitomou chřipku. Asi jí čert vzal i s těmi poměry na naší škole. Šafář se poslední dny také divně chová. Zajímavé je, že také R. Rol na mne nemluví, zjistila jsem to, když jsme včera byly u nich chvíli s Martou. Ty poměry tady jsou opravdu nepříjemné. Dnes jsem měla dvůr. s Pozd. Kriste pane! Po divadle ať mi dají všichni pokoj! Vůbec – škoda řečí o tom.

26. list. jsem byla v H. Pepa je chudák, vláčí jak by smet'. Mámě všichni smutno.

Liška P. odepsala mi můj lístek. Měla jsem radost. Slyšeli prý, že jsem nemocná v N. Brodě v nemocnici leká.

Jsem tu tak znechucena, že jsem chtěla jít k vám. o přeložení. Ale škoda pěkného místa! Finance mne zde trápí. Prvé životní - nemohu létat v oblacích.

6. ledna 1926.

Upadám, ví to. Je to však moc vinou?

V mém životě není radosti. Na nic se neděším. Jen jídlu bohu znám: Sportovní šaty, balob mě fáda, s Lidkou P. nebo s MŽ se o prázdninách toulat, kdesi na horách přilehnout, kmitkat pánu bohu do oken a tiše kouřit. Tak by mi bylo dobře.

Potom bylo odbyto divadlo, chystala jsem vánoční besídku, zatím co mně na jaru zápěstí 12 dní bolela hlava. Na vánoce jsem se neděšila, 22. XII. odp. jsem byla v P. a večer jsem plakala ve společnosti MŽ a O. v Imperiálu. Ve středu jsem odjela do H. přímo k R., v poledne do města. Vláďa přijel, má roztomilou holčičku. Štědrý večer jsem trávila u Č. (mně mně bolela hlava), druhého dne u Michálků, 2 dny na St. Hol., neděli u Mich., 3 dny ve městě, z nichž jeden jsem prosedělo u karet a třetí odpol. u Manků, pak až do konce St. Holice. Ale milylo mi tam dobře a už tam nikdy nepojedu na delší dobu. Tak nějak se mi leď M. nelíbí. Asi jsem moc kritická.

Vrátila jsem se sem bez radosti a celkem ráda, že začíná pozimní. Měla jsem tu japonské vyrozumění skan kursu v Táboře. Nic mne to nepřekvapilo. Mařka o tom nemluvila a to mi stačilo.

Dnes jsem byla na roráti red. kruhu. V poledne jsem mluvila s Ner, jež mne tu v neděli marně hledala. Měla přijmí velkou radost. O-ap. 4-8 na N. Perštýně s MŽ, řekla jsem jí, jak mne pohněvalo popoukce Ner, že nemám na ni čas pro HP. MŽ, že si myslila totéž, prý mám i na Ž. žárlit. Já se zlobila docela bez mrkání a MŽ mi řekla: jiní mají také rádi, dítě s tím nechval na lid. Nevěděla jsem, co na to říci. Jsem výhradě sopka, jak o sobě říkala Marta Pal, přílišná silná.

O večer jsem se vrátila unavená do minulosti. Prodělávala jsem jsem 4 měs. před dvěma lety: M Kol. Julce. (V tom byly 2 roky, co jsme tančili ve tvrdé na Žižkově.) Četla jsem dopisy Vilmy, Kašp., Jul. Snad Vil. a Jul. zavolám dopisy, jež jsem jim už v duchu tolikrát napsala. Dopisy leží tu jsem si oblékla vzít s sebou a pak jsem je zas zamkla do kufru. Ať minulost spí!

Jak bohatě jsem tehdy žila! Dnes se nikdo neodváží a bude mi teprv 23 let!

Neděle 17. ledna 1926.

Je mi stále smutněji, čím více lidí poznávám, a cítím, že nenalezím nikoho bližšího – jeho duše.

Napsala jsem onehdy dopis MJ k našemu rozhovoru v kavárně. Nemohu mít nikoho rádo pro jeho, který mi naseče do duše M K. Čas bylo výborného, MJ tu nyní protančila, nemohla unávou ani mluvit. Dap. opatře, pak se mnou jela do Blata. Vzpomínám na Doli, porovnávám. Snad všichni k tam, nic než tak hezky umělým, nejsou o nic lepší lidé, o nichž se nyní stýkám, snad jen má milovaná duše je vzácně lepší mi. Vše by tedy byl jen klam. Ale pak by to bylo velmi smutné. Přálo by si věděti, jsem-li tak bláhová či přecitlivělá, byl-li také jiní podobnými pocity či je-li to jen mnou nikdo. Ostatně rozervaní lidé patří minulému století (jak jsem čtla onehdy v románě) a já jsem se tedy narodila pozdě a jsem nemoderní. Zdá se však tento názor, avšak si mohla říci, že je to odjito, když to tak prožívají? Co pomohou slova, když fakt přítomný?

Nebudu už nikdy básnit. Básně jsou obrazem básníkovy duše a tak by ty mé byly strašlivě ubohé.

Snad se zajedu podívat k Lidce.

Neděle 24. ledna 1925.

Co vše prošlo v tom týdnu mou duší! A přece přetrvává stále onen základní tón.

Ve středu jsme byly s Mar. v P. obstarávat si masky (já Mef.) Půjdeme spolu 30. I. do masek. merendy, noci šly, jsme domů, mrzlo. Jak bylo toho a následujícího dne krásně! Také v úterý, když jsem šla do Ostř., bylo skvostně. Mrzlo, mlha padala k zemi, na východě bylo jsno hvězd, ale nad západem do půl oblohy byla jsnější oblaka skrytá do půl oblohy oblaky mlhy a jen nad mou hlavou mít bledý měsíc. Mír se z přírody přenesl i do mne, měla jsem radost do tance. Park před školou stál němý, zasypány byly cesty, netknuty liškou nohou, pomník se tyčil nehybný a smrk, jehož větve nenadýchly mého, byl černý jako kněží obtažení ve sluhu a nad tím za vrcholkem smrku měsíc. Pohádka. Divadly jsme se na ten obraz je III. dějství s Pojd. Byl odtud tím mohutnější a velebnější. Okamžik krásy. Proč je z něho vždycky smutno? Proč nebeca krása vzbuzuje vždy určitou bolest? Proč nedá jásavou radost? V pátek jsem pak do rány M. dopisy - skvělou melodramu právě toho večera prala vyčítavý lístek. Přišel také „nešťastný ježíšek", Wolker a studentka Sonja. Obě knihy jsou mi tak blízké!

Z Doll místo přišly sázky, mile je vyplavoval, ne nakladatelské ani pozdrav. Bylo mi to líto. Chvátám sázkovat. Nepojedu do Doll. Pepík Pufl. místo řidiče připojil pozdrav za sebe a rodinu. Bylo to milé

Ústí, 27. ledna 1926.

Proč volá neustále mě milá? Chce se mu někoho, jemuž by mohlo dát mé přátelství, jemuž by bylo možno otevřít duši. Jsem milenec, můj list, chce se mi smát, jak radostně. Říkám si, že jsem silná a že mi nikoho není líto, ale zatím jsem ubohá lidská přeskupená duničká, a jsem příliš milá, než aby mi stačila napjatá samota bez jediného člověka, v něhož bych mohla věřit. Naposled se chápu pohrdání a síly a umřít jsem připravený člověk.

Všemu se vysmát, hlavu zvednout, aby se nemusela sklopit, a sudbu překonat, umučit, aby oklopila! Jak jsem směšná! Ale pomalu si, když to není nic platno a když tím naprosto nic nepřijdu!

Pátek 5. února 1926.

Dnes je mi 23 let, tak málo mě starostí, jež mám za sebou.

Nelze vždy být šaškem. Bude asi přec jen nejlépe, když snad za měsíc vypadnu. Kol. Brzek rekrutuje proti svému reshingování a Robe 1. III. nastoupí, pak by tu pro mne nebylo místa. Kde tedy asi budu za měsíc?

Dnes ~~pos~~ došlo hezké pranýřko L., ale ani její dopis nerozehřál.

Kolikrát ještě v tento den budu vzpomínat, žít?

Pátek 12. února 1926.

Budu se asi opravdu stěhovat. Přišla mi moment kol. Pel. a dotvrdila mi to, v Praze prý jistě do konce měsíce Bryknu žádost nevyřídí. Na konec se mi odtud nechce. Tady už vím, na čem ve škole jsem, teď zas budu někde začínat znova.

Uvážila jsem u řídících a nějak jsme se dostali na Mejnek. Paní mi radí, abych jim poslala účet. Také bych měl obličej milostivé, aby to otevřela. A co historií by zas bylo!

Jitka jde na rohlíž m.š.r.v Pard. stran benátek, v neděli mám mé jeané milenky a nenadán amičárku přípravy.

V sobotu 13. února 1926.

Jaré se jistým, že se budu stěhovat.

Byla jsem v P. na radnici shan beránek. Na jeleneu jsme hovořili s velorisiem: No, budete se stěhovat, mluvil jsem s inspektorem o vaší definitivě. Řekla jsem: Jen ne mne Holicko! A on: Musíme vás Pardubicům zachovat!

Dnes bylo krásně jako na jaře. Vyjela jsem Pojd. do Medleřic.

Na radnici shan beránek mi O. vzkázal, že mám přijít k mž. Vyčítala mi a prek její zpronevěru: Chlapec ji umírá –

Ráno musím na beránku a nejsem připravena.

Pátek 26. února 1926.

Sluníčko hřeje a směje se, usmívám se i já. Ale celá ta usměvavá nálada má můj obvyklý spodní tón. Bojím už tak hrůzy, když v poledne vniknu na 20 minut zadušené třídě, abych se koupala ve ~~vonícím~~ vzduchu, vonícím jarem a pachem oteplené země – A zítra tu zase mojná naposled do školy!

Sobota 27. února 1926.

Čekala jsem vice, že dnešní den mnoho přinese, ale že to bude tolik vzrušení, přece jsem neočekávala.

Hned ráno jsem se dozvěděla, jak sprostě o mně mluvil Dufek. Neměl vůbec odvahy zapírat. Co to v těch dětech je? Nezavdala jsem mu přece nejmenší příčiny. A všechna naděje na vachová zklamala. V 10 přišlo Brzkovo penzionování (přece že mi ho líto), třídním bude Robl, Rozhovory jsme se hned s Pozd., že se vystěhujeme. Poslala jsem hned do Medl. pozvání Šťastníkům, že u nich byt. odp. tu byl RR, ale nemluvila jsem s nim, když jsem šla současně s Emilií do Medlešic, řekla mi, že RR se jí onehdy ptal, zdali, že on a já spolu nemluvíme. Ale pro byt prý to není, něco jiného, co, neříkal. Pak si opravdu nejsem ničeho vědoma. Prý jsme nejsi velmi něco měli. Já o tom nevím. U Šťastníků jsem si vyjednala byt, pěkné jsem si se všeckým pohovořila, bude se mi tam jistě líbit. Ve středu se budu stěhovat. Jak bude v Medl., nadmíní P. Jan méně.

Jaké asi bude soužití s mými žáčky? Hlavně asi ne. Ne, nemám radosti, že tu působím. Ale mně mrzí zdejšky někde něco kyknout.

Medleřice 29. března 1926.

Ve středu 3. března jsem se tedy vastěhovala do Medleřic k Ďl'astníkům.

10. III. přišel hezký lístek od mámi, že mne čeká, abychom společně oslavily můj svátek. V sobotu bylo velmi očelivě, ~~velmi~~, n'h děšť. Jela jsem tedy až v neděli dop. Máňa byla sama doma, obědavaly jsme spolu, byl také dort na mou počest a víno. Pí. R. byla v kině s Jeanbou, které je stále na okraji zoufalství, bude muj žájmak, vyjde-li. Pak jsme šly obhlédnout hospodářství, prasátka byla vyfotnělá jako koťata. Bylo to hezké odpoledne. M. mne pak šla vyprovodit na zastávku, vlak dlouho nejel, tak jsem ji poslala domů, protož byla lehce oblečena a začal poletovat sníh. Dlouho obvlékání nevala.

V Roblem zatím dobře vycházím, ačkoli mluvíme spolu jen o určitých věcech. Jednou jsem se splétla, obě jako jsem se ho, zda řekl „rozárnu na absolutno," a on mi opravdu mistrně dal najevo, že to není určení věci.

U Ďl'ast. jsem velmi spokojena, je mi, jako bych tu nikdy nebyla.

V pátek přišlo psaní od Vilmy, odpověď na můj hrdinský dopis. Je to těžký dopis, plný nevyřčeného jekotání. V jakými nadějemi si K. hrála! Naprale jsem o tom Báji.

Jsou velkonoce. Choť je ztuhnut ale jde. Dnes bylo tak krásně, pracovala jsem na zahrádce a na avoře, vézela květiny do květináčů a psala. Také trochu cvičím na housle. Trochu mne - snad z nepřítelé pražské - bolí hlava.

Trest! Trest, že jsem zapomínala, málo milovala!

Dnes týden tomu, co zavřela tetka Černá – Ničeho jsem netušila – Nejela jsem do K. a ona mne čekala, vzpomínala – Netušila jsem o vánocích, že ji už nikdy neuvidím – Slibovala jsem si stále, že vyptám na mamu, na vše, a osud mne předešel! Jediné pouto s mamou – je pryč. Duši umřelo vše.

Út. ráno v 9 hod (13./4.) odjíždělo svatba Zuzy s Máňou a malým Zuzkou pryč. „No, tak, abyste nám stonala!" Slibovala, že se bude" držel. Večer v 8 hod. se jí naříkalo špatně. Ležela si ale své rozkládací pohovce, děvčata jí uvařila čaj a dala teplý obklad. Bylo hůř. V 9 hod. zakašlala, hlen smíšený s krví, po třech čistá krev. Vykřikla strachem: „Už je konec!" Běžela pro dr. Streita. Přišel, ale krev šla do tří hodin do rána. Lékař chodil 4x, 5x denně. Samý šampus, alkohol, aby udržel srdce v činnosti. Vzugerovat ji, že bude líp. Chtěla jíd! Všechno pila, každé ulévání brala, ale všichni věděli, že to mamo. Telegrafovali pro Máňu. Ve čtvrtek přijela. V pátek ráno se nemohla dočkat lékař. Jako na spasitele naň myslela. Přišel, dal injekce, ale očima Karličce pověděl, že je konec. Upadala pak v jakýsi polospánek, ztrácela smysl. Maminku volala. „Už půjdu za Tebou, Marie," řekla a když se Karl ptala, koho chce, odpověděla: „Nic!" Mluvila a byla ani ráda, že to K. nechápala. Bylo po ránu, když jí Máňa dávala lék. Náhle jí klesla hlava. Srdce se zastavilo a tak zemřela Máni v náruči, nic-ko netušíc, náhle, měla krásnou smrt. Běžela zas pro lékaře, nechal pacienta o mnoha, ale bylo pozdě.

Zemřela tiše. Odešla za mamou. Teď chodí kdesi v Nemánu spolu, maminka říká „víš, Vinoučko" a ona odpovídá: „To víš, Marie."

Přenesli ji hned v prostěradlech dolů a uložili v pokojíčku. Odpoledne rozeslali parte.

Nikdy nechodívám v poledne domů. Ale to jsem chtěla odp. do kruhu. s hrůzou i stanula jsem se. Máňa mi otvírala: „Chodí tu nějaké parte z Holic?" Srdce ve mně

To může být jedině Hanka Hejbalova nebo teta! Zdálo se mi, že pozdravám Karličky na pánve a večeřela jsem jitrnici. Pak jsem se zpovzdálila, že to prala Milka (její sušení mne nezklamalo. Teta! Nemohla jsem to ani pochopit, ale pak jsem si sedla a uvědomila si, že to bylo jedině pouto s maminou, když jsem si představila, že leží mrtva, zaplakala jsem těžce. —

Odp. jsem jela s E.P. do Chrud. o houslemi a pro kytici. Byly jsme u nich, když se chystala hrozně bouře. Lilo. Než já jsem kytici musela mít a nebylo naaží, že to přestane. E. šla v tom lijavci se mnou. Namokly jsme a voda nám zbělovala ve střevících. Od Prokopa do města. Byla jsem promoklá na kůži. Nemohly jsme se ohřát. Šly k zahradníkovi. Ale nemá do zahrady nemůže. Pak dostal cinerie ve skleníku a udělal kytici. Přinesl ji do lázní, kde jsme čekaly. U Pojd. mne převlekli do sebe cizího šatů, zapůjčili mi šaty. V jejích šatech a botách jsem jela domů. Tak se o mne starali — E. mne vyprovodila na nádraží, odkud jsem nevjela. Celá noc — v 11 spát — ve 4 jsem vstávala vstát a jít do Chrud. k lokálce, nemůžu jsem však k tomu vůbec, a když jsem vstala, bylo pozdě. Jela jsem o ½9 v P. jsem šla do lesíka, přišel dest, nemůžu jsem s ním několik set v 10 autobusem. Tu dlouhá cesta! Ruška mi přišel naproti, celý zamodlý od pláče. Řekl mi: „Jen proto vás nepoznáte," a sám plakal od chvíle, kdy psaní o její smrti. Jak těžko mi bylo! V kuchyni mne uvítala Máňa se zarudlýma očima. „To Tě to překvapilo," Byli tam příbuzní se strýčkovy strany. Šla jsem do pokoje. Začínaly tam upravovat katafalk. Odhrnula jsem plátno. Boží ploše mne vítala ke mně slovy. Tetička ležela pozadu v pokoji v rakvi. Byla krásně i ve smrti. Měla na sobě černé hedvábné šaty s golonými rukávy. Ruce položeny k sobě, krásně plné, jako voskový, jemné, tak nemrtvě jen u nehtů trochu zamodralé. Obličeji měla červená, ~~hedvábí~~ prošedivělé vlasy trochu přes čelo, oči zavřeny, zatím co jsem čekala, že je každé chvíle otevře, a usměje se a ty dvě zvrásněné vrásky. Celá maminka,

z nich však neustále kvákala, museli jí dávati tam stále kapesník. — Tak mne napřed uvítala. Zaplakala jsem těžce a přečíst přísloví tato slova —

Odešla jsem. Nahoře v pokoji našla jsem Karličku se sestřenicí Růžovou. Políbily jsme se se všemi — K. se obouvala. Vyprávěla mi o tom a jak teta maminku volala a vypukla v křečovitý pláč. Tehdáž mne ohromně bolel, když o mamině pohřbu, pustý jsem si jakýsi obličej, aby se stejila, plač smou lomcující — Věděla jsem, že svou bolestí nesmím jí přidávat. A jak jsem jí položila ruku na záda ohlédnouc se jí uviděl jsem pod pletí žebra — lekla jsem se jí hejtak, jak jsem vešla, ale toto bylo ranou — je sama stále nemocna, trochu péče jí neučiní dobrotu — nyní mě jalovění nervů, dva měs. ji živa nechy a dojím — a k tomu to rozčilení a bolest. Od chvíle, kdy tetička ležela, nikdo z nich nespal — je útlá, křehká a kůji, jaký mám o ni strach! Je tak jemná a dobrá — mám ji tak ráda! Bojím se o ni —

Dále mi bylo, abych ujela k Michalkům za Emilkou. Ve vlaku dvora potkala jsem strýčka — co ten prý se naplakal! Tetička v nemoci přežila obavu, až se jsou nepřátelé, a Slávka mu to řekla. Dobrý by to mrzelo!

Od Michalů jsem se stavila u Repy a ještě za poledne jsem donesla mamince na hrob v květinářství věnec. „Už tu nebudeš sama, mamo!" a zaplakala jsem u ní vroucně, že mne nikdo nemá — Usmívá se mi — V chvatu oběd — a pak jsem stála u tetiny rakve, abych se s ní rozloučila, abych si vtiskla její obraz hlouběji do duše. Chvílemi přicházel Ruda, postál za mnou, plakal a odešel.

Vlaďa nepřijel, ani jaro, jen Růža z Prahy. Ve 2 hod. začal obřad. Stáli jsme u rakve. Na levé straně Karlička se strýčkem, na druhé my s Františkem a Emou. Plakali jsme, měly prvé. A naše slzy? — Začali: „Bůh" „Poem" zněl dlouze a křehce — pak pěvci — „kněz vykropil, hrob. hymna. Rozloučili jsme

se s ní, abychom v tomto životě měli už jen vzpomínku. Zavřeli rakev, vynesli, nerčetně věnce a kytice za ní. Vynesli ji z místa, kde přijala tolik lží, kde tolikrát obelžena, podvedena, kde stále znělo její klam –

Průvod se hnul – Nikdy snad jsem neposlechla tolik hrůzy nad námi, kteří přibíhají, aby se zmocnili na bolesti těch, jež kráčí za rakví – Dlouhá cesta přes náměstí, obřad v kostele, v němž jsem nebyla od chvíle, kdy právě tak jsem kráčela za rakví – a dlouhá cesta na hřbitov – A když po obřadech spouštěli rakev s jejím tělem do hrobky, zdálo už ani se nebylo – Byly vzlykárny – a jen Ruda plakal a plakal –

Když tetička ležela, ptal se otce denně u Černinků (Zdenda tu u č. sije), jak jí je. Čekala jsem, že se s tetičkou přijede vyjeveně. Nepřišel. Ale jakmile já za rakví, naříkala jsem ho stejného s „ní" na chodníku v Vohralíkově a přiřadil mi se hned za příbuzné! Srovnají se v něm vědomí? Jakmile od tetičky na hrobu stanila jsem se s Pepou (ten přistál u hrobu hned vedle něj), chůvou Bož. a Emilkou M. u maminčina hrobu. Ale „on" s „ní" šel tam též a proto jsme odešli.

Jsou tam tedy nyní obě sestry, její dcerky, bratr, jíž zemřel v 14. prosinci – tam se sešly –

Stanuli jsme se u č. a pak k Františkově kasárnu na náměstí. Bylo tíživé rozpoložení a tam by na nás se padalo. Byl tam též Karel Havelka. – Pak v vlaku, černovršti a modrokabátí odjíždějí, my se nějaký, po obě jsem s Karlíčkem, Vlastou a Božou odešla k nim najíst se. Chtěla jsem původně odjet hned z Brna, ale pak jsme shledaly, že nelze hned odejít – ~~Hned~~ Tam jsme se pohovořily – jsme už na tom stejně, jen že my čekají tatínka a dozvěděly se, že maminčina smrt vyvolala zde – Pokaždé na mne, uslyšela jsem o tyku mne a řekla to hůře, musí tykat s ostatními – Ubíjela nás bolest – a tedy už jí se nedá vzpomínat – dej ony budou pro ni pro mne –

Už jsme opět k Krautkům, ale já tam nemohla zůstat a brzy šli jsme Mirkou domů. O ½ 11 šli jsme spát. Spala jsem na otomanu. Usnuli Mirka brzy, byli chudáci vyčerpáni, jen já nemohla usnout. Bříza a vedle Karlíčka. Šeptem jsme na sebe s R. Jakoby, abychom se a já pak do ½ 12 klečela u jejich postelí a šeptem jsme pomodlily. Měla právě na mě matně myšlenky a když zaslechla mi: „Dělej už, broučku, spát, musíme už se také kdy dostat k lůžku" – Ještě jsme si rukou a já odešla – usnula jsem snadno, ale budík, jejž jsem měla v hlavě (musela jsem ve 4 vstávat k autobusu), mi přistál o ½ 2 v noci vstát, probudilo mne to a já do 4 hod. probděla v hrůze. Všechno se jsem se vedle umyla a oblékala – ale Karlíčka se ta chvilku probudila. V půl páté jsem odcházela. Bříza se probudila, když jsem odcházela, přála jsem jí a Karlíčko přikázala: Přijeď se zas brzy ~~zpátky~~ podívat! A já slíbila za 14 dní – Musím tam teď zajet musím – jsou mi tak krásné pro tu naši společnou bolest –

Dělal se den, když jsem odjížděla. Bylo chladno a tetě chudák –

Ve vlaku k Medlešicím mne našla kapička která s ní! Dolejšalovou – která je velmi příjemná, pozvala mne k sobě, bydlí v Příbrami, mezi tím mezi – Na nádraží jsem čekala na E. R. Už jsme spolu naposledy, setřásla jsem toho.

Nyní, teď začíná druhý díl mé bolesti. Zkusila sme. Není tu, za níž jsem ji aspoň trochu měla. Mohla dát mnoho – mohly jsme spolu prožít krásné jaro a nebrat se ničeho. Teď už vím, že mrtvá není mnohý. Měla jsem tak dobrou vůli, dělala jsem jí tolik úsměvků, kolik nikomu jiné mu, tolik jsem se jí obětovala a ona to ještě nevděčná, nevěrná snad prohlupit, že také ona by mohla chybět. A – nad o tom psát – když jsem nad tím uvažovala a teď si jen vroucně přeji, ať už Ježíš z nebe pro a já šla do kolemilé či do N., chvějícím se x kam, ale jen pryč. Věru, že to ~~nejen~~ letos ještě rok! Tak málo rozumu v něm jsem ještě nikdy neměla. A teď si myslím, že jsem neměla odcházet z Ledečska – bylo tam tiše, sklo a tam ten, s kterým právě bylo v Ledči.

Mám tu jen 3 dobré lidi: Sl. Šťastníkovu, které s výjimkou ulevím, dobráčku, nešťastnou sl. Jiřinkovou, a sl. Pelikánovou. To jsou tři lidé, jimž mohu důvěřovat. Jiného nemám.

S Máňou R. — co ta? Naposledy jsem ji viděl těsně dovnitř, ale ona mlčí — na pohlídku nebyla. Nevím, co se stalo. Nenapsala mi k mé sestře, ale v těch rozpacích o B.P. tím více popudnutí její cenu, ten radostný náš rozhovor přede vše a vzpomínám z těch důvodů (bojky, třebaže ona tak pro mě pokračila.

A tak obdivný důvěrné vřelý, veselostný, nyní šibeničním humorem jakýmsi bolest a v duši strašné, strašné lpím —

Jaro, měl právě v den letiště vrátit se mi; nemám proud práv —

A tak si myslím, není-li řečka ta bolest letem za chvilku, jíž tak přemáhá — a není-li letiště smrt letem že to, že jsem o rodinu tak málo dbala utíkajíc k Sl. K. Což však bude jít jinak —

A venku už v květu, ale je chladno, dešťivo — já nepociťuji ještě jara, neboť mně svou bolest je ze překrušuje — Nebude radosti z ničeho se a radosti, nebudu slavit mé vzkříšení —

Pusť — sestra zajíce oči — jsem jako přeměněný pes — Bože, mne se — Půjdu spát — nemohu čísti, na nic myslet —

Jak je v Helicích?

Pondělí 17. května 1926.

Jaro – a já je opět tak hluboce prožívám. Nejvíc bolí jsem ke všem lhostejnou, příliš velké touhy po krásse jsou se probudily a já usínajíc mám na mysli krásná slova a, uvědomujíc si současně, že jich nikdy nenaplním.

1.-2. května jsem byla v St., u R. jen hodinu, nestálo to za mnoho. Někdy jsou takové roztěkané zájmy.

Včera jsem byla na zahradě Budče a odp. jsme s Martou a Borž. Beranovou byly na kolech na výletě v Bohdanči. Počasí tomuto, abych měla vlastní kolo.

29. VI. 26.

Ráno vyjíždím do Lvova. Modlec se mi tam

1. července 1926.

Přidstavím-li si, že tu bude 40 ani, zdá se mi to možem času, dlouhým k zbláznění.

Jelo jsem včera současně s M., Lído ji vyprovázela. Naléhá se asi od smrti p. St. ve zvláštním stavu. Hledá důvody, vyplývá a kaje se. Pravda, mladému je těžko pohlížeti člověka, dožívajícího život, ale ový nemáme právo soudit na základě theorie a soudobé mravnosti? Soudila jsem já, soudila Lída, byť okolnosti byly jiné, lehčí. Můj případ byl daleko složitější a přece jsem ho vyřešila a zbavila se života.

Dopis L. St.

Čím více stárnu, tím méně důvěřuji svým úsudkům a mýlkám, je mi, jako bych ve svém mýlkovém světě ztrácela stále více a více orientaci. Nepíši jí proto dopisů. Zdálo by to výsměch bludné cesty, jež by svým obrazem nemohly pro nikoho ceny. A pak druhé otázka: Komu je prát? Zdálo to M., na níž jsem volávala. Dnes má své zájmy a starosti a já se mýlkové osamostatnila, dívám se jinak než dřív a důvěřivost mládí, bylo tak ranožijně odkesena, že se nedalo nic namítat. Dnes stojíme před hotovou věcí a nemáme dosti odvahy připustit pravdu, ač o ní dobře víme. Život naučil slevovat. Slevování – to je jedna z největších složek života, nejdůvěřivější cesty a dorufej a věř a pak musíš slevit a vzít zavděk postřehnosti. Někdo ti řekne: Jen roman vyhledává krásu a velikost, v životě jich není. Kýmeš hlavou, ale kdesi uvnitř se nemůžeš zbavit myšlenky, že kdesi musí být krása, opojná bouře, obzorové dálky, ~~že~~ to vše velké omamné, jež člověka povznáší k malám jen lidstvu snesením. A čekáš a dorufáš a věříš dál, věčně nespokojený, věčně nenakojený, a můžeš žít. Kdybys nevěřil a nedoufal a nečekal, musel bys, člověče, opustit všecko. Jen víra nás drží, jen víra. Tak jdu já životem, čím déle žiji, zdá se mi, že žiji méně, že vlastně dosud nic nevznám, ničemu nerozumím a že musím začínat od abecedy.

Bývaly doby, kdy jsem snášela, že jsou bolesti, jichž čas nezmírní ani nedá jí se zapomenout, dnes vím, že okamžik je všecko a jemu nutno žít, že radost, láska, smíření je jen okamžik, snad v měřítku našeho života znamenající týdny, měsíce, ale vždy jen okamžik, jenž kapící jako tím do věčnou hojnou. Není nekonečné bolesti. Milosrdný (aspoň v tom) život dal možnost zapomnění.

Její přítomnost, nejsnáze nad minulostí, poněvadž byla často musela jsem zatínat až do krve, aniž by se tím co změnila. Přísloví „Bůh dal, Bůh vzal" učí přijímat a nereptat. Já jsem reptala, dokud byla naděje, teď nesnesím ani na chvíli kompromis.

V bez své vůle

29. července 1926.

Z dopisu L. S.

Neodvážíš se hlesnout o své bolesti, jaa se ti tak malou a nepatrnou v denním životě, tak nějak stejném, málo příbojem, vzájemném shánkami úř. knih, těžkými kladivy, jednotlivými ječemi, hukotem vozidel, konvencí, úsměvy, neosobními životy a ví ten jednotvárnosti prostého denního života, vlastně tou komedií, v níž jsme se ocitli a v níž nyní bez musíme hrát.

Zamýšlím se často nad tímto slovem „musím" a cítím je na člověku jako prokletí. Neumíme o svobodné vůli a přece je skutečně věcí. Neboť musím jíst, chodit, pracovat, myslit. Mohu jen formu při tom měnit. Ano – a musím žít. A je to zase jen forma tohoto života, jíž mohu však jen velmi málo upravit dle svých přání.

16. VIII. Včera jsme byli v Lázních Poděbradech. Vracela jsem se večer s p. Dol., tak nějak dobře si rozumíme – a cestou ne vždycky jsme mnoho hovořily. A zase jsem nevěřila, protože jsem nemyslela dál než jsem měla.

Uvědomila jsem si jasně, jak jsem si v poslední době utvořila nějaký názor na život, jehož z něj dovodu v duši. Neboť za těch 6 let samostatného života jsem poznala tolik jeho dna, že nyní už nad neumím žádnému citu a nad žádné bolesti plně věřit. O to druhé jsem poznala víru, kdo to zavinil, je vedlejší. Viděla jsem již kolik lidí trpěla a když jsem si ty jednotlivé případy shrnula, musela jsem k tomuto názoru dojít.

Myslím na své sentence. Poznávám stále více, kolik pravdy už tehdy jsem do nich vložila, jak správně jsem už tenkrát viděla život, a je mi líto, že jsem tak brzy k nim došla. Má předčasná vyspělost mne o mnoho ošidila. Jak se nemám cítit starou, v naší dnešním dopisem? Ji mladá, nejsi, ale až se dozvíš opaku, a to Tvůj život obsáhne.

Když jsem sentence prala, věřila jsem ještě v bolest, v tu, která dovede žít s člověkem celým životem. A přece jsem tam napsala: nevěřím v absolutní věčné.

Napsala-li jsem, že už nevěřím v opravdovou bolest, nevztahuji to na sebe. Myslela jsem hlavně na bolest lásky.

Pesimismu se nelze nelekat. Můj pesimismus v principu jím pesimismem není. Je to nečekání ničeho, neboť není možno, abych mému životu dala onu formu, jíž bych chtěla, žít tak, jak jsem žila včera! Na nic nemyslet, nic jím v hlavě nelamat než tím, kde zachytit trochu krásy a slunečního tepla! Tak musí žít nesportanče! Chtěla bych, aby celý můj život byl toulavým, ať v nečekaných, myšlenkách, dnech. I křišťálové nádoby se napít a nehledět na to, že jako každý začnou, podrobeny falešným tvrdým, i ony vrhají stín.

Pondělí 23. srpna 1926.

17. srpna jsem byla na kremaci Fr. Jáka-Jelínky. Byla jsem M. jediným oporou v závěrečném aktu. Takové kliadné přátelství, vzkázala jsem ji. A včera hněv, při němž M. užila velmi odsuzených a mně jinými slov, ač celé věc byla v tom, že M. a O. nerikaji pořádně a jasně, jak je to se sl. Ťáld, v Poděbradech (15. VIII.) Jela jsem včera v nejhorším lijavci do P. na velmi vzdorný odbor mládeže. Jednalo se jen o umístění propuštěnýcb. Vědět to bylo dost se nestrkalo. M. J. tam nebyla. Odjela jsem vzhledem ke velmi zhaslému promoknutí až na kůži brzy domů. Obávala jsem se nachlazení. Pozd mi nic není a tedy asi už nebude. Odpol. jsem robila 4. knihovnu, když přišel O., není-li tu Majka. Šli jsme tedy každý jinou cestou na hřbitov a tam jsem ji našla u J. hrobu. Kupodivu šmed se tam do mne pustila k vůli Poděbradům. Ale já M. nemám k jeh. hrobu, našla jsem ho na st. hřbitově, stál mezi pomníky a sledoval odtud M. Dívat se jako vrah. Pak bylo tedy domlouvání o Pod. ve dvou, načež M. užila velmi vzkliných slov o mně. Tos mi přece říkat nemůžeš, odpověděla jsem, obrátila se a odešla.

Jsem pták s divným srdcem, ale je tu srdce velmi přísný: Mé svědomí. K němu se vždy obrátím, nemluvím proti němu nic činit.

Pátek 8. října 1926.

Koupila jsem si od Pepy fot. aparát. A chodím s Dolejšalovými. Jsou fajn.

Celkem jejich všedním životem. Létám mé kole do P. neb Chrudimě, jsem dodavatelem, t. j. poslechon mnoho lidem a vše mne mrzí. Mnoho mých otců. Přečetla jsem Garšonku a Goudruhe od Marguerittea a nechápu, proč je ho k vůli tomu vyloučili z Akademie věd a umění. Ja to, že neznal pařížský život v jeho nahotě? Mne to nepřivedlo nijak z míry.

Marie a sl. jič. mne mátly z omašeček a Pepa mi to řekla tak lehce, jako by mluvila o počasí. Řekla mi i to, že mne mátle její matka. Bratříčku mne nechápala, proč ke mně nechci jít. Jak mne mohou považovat za tak nízkou povahu? Kdyby se mě alespoň kdo kdy zeptal, nemluvila bych s nimi se všemi. Jak je to lidské mátnout! Pro ty, kdo je vyloučili, mám jen soucit.

Jarda se dohodl mě lidé ženit s J. Beckovou. Pojedu na svatbu.

Příští jedu do H k vůli kostýmu, zajedu též asi k P., M. mi vyčítá. Už mne to neustále rozptylování mrzí.

18. října 1926.

Můj bože, čím jsem teď?

Řídá avšak léty jsem začínala poznávat věčné, je věčným hudu. Je se proplakaný, a upřímný, hudu žít. Opadly tíž vlny. Jiji všednímu životení, ukápnín se v lenosti. Nebo čím to vše je? Pracuji, pracuji, ve škole, ale píšíli o lenosti, nemyslím tuto práci, kterou je zaměstnaná, v tomto směru rozhodně nelenošim. Ale nepíši, to je věc, kterou mám na mysli, mluvím o lenosti. Dělám jen jediné: Čtu, mnoho čtu v poslední době, hltám přímo knihy, ačkoli si dobře mohu jsem věci. A přece byla dříve pořád! Mrzí mě to opět v poslední době. Pokřikuji k tomu klidu, toho nejvíce. Nemám ho. Jsem neustále něčím rozptylována. Duše klidu mám, jiji celkem nejspokojenější, jaké jsem kdy jíla. Vím, je nic velkého nepíjde. Láska je květ, který pro mne nevykvetl? Nevím, čím to je. Vzdychl přece nejsem hloupá - a přece hoří obličeje než je můj a přece pro mě kvete.

Píše se mnoho o boji proti. K 2 říkám, že se nemýlí. P. jsem Hašlera. Její foto bylo ve Hvězdě, špatně provedená. Proč odešla z Kosíře? Pramení to její sestup?

Hodnou lampu. Dobrou noc!

Pátek 22. října 1926.

Přečetla jsem Ljuba Fedora „Golod." Nedivím se, že po těch hrůzách mnozí Rusové nenávidějí svobodu.

Od toho naříkání nestojím nijak o společnost Marty a Pepa. Nevyhledávám jich a oni mne též ne. Je sl. jič. též mnoho nemluvím a to od té doby, co upozorňovala, aby si na mne dali pozor. Leni ostatně jsem bezpodstatně upozorňovala na Martu mne. Mám dojem, že se chce dělat důležitou. Nebo už tak žabomyká, že nikomu nevěří? Smějí se mi a jsem k ní ochotná, ale ona jistě cítí, že to není srdečné. V R.R. si dobře rozumíme, mnoho hovoříváme o škole, co mne asi podezřívají [illegible].

Je podzim, v denním světle mne tíží oči a celá jsem zašlá do sebe. Málo se usmívám, bolí mne moc na prsou, protože jsem kašlal. Přemýšlím, ačkoli to, že je mám každé chvíle nějaké nedorozumění. Kde je kořen? Jsem skutečně já tak nesnášenlivá či to zavinuje má příšerná? Nebo oni jsou vůči mně nejen já? Nezdá se mi, i když nejsem domýšlivá, že by bylo tak malicherná. Nevnucuji se, tolik hrdosti mám, a tak jiji oranžovou.

Úterý 9. list. 1926.

V pond. 25. října jsem ve 1/2 2 jela do Prahy na jard. vrátku. Dopol. před tím - v poledne chůzi - mi došel kostým. Jarda na mne čekal, ulpěvala jsem si ve šťast. domově. Dal mi 100 Kč a cukrkl do Rokoka. Popsala jsem P. podle hlasu. Mluvila jsem s ní, odchě jela domů připravovat večeři, bydlí v Karlíně, Pobřežní 13 se svou sestrou a švagrem a vede domácnost. Ta zpráva byla moc fajn. Ve šť. dom. se mnou spala v pokoji nějaká Rumunka, jela do Paříže na vrátku ve sestry. Trápila jsem dohromady své znalosti němč. Měla jsem skvostnou náladu, jen na vrátku! Ale mne se třásla jak poleno! Pak jsem šla k Javoři, jukča mne překvapila služebným příjmem na cigarety od Jardy a její obě mi k tomu dali tramvaj (zapalovač a špičku, služb.). 01. hod. vapol. měli oddávky na Staroměst. radnici, byla jsem svědkem. Pak pěkně odpol. u Becků. Pak v kav. Rokoko, sedá jeden se tam umělci, měla jsem tam schůzku s P. Její „manžel" je K. Šmída, 5 let je od jeny, jak bude mít úpoď, vejmou se asi. Všechno prý je pyšk, všechno je kompromis, nutno slevovat. Pak šla ještě nakupovat večeři a tak jsme hovořice chodily spolu těmi velly a zpátky. Má mne ke srdci, alyer prala. Ať by v ní nikdo nehledal hereckou, nejen její hospodyňské stránky, ale i to, že se vůbec nehlásí. Pak jsme ještě byli s Jankou a Bedř. v akad. kav. Spala se mnou nějaké studentka z Náchoda. Měla jsem špatnou noc po stranách, alyer nezaspala, a v 6:40 jsem odjížděla. S P. jsem jela proti větru a dojela jsem právě včas do školy. Celý den byl večerován úplně šídy.

Ve čtvrtek jsme měly slavnost. Byl krásný den. K večeru jsme jely s Martou do P. a sedaly jsme v Dol. do 11 na Vinici. Vytýkaní mi nezmizela dovrst. Jako kdyby musel mít člověk věčí otýpka než 37 pond. jsem jela na kole do X. Bylo krásně teplo a já se zapotila. Od té doby mne trápí mírný kašel. Fotografovaly jsem strýčka a děvčata, ale zamračilo se a snímky za nic nestojí. Pak mne Arbitrov, třetí rok už tam leží maminka a nyní už i tetička. Rok předtím tam s námi byla, smáli jsme si na pomník p. Kubeše, líbilo se jí to místo. Nelenila, že za půl roku tam bude rama ležet - Od R. služby jsem se dozvěděla, že M. s J. jsou v Jindř. Hradci a stará paní v Hradci. Tu jsem v úterý odp. nalezla náhodou u autobusu, došla jsem s ní pěšky až k nim. Potom dne mne u Č. nalezla Máňa Kodelková, teď v Č. Lípě u Cyrilské 40. Rozešla se také s otcem, je nyní docela jiná. Bývalo to hrozná protiva. K več. jsem vajíčkem,

Ve čtvrtek večer, Marie, Wallis a já v tanečním. Pane, Marta! P. večer, již mne ještě nevidal veselou, smálí se mi, že jsem fanatička. Nemohu za to, že mnou být veselá jen doma. Je po veselosti mezi cizími lidmi. Jakkoli mým tónem mé prahy je vážnost. K veselí mne musí někdo shlouvat. V sobotu na Ves., pak v Tabarinu. O dva tance - a ty mne tam zajímají - jsem šíšla, když jsme v herně, prohrála jsem 15 Kč, měli jsme s tou 50 Kč vajíčka. Tance na koberci měl mnoho kouzla.

V neděli dopol. jsem sama do Hl. Je nádherné počasí. Potom jsem s Karl. na hřbitově. Dlouho jsme v mlčení seděly u hrobu. Večer v divadle. Studenti hráli drama „Nižina". Vidělo jsem je před lety od Martina. Mirko Eliáš byl výborný a také host sl. Kyllarová hrála dobře. I Vláďa El. přikvapil. Vesta nehrála. Mluvila jsem s ní. Kašp. měl trému. Snapili jsme se spolu po 1. či 2. jdu. M. s J. a starou paní tam byli. M. mi pak dala vzkaz 2 řádky Nerdy (po starém pravopisu), že jsem u ní tak dlouho nebyla, El. mne pak zabědli do Besedy. Bylo tam velmi veselo. Napadali mne, že jsem jim kritisovala „Loupežníka", a moc jsme se nasmáli. Vl. s pí. El. a já jsme odcházeli asi o 1/2 12., Kšp. šel též; doprovodili jsme El. na hradec silnici a pak jsme se spolu vraceli. Ptala jsem se ho přímo, co je se vstupem do kat. církve a lid. skauty. To druhé popřel úplně, o prvém jsme dlouho hovořili, ač to z něj nebylo. Uvedl 3 důvody: jméno v přísvědčení, když pozoroval život jesuitů na Velehradě, láska ke církve-katolické, tiché nenávidět. Hovořili jsme přes č. do 12 hod. Dlouho již o nikým nemluvil, tím ovšem nemnožství nových výroků. Do 2 hod. u mne jsem přemýšlela, ani ostatní mne pak za mnoho nestála. Zdálo se mi, že teď už s ním mohu otevřeně mluvit o tom, te čímu jsme dřív neměli dost odvahy - Vzpomínala jsem jsem na jeho dopis, ještě do Dell; a jeho deník, o jehož obsahu mi řekl M. dvakrát. No, není to po pivě, co se dva nenalezejí jen proto, že neumějí včas upřímně mluvit - M. vždycky říkával, že rostem po sobě. Eh, nač probouzet martyra! Je pozdě.

Pátek 12. list. 1926.

Ženské jsou přece jen zkrátka romantické! Vidíš to nejlíp sama na sobě. Dopis Kš! Vulgárně řečeno, motá okolo kyes ní.

Náš park je nádherný a jsou tak krásné dny. Jakou to krogitou nesete své duši?

Úterý 16. list. 1926.

V sob. jsem jela do H. Byli jsme s Pepou na filmu „Ztracená sedce", překrý! Pak jsme šli ke Františkovi na pivo a kyes z toho „kačerská" na Vš. H. u Tomanů. Ta cesta autem bez světla! Jakančila jsem si tam. Odtáhla jsem Pepu domů a ve 4 jsme šli spát, ale společnost s Borjou to táhla u Františka až do rána. Odp. jsem šla k Rydl., dostali oficielní maišlenu, neadekvátní. Udržela s pan. farářkou rumu a tak jsem zůstala u č. na noc, večer přišlo a mlha jsem rano zpátkou cestu.

S Kš. jsem nemluvila. Byla kyes to své uvedla na pravou míru. Vše zařídila ta noc. V denním světle vidí člověk všecko zřetelněji. V noci i nejmoudřejší člověk někdy pracházatelcem zpitomí.

Středa 17. list. 1926.

Mám dobrou náladu. Přišel krásný dopis od Kš. Jsme to my. Můj dopis mi mátlo s pozdravkami. Nebudu na ně odpovídat. Má pravdu: začneme novou knihu na nové, bílé stránce.

Mám dnes chuť do práce a je teprve 6 hod. Co se ještě mohu udělat!

Neděle 28. list. 1926.

Můj bože, mám hrozně náladu. Chtěla bych tančit a smát se, smát!

V ned. člen. sdr. Budče s insp. Odp. škol. slavnost, Staňkova. Po besedě u učitelů to jič: Marie, Emilie, sl. Pel., ji, učd. a já. Pily jsme čaj a vyprávěly veselé do 1/2 9. Pak všichni ke Svobodům. V učebný tělocvič. kurs. Cvičila jsem. Nasmáli jsme se, ale ta únava potom! Nemile jsem tam po čase s Liduš St. Ve středu Pel., jič. a já na koncertě Destinové. Staroitalská byla skvostná, Nve u jič. Jelce jsem ráno - potloje pršelo - na kole domů a pak do Ostří. sl. Pel. pro lístky a deštník. Namrzlá jsem notně. Čty jsme přes do Para. a opět pěšky do Prajk. Sl. jič. nás zavřela na noc. V páře se mi nelíbilo, ale do rána mi naběhlo rameno. V přílek a včera doma. Dnes jas výborná, 0 1/2 3 schůzka s ji. Da v kině na filmu „Plavci na Volze." Jsnda u Poleš.

Oh, světe, smej! a tančí a lidé veselý!

12. prosince 1926.

Mělo jsem tolik myšlenek v hlavě, říkal jsem si „musíš psát" a nic nenapsáním toho, nač jsem myslila.

Film „Ben Hur" měl velmi krásné obrazy.

Ve středu dopol., byl svátek, jsem jsem přes Chrudim do H. odpol. jsem měla rozhovor s Kš. Jedeli jsme u Vohralíků. Nudila jsem se s nimi jako se všemi ostatními. Mluvívám si často, o čem asi lidé neustále hovoří. Ale tak duchaplně a věcně umějí asi mluvit jen romanopisci hrdinové. Moje disposice mne to nestačí. Či je to vinou partnerů? Už jsem mnoho snášel, sedím nejradši s knihou než s živými. Přečetla jsem B. Benešové „Úděr", ten sloh na mne dělá dojem, že autorka chce být hodně moderní.

Ve čtvrtek odpol. u R. Máňa byla v Praze. Hledala jsem s ní R. své knihy, jež jsem byla M. půjčila, abych je půjčil Kš. Nalezla jsem je v divném pořádku, rovněž ty, které kdy M. ode mne dostala. Jsem na ni velmi rozhněvána pro její urážlivé a nemístné sdělení. Napsala jsem jí lístek, ať mi ke Vánocům nic nekupuje.

V 5 jsem měla rozhovor s Kš., dala jsem mu knihy, chvíli jsme chodili po náměstí. Pro návrat jsem se rozhodla, odešla jsem domů, t. j. k Č. Zajíždělo jsem, ať v pátek ráno, měla jsem z P. spát – a toho bahna! Ronov do školy. Doma dlouhé, hezké psaní od Vídně. Ano, abychom mohli psáti, musíme býti postrčeni utrpením! Je mne na den o Vánocích. Jen nejsem-li finance. Do Dialy nemám chuť a j. konečně ani o to mne nestojí.

Ve středu pojedu do Vyrobe u opatrně ke kol. Michalovi učit se zacházet se skioptikonem, mám po Vánocích s ním (s tím skioptikonem) dělat po okrese přednášky.

U Dolejš. mne v neděli hrozně polmívali, dali si teď pozor, aby se to nemohlo opakovat. Zdá se mi, že jsem se hrozně mýlila. Oni mají ostatně jiný názor na lásku než já. Nemohla bych v tomto směru slevit. Jsem rozrušena zprávami o množství běžící války, neboť situace v E. je napjaté. Bojím se na tu možnost myslet.

Občhdy jsem se tak zamyslela nad životem, že mi z toho bylo nanicovaté. Šla jsem to raději zapsat. Jen to vím, že je mi v mé samotě, ve vzpomínení životě knih nejlépe.

Jdu zpát.

Ydiae 15. pros. 1926.

Po večerji rozpuluvě s kol. Hloušťkem jsem do Vysoké nejela. Sedím doma, hlavu mám malá'ovenou a nechce se mi jí't zpá't. Píšu hned, pravě.

Obzdanala jsem si v pond. Fr. Götze „Jarní'a se horizont," Kovalenkova „Slepého hudebníka, o němž bajpi mile Bajka, je to pěkná' knížka, Nasova „Lásky" a Mily Naumanna básně „Oči a srdce." Chtěla jsem to až k 1. hod-nu, poslali mi to obratem. Jakousla jsem se do toho. „Horizont" jsem jakžtakž jen zběžně prohlédala, to se mu-sí číst pomalu a v klidu, přečetla jsem však „Slep. hud." fajímavé, jak se autor snažil vpsti hnouti vývoj slepého dítěte. Musel to mnoho promyslet. Je ku podivu, na co vše přišel, jak na to a ono nezapomněl. Nau-manovy básně se dvorně podobají Volkerovým, v to-pičě jsem tam kdesi zahlédala figurovat. Dale jsem si též poslal na ukázku „Hosta" a „Kmen". Chtěla bych mít dvorní kontakt se současnou literaturou, stojí to však mnoho peněz a teď já mám neustá-le málo. Bohdy však sedět doma, abych si moc to ušetřila. Jařila bych to jistě všecko dalako líp, kdybych tu měla takovou Bajku. Ale kde ji najdu? V tom jsem nad ni nikdy nemě'la. Snad jistě dvorní maminka Babička. Tak jsem na ni dnehdy teple a vděčně vzpo-mínala.

Nebudu nikdy prá't, mám to.

15. pros. 1926.

Z dopisu V. P.

Také se cítím v duchu opět v Pelh, v dobách, kdy jsem zpustlákovalo můj style s Bajkou a kdy jsme se v dopisech tak sbližily. Byl mi prázdnou tak krásné dopisy jako byl tento poslední, plný odvahy a touhy žít, stále s vírou, že život neotevřel ještě svých pokladen. Já sám dnes neumím věřit, že by něco půjít mohlo. Mám jen jedno přání; je to jediné, co bych chtěla od života: Pojmat daleky, zadoulat se a nadýchat se ciziny, opít se krásami cizích krajů. Tam napojím srdce, hlavu onáminu mohou cizích měst, jejich chrámů, krásami i tichem pouště a světly dalekých přístavů. Kdyby nebylo naděje, že se mi toho snad jednou přece dostane, co bych měla tvořit s ta perspektivou? Musela bych propadnout pesimismu. Dýchl mne dlouho ve spárech. A je tomu právě půl roku, co jsem se mu definitivně (?) vymanila.

15. pros. 1926. 7 odpisu.

Jednoho dne zapadne tento dopis rohlíčky, pak se objeví jako malá ječkada na stole a lidé vzat večeře opakovávají známa rukama a jistě jen ve chvatu přáteli, neboť váš život je neustálý shon. To jen my na periferii „světa" máme dosti času, abychom aspoň večer zasedli ke stolu, zamýšleli se, meditovali. Tak sedíš, stůl před tebou nese zbytky „světa," kvádry po pravé noze tikají, a venku stéká na měsíc hlídač-pes do bílé, zamžené noci. Probíráš se knihami, novinkami, jež snad před týdnem vyšly a dnes jsou v tvé moci, nepokojnýma očima bloudíš po velkých shánkách liter. časopisů. A etiž: Kdybys byl tam ve „světě" i ty bys žil bohatým, různým, pestrým životem. Všechny ty nové myšlenky bys mnou pohltil, ale i zažil, přijal hlouběji. A pak tys i ty byl nelitovaným pánem a jeho bys s nimi, hlavy bys nesklánal v dlaně v marném hledání nápěvů života, v myšlenkách, prvě žít a pak žít.

My tu na venku žijeme. Musíme žívořit. Pochybuje jsem to zas jednou shaslivě, když jsem se probírala těmi shánkami knih a časopisů. Mám přátele a nemám nikoho, s nímž bych si o těchto věcech mohla pohovořit. Tam na horách jsem měla kolegyni-sestru, obě jsme byly stejně mladé v hledání, každou novou myšlenku jsme spolu promýšlely a rozbraly. Tak je nutno číst. Každou novou myšlenku promítnout v mysl druhého a opět ji přijímat do vlastní duše. Snaž i trochu popuštěnou ji přijímat, ale vypít až do dna a ochutnat každým nervem, čím více mnoho, mým nejmilejším pokrmem je ta daným okolnostmi vlastní pokoj a kniha.

Když jsem mezi lidmi, mlčívám si, prvě vlastně horší, když by tak často bylo lépe mlčet. A přece ani já nejsem o nic lepší, neboť život je tak krutý, že mi znemožňuje přístup ke lidem, kteří mnějí svůj jinými myšlenkami. A člověk klempe. Namítneš mi snad: Prvě se nesnažíte prát a tak se dohovořit s někým z „nich"? Nejde to. Jsou každou samu pro sebe, monumenty mezi sebou. Chrání se nevůči životu, neboť jsou příliš na svou podstatu. A člověk chvástající, přizpůsobuje se, až je mu všecko jedno. Občas se to však přece prohlédí.

Ždíce 22. pros. 1926.

Zpravuškovaléla jsem. Sedím doma a nikam se mi nechce. U Dol. jsem už nebyla 2½ týdne. Jistě jim je to divné. Pojedu tam zítra. Pošlaní do Sl. dárky a rètězy, nebol jedu na vánoce do Prahy, netěším se však. Nejraději bych seděla tady v kuchyni u Sl. na lavici.

A venku je smích a mrzne a Praha bude krásně bílá —

V pondělí odjela sl. P. na vánoce, bude mít 2 měs. dovolenou a pak se už do 0. nevrátí.

Četla jsem po jejím odjezdu do 2 hod. v nové Buchanovy „Vyprávěčce", pak jsem nemohla usnout a druhého dne po únavě ani stopy. Večer zas do půlnoci opravy sešitů, nespání se opakovalo a žádná únava.

Mizerná nálada. Netěším se na vánoce.

Pátek 23. pros. 1926.

V ned. jsem mnoho vzpomínala na Doll. Jako živé stály přede mnou Bajja a Jel. Tak jsem myslela na to, jaká asi mysl J. je, když jsme se 4½ roku neviděly. Tak živě mi vystala vzpomínka na loučení na vlastějovickém nádraží, kde jsem ji naposled vytahala za vlasy, když vyskočila na rohůdky — naposled jsem s ní mluvila o měsíc setkané toho roku na pohřbu v Ládví. Po pokusu z června 1924 jsem myslívala na to, že jí napíši. Ale stále jsem odkládala. Jdálo se mi dost času, myslívala jsem: čím větší bude odstup časový, tím bude setkání zajímavější. Nemohla jsem tušit, že bude pozdě. Nikdy ani v různém, tak nějak k jaru, jsem o ní mnoho jiný sen. Ač jsem neznávala adresu a nenapsala?

Napsala jsem až v neděli. Vzpomněla jsem si, že se její rodiče usadlovali na jaře do K. Vlasy, to stačilo, můj lístek došel. Dnes po půjčzdu z Pardubic jsem tu měla lístek od jejího otce, vypadl ze rohůnky. Jak mi padl na motto „Na hřbitově leží". Hned mi všechna dnů vzpomínka na její různé skočil pod veták (ještě před mým příchodem do Doll). Nemohla jsem ani hned pochopit, co mi její otec píše: Jemněla v Levoči na tlov. 12. března 1926 a 14. března byla pohřbena.

Jarilo mne to. Nemohla pochopit, že je mrtva ona, tak živá, temperamentní, že jsem viděly oči „kočky" a znělka její horká ústa. Že je dnes dávno rozpadající se, rozkládající se v humus — jde se mi nemožností, že by jemněla přirozeným smrtí. Byla přec vždy tak zdravá. Ale vím, jak trpěla, a chápu, proč odešla dobrovolně. Tak si ji jsem mnou přestavit. Julinek, Julinek! A tak na ni mnoho vzpomínám, dívám se na její fotografii. Je možno, že je mrtva? Tak těžko člověk si uvědomuje fakt smrti, jde-li o někoho blízkého — Tak už mně jde. Kdia, už ji mám nebo! — Vidí, lístek jsem vložila v kabelce jako relikvii — teď už mám přejaté ruce a hlava ti nebolí od myšlenek — V den mého svátku ji už byla mrtva a já mi nepřinesla. Stále tomu nemohu věřit.

A dnes mne v P. chytil p. řid. Flamm: Inspektor

(Otakar Svoboda) má těžký zápal plic, je to s ním na vážkách.

— Zemřel těsně noci, odpoledne jsem se to ještě v úřadě po příjezdu z Prahy.

Prosinec 1926.

Ráno mi šťastný den – byl pátek – jsem odjížděl do Prahy. Všeck byl hrozně zpožděný, 5/4 hod. Šťastný věk. jsem dorazil v Praze. Mnoho jsem vzpomínal na Jul. – V sob. jsem byl na koncertě na Jiřině (s Julcou). Pak v Rokoku (Primerose Republika). P. mi zase něco sklidil. Večer v Kapitolu na filmu „Lásky Kačenky Strnadové". – V ned. s Julcou v jiném zahradě v Lucerně. Večer v kabaretu „Kabuť". Ráno jsem hrozně nadával Julce K. jak objíjí jsou takoví nevzdělaní, hysterický lidé! To už přesahuje všeky meze. Všeckáč mne nenávidí. To dovedu mu dopočítat.

V pon. jsem se šel na tu revue podívat. Nějaký pan mě sedící mne začal obtěžovat, tak jsem mezi sebe a něho dal kloboučk a tak tělo nechal. P. Kráčel v zahvězdné řeči, mluvil jsem pak s ní, odcházeje se Šmídem. Došli jsme společně k tramvaji. Mnoho jsem v P. vzpomínal na Jul. Šel jsem divadlo mimo nádraží v Praze V. a vzpomínka se vybavila, jak jsme tam stáli s pěšcem Prahy v mé – Více jak 5 let je tomu a ona je mrtva.

V úterý jsem u Medků nalezl v novinách o inspektorově smrti, měl tělo dát kremaci.

29.XII. Ve stř. jsem šel do školy, R.R. byl v Praze. Byl tam lístek od J. Kebed.-Fuxové, že na nádraží, až budu cestovat po Slov. Vždy prý mne rádce uvidí. V Pard. jsem si dal nejmít vlasy, napálit pěk nějaké nákupy a jelo jsem do Hl. společně s Dvořáčkovou (Anda Černínová). V kolárce jsme se domluvili s Mandypem, stavitelem, že stan mne dne 2e v B. Bystřici a jme se s jiný Fuxem, nevěděl, kdo je jeho ženou. Byl přihrapen.

Byla jsem dne 2my v Hol. u Č., ale večer jsem se otrávila. Bylo pří počaří a mně se nikam nechtělo. Ani s Kš. jsem nemluvila, palmě mne v vánoční mamě Kledal, když jsem mu nenapsala, kam jdu. Nebyla jsem ani u Bos. ani u Mca. (mám na mě s kopa), ani u R. Ve stř. jsem v kolárce mluvila s Kašp., Máňa prý je doma a jsou tam Matějkovi, děti z Jeřbova a kdosi z Brna. Vyčkávala jsem, je přijde, bude-li ve čtvrtek Repka, je v pátek jdu do Mýta. Nešla jsem však k R., nemělo jsem chuť. Nemohu M. mnoho zapomenout, bílé nezapomínám ani dobrého. Naše přátelství mě má mno velkou tíhlinu, kterou se snažím opravit. Odjíždějíc na Silvestra poslala jsem R. lístek k novému roku. M. se jistě bude cítit dotčena.

J. mi včera vyčítal vědí. Presidentské volby ani něco jiného.

Neděle 2. ledna 1927.

Mám hrozně dvacet pitomou, protože jsem už dnes přečetla 2 knihy o dosti smutném obsahu. A přece je teprve 1/2 9 a to přece ještě nemohu jít spát.

Zdání už tedy zase v Neal., ráno jdu do školy a vše půjde starým tempem.

31. XII. jsem jela z Zvolic do P. k Doležj., měli lístky na Sylvestra, však měl velké pražení, hulvovali na mne nepaslovitě. Byli jsme na Ves., společnost: Ver. ber. správce Špička s paní, mladičký inženýr Jiřka, Doležalová a já. Program nestál za nic, ale slepně jsme se pobavili. Po půlnoční přípitek jsme šli do baru v Imperiálu P. Pol. vědčil, je už mne nenapravitelným funebrákem, měla jsem hezkou náladu. Jiřka líbal, upadal, líbal mi ruce, oni ho popichovali, na konec mne nechtěl políbit a já se hněvala. Je to takové děťátko, matka mu zemřela, otec si vzal jinou a jeho poslal. Je měsíc v P., přidá mu asi 1/2 r. přidával zdaleka. Je bystrý a ctižádostivý. Tančila jsem s ním, p. Dol., dr. Jíchou a p. Špičkou. Pobavili jsme se velice, až jsme pili málo a kromě Jiřky nikdo nebyl opilý. Po 3. hod. jsem toho měla dost, tak jsme odešli, Ji. měl mne říci a prakticky na ulici klečel mi chodníku vyznával lásku. Chudáček! jinak to byl příjemný Sylvestr. - K Vilmě do Myta jsem nejela.

Na N. roku u Roblů. Doma mezi jiným korespondenční lístek od p. úřed. Smaelaře, prosí mne na návštěvu „máme makarónje" a od L. Na už jsem můj lístek, je chci ve sbírce přijed. Ale jsem brzy spát. Dnes jsem v Chmelíně 200 Kč doplatila nějaké kolo.

Půjdu spát a zas budu snívat nesmysl na magickou osnad J. Ubohá! Dvakrát jsem se smutkem v duši její dopisy. Nesešly jsme se už, nevím se mezi nás položilo, kdo by byl kdy tušil, že nebude přátelé! Odešla jako první z mých přátel -

Pondělí 24. ledna 1927.

Mnoho a mnoho. Mami už od vánoc takovou přítomnou nálada. Denně mnoho čtu, kupila jsem si knihy a také z Prahy mám jásobu. Kdyby nebylo knih, musela bych se zbláznit. Dnes už jsem zas nadšená jako pecka a ještě 9 hod., to nemohu jít spát, nedospalo by se ráno. Včera jsem šla spát v 10 a už od 5 jsem byla vzhůru!

Ve středu 5. led. jsem jela do Tvrdic. Na nádraží nikdo nečekal, to mne zarazilo, ale omluvila jsem Lidku, neboť mi napsala, že má upuštěnou nohu. Ubrala jsem se rejdům v Tonči. To bylo překvapení! A pak veliká Lidka! Chuděra, byla již po akademii ale přísná a zapomněla, že už je služka a já přijedu! Hučela se mne sebe mne. Byla jsem s nimi v kuch. sobě a všichni mne vítali: Nebojka je tady! Takhle to bylo: Kačor - snaž od Kolářů - vinšuje v Brodě na Kibitově pomníku se zmíněním nějaké R.V. ar v mém stáří. A už to šlo jako po telefonu. Lidka o Tončou mne opakaly. Přišla již kuchařka k obědu uplakaná. „Co je vám?" „Když Růžka umřela!" Po čase přišel lístek ode mne. Lidka s Tončou skákaly radostí a Lidka zas šla k obědu: „Růžka je živa!" Po večeři jsme šly k Vachulkům, také Emka Wildmanová, sedělo jsme při čaji a pak v mém pokoji obvykle. Usínala jsem zas jasná ve Tvrdicích a vzpomínala — Tonča mi upravovala v kuchyni, jak mne opakala a jak již potom shánělo adresu na mne, jižně již je domů v Dolesté.

Jak jsem ráno vstala, stavila jsem se u Lidky a pak do Dolesta! Vzpomínala jsem na Jul., jak jsme se pod Kalvarií vozkájely, když jsme jely do Prahy. A na Kalvarii jsem potkala pana Dolanského, Karla Hermana. Byl krásný den, mrzlo, málo, sluníčko se smálo. Brzy, po Kalvarii a přes Jinn v Lukavci - co jsem se tam nachodila, a cesta k Mejnku se zhroutila v leze - Šla jsem zas Kalvárií, se silnice se dívala k Mejnku, vzpomínky se vynořovaly, a už oddaly Kalvárie - a už viděl věž Dolesta! Brzy vzí Karla Vejsadova. Jak mne všichni vítali! Kubíčka mne pobízinala, pohostila, šťastná, že jsem přišla. Pak škola. Kohoutek je ředitelem. Není už tam ta stará, ježepné branka, ani stromy, ani živý plot. Byla jsem ve třídách, kde jsem učívala já i Bajka a ju-

Liška, kde jsem dělá zajíce – obě tu krpíval. Teď zdáme je šťastná a druhá mrtvá. Pak na poště, Růža šla se mnou přes ves, Láďa Nápravníků, Bednářů domek, v němž bydlívala Mánička Rabíčka, Hermanovi. Nepozdravali mne vůbec hned, ale jak pěkně vítali! I do valu jsme se prodívali, chystali tam na sobotu ples. Proč psy, jsem na něj nepůjela! Jiřka teď složila maturitní, potěšovali by mne – Jiřka nebyla doma, Ruprechtka stále stejná mne pobíjmala, pak u Anežky. Zvali na léto. Anežka šla se mnou dolů, Fanda Čerčerová mne vyprovodila až ke Mal. Kalenci. Šly jsme jsem přes most, kde voda kvičela. Kolikrát jsem ji poslouchala! Chvátala jsem po hřbitově, jenž se mi zdál zahradou. Nic už nebolelo. Teď už jsem se mohla vrátit.

Obědvala jsem u Punčochářů. Liška má zas svůj pokojíček. Seděly jsme jako kdysi. Bylo mi, jako by nebylo pravdou, že jsem 3 léta žila jinde. Cítila jsem se tu všude doma. Ba, ne kouska jsem jiná dcera! Julča Kost. má kluka jako buka, a je spokojená, tloustne a nařkla, jak špatně vypadá, Bajka mne kvičečkou a Růža Pufl. též, Máňa Kol. je vdaná, má hodného muže, ale dělá mu vše na zlost, a když přijede do Mlýnka, chodí jak ta Tonča jako dřív, čudí, popráská a jas jde. Když měla vrátit, seděl Karel Š. dlouho u Lidky, pil a kouřil a byl zamračený. – Čas letěl a tak se Liška svedala, nerada jako já. Jasly jsme pro Tonču a společně k Vídňům. Při vid. mne nepoznala hned, jak jsem stále v šeru, ale pak mne velmi radostně vítala. Bajka je na nějaké jazykovědce v nějakém zapadlém Dobříše, má mnoho práce a s Karlem jas hrají divadla a provozují veterinář. Budou psy brát z čes. mlýnů, poručala psy Bajku, když se jim takhle zahraje Filoménu. Při mne zvala, abych jas brzy přijela, je u nich možno zpát. Pak už jen v krapu u Růži Pufl. a na vlak, vyjídal už do stanice. Odjíždělo jsem se slibem, že jas brzy přijedu.

Doma praní od p. vid. Nemcová. Jul. měla ~~týdny~~ před vratkou, 3 týdny ležela, nic nevěděli, až porodila.

Teď sedím celý čas doma a vřelém mne mě. Včera praní od Pel. Chtěly jsme s Martou na hory, sešlo z toho. Mrzí bych mě o přejmenování s Liškou a Tončou mne slov. a pak jsem s ní. Dolezí v Luh.

28. ledna 1927.

Dnes jsem dostala od M. Pos. lístek, že je stržitelství č. mne zle, čekají v nedělní lístek, že do večera nenapíší, ale napsal, v pondělí půj mi bylo líp, ale je půj stále v nemocnici. Napsala jsem hned Kavalírce v dopise zpráva. Čekám však každou chvíli psaní. Jsem tím rozrušena. Chudá je přece něco na srdci, milá jsem tak vřelé.

Mám stále tak mizerou náladu. Také nějak jsem tím spotřebným životem unavena. Mne se chce daleko - širokých obzorů - teplých dálí a snění - Když jsem byla jiná, hlubší. Či snad je to klam? - Ti, k nimž bych chtěla, jsou mi příliš vzdáleni, nemohu k nim.

Na můj pondělní krátký dopis došla od Rydlíkovy odpověď. Hněvala se na mne pro mé opomíjení Ut. H. Chci-li vše napravit, mám k nim na pololetní příjet, jinak se k ní nemám hlásit.

Jsem celá taková unavená. Je 3/4 10, půjdu spát, snad má pitomá hlava trochu zpomalí. Ale bojím se, že zas nebudu spát.

9. února 1927.

V pátek 28. ledna strýček umřel. V sobotu přišlo parte. V neděli měřilo to. Ihned jsem přišky do Pard., s kupicí jsem se na 1/2 hod. zastavila ohřát u Dol. a pak vlekem do H. V Moravanech jsem se sešla s Růžou Brajskou. Hlas jsme o pohřbu spolu. Pak jsme seděli u Františka. Strýček byl měl těžkou smrt. Dlouho letíčku nepřežil.

Byly pololetní prázdniny, mohla jsem se tedy v H. zastavit. V pond. jsem zašla k R. Máňa ležela, dlouho jsme hovořily přesto, že mohla jen šeptat. Tak nějak to přivedla na zmínku mého vztahu ke mně, řekla to však tonem, nepřipouštějícím té možnosti. Jaroušovi jsem to. Půjčila mi Mnišpekovo „Pastorkyně", dala jsem se do toho hned večer a nemohla jsem se od toho utrhnout, vypravila jsem se tedy k nim v úterý až před 5. hod. a nalezla jsem tam Vlastu E. Zůstala přes noc, chtěly, abych zůstala též. Nechtěla jsem a tak, jsme se k nim tomu nepřičetly, M., ač ji ani nechovám na oči. Nemělo to říkat, mělo jsem tak hezkou náladu, zkazila mi ji. Tak jsem ve středu vrtala šaty a nešla jsem k R., ač mne M., jak ji znám, jistě čekala. Napsala jsem Kš, ať mi přinese knihy, nepřinesl, ani o sobě nedal vědět.

Pondělí 28. února.

Jsem unavená duševní i tjelesky. Tři týdny jsem doma hostem a chce se mi jejž samoty a klidu. Tl. jič. byla nemocna, tak jsem ji ošetřovala a dělala šaška, abych ji rozveselila. Zpátky jsem u ní tehdy denně.

V sob. 12. II. jsem byla s Dolejš. a Spilkovými v karnevalu, půdal se red. Jirout a tak jsme se pěkně pobavili. A tančili jsme, naposled i dole při Wildově „dámské kapeli" a byly 4 hod. ráno, ani jsme nevěděli. A o 1/2 9 jsem už zas seděla ve výborové Budče. Za týden nato jsem byla s Martou, Pel. a pí. Dol. do 2 hod. na večírku na Veselce, domů po 3. hod. jsme u jič. ulehaly, ráno ol. sch. Budče, po ní. schůze kult. odb. Hasičů. V neděli zas mám hasiče, dět. div., 12. a 13. zas oviadlo, a dopol. tu vedělí výbor Budče a 20. mám přednášku (Budče) v hasič. škole. A to mám ve středu v tom bahně jet do Tl.

V sobotu jsme byly též v div. (Dítě cvičen). J. s O. sedělí přes třídu za námi. Nevšímala jsem se, byla by se na mě přes pří náladu určitě nenalepila (to jsem já, tak umím zapomínat) a nechtěla jsem, aby se domnívali, že se chci dovtírat. Nemám proti M. Kučerovi, ale nač jsem začínat z Pěkla Pel., abych to slyšela, že se ani nevšímá, abych se nemusely pozdravit. Nemůže jsem s ní druhého dne po výb. schůzi (O. musela poslat psyč), zdálo se, že bude dobře, ale pak mne velmi dopálila O., tak mne zas dlouho nemrzí.

Není mi stále dušeno ovšem. Náč o tom
psát!

Úterý 15. března 1927.

V sob. večer jsme hráli po druhé Hasbmana, O půl 10. jsem si řekla: Což vše tedy jeruvěla J.

Znak: Zdá se mi, že jsem zamilována. Je to jistě dcera mamě, dcera bezpadežné. Ještě, že si to uvědomuji. Nepřejde-li mne to, bude to jistě zlé. Prováděla jsem tolik jistot, tak tedy ani v lásce nemůže být výjimky.

Ve čtvrtek hráli v P. j. h. P. „Strýček Váňa." Jela jsem v 10 hod. do H., odp. chvíli u R. (Hradilky), ve ¼6 jsem přijela. Potkala jsem P. cestou ke školici Pencovi. Jak překvapil mne vůbec! Strýček Váňa je moc hezká věc, ale nebylo to nějak připraveno, divadlo jako prázdnotou. P. byla. prak. pryčna pard. společností, není již u H., má namířeno někam jíž. Má mne se tomu, abych prala Pokusní se procvičovat.

Po div. jsem šla ke Marně pro kolo, ale uvařila zbrundu a seděli jsme s jejím bratrem do ½1. Rádio výbor Smaže, oběd u jič., fotografování „jab" a dýchánek u Marty ve čtvrtek večer. Pí. řid. dort, Pel. cukroví a nějaký dort, Marta šla v sob. v P divadlo pro návštěvu a uvařila čokoládu a slaný jsme. Večer jsme divadlo, byli jsme již. vůbec ani smavení. Školce v pond. za mne nestala. K svátku prala také M. Kol-Šatná. Dnes jako obyčejně odp. Pel.

Vzpomněla jsem včera v tom snu, že před rokem mělo J. pohřeb —

Úterý 22. března 1927.

Jaro, můj bože, jaro! A já jsem zamilovaná –

Začínám prát. Jsem šlesť v det. časopisu, v KPa v V.O. mám cestu otevřenu. Dala jsem věci R., řekl, že se mi det. věci budou dařit. Nuže, do toho! A teď snad za půl hod. jsem vychrlila div. feuilleton, mám-li chuť, ráda mi to pod rukama. V pátek Grandhotel Nevada, J., alger mu napráskl kritiky „náš pan farář", „Hříšek Váňa", „Grandhotel Nevada." Dnes jsem mu to vzala. V sob. v posl. chvíli jsem si dělala přednášku o přír. pro hasič. školu v ned. Mám přednáška již být je věcí nejlepší obsahem i formou. Jaro dodává chuť.

Půl jedenácté: jsem již vyčerpaná.

Čtvrtek 31. března 1927.

V úterý konflikt s R. Bolela mne od rána hlava mám únavou a také jiné obtíže mne trápí. Je tak snadné nečekané umřít: Vražda, obava a už to je. Ale já chci být zdráva a žít! Tři dny už jsem nepracovala, nemohu. A je tak otěplivě, jinak, příš.

Sobota 2. dubna 1927.

Je mi už dobře a tak mám opět chuť do práce i krásnou náladu. Večer jsem dnes R. z P. vyuku, přijela jsem k nim po sedmé a v krásném rozhovoru jsem u nich strávila 2½ hod. O účetku již dnes z nás ani muk: Asi ho ta jeho ukvapenost mrzela, jsme přece jen dobří kamarádi. Je deset hod. – do práce! Článek o zvol. musí být.

½12: Článek je hotov.

Pátek 8. dubna 1927.

Popadalo mne to notně. Chtěla bych věřím být. R. mi vážně řekl, že se mi to může zplnit, v dětských věcech hrozně ne-vzdělán (!) tomu jsi se mi bude dařit. Dnes jsem poslala do Lestu příd. „špičkový tance." Otisknou to? Zobra. A co kdyby přišla? Po ní mi leží ležel pavouk a já jsem ho nechala žít.

Dala jsem 200 Kč na půjč a jsem zase čistá. Potřebovalo by mějaké ty honoráře. O uč. koncertě mi řekl, že ta báseň v próze je ohromná. Že to spolu s div. feuilletonem upozorní, jak hudbu mít mimo politiky, bude to venku. Uspěchu, usměj se na mne!

Hudbu velkovec a já nevím, co s nimi. Nemám finance a tak mám ani do Prahy nepojedu. V pond. mám pejdu na kole k Vltavě, prahy ohromně velmi nevlastná.

Dnes ani nepracuji, jdu se jen jednou vždává vyspat.

Neděle 24. dubna 1927.

Mívám většinou pěkném nálady, ale všecko mne nějž konec a tak na mne zas musela zcela opětně nálada. XY jsem už dávno nemá, v Praze jsem nebyla, já mne ani nepral. Tonjím nemírně po motorkách, ale nemám si dát zajít chuť. Finance! V sob. 16. IV. jsem jela do Z., s M. jsem si vůbec až ve středu mnoho pohovořila o své budoucnosti. Včera jsem poslala do Ml. V. „Sedlečka v Posázaví" a „Píseň velkého lesa." Špičk. tance mi vrátili, že nemají místa. To prima.

Dnes jsem na kole nádherné cestu přes Chrudim, Hlatiňany, Oborn, Kuchařovice, Rabštejnek, Lhotu, Sobětuchy a Prachovadly. Bude tam moc Rychlíkovic. Já jsem nebyla dávno.

Z alterace jsem se dala do dějin. Hanebně nádherná. Čert ji vezmi!

Hrdec 27. srpna 1927.

Přečetla jsem v posledních dnech své zápisky z minulých čtyř měsíců do vánoc ještě odchodem z Doll. Napsala jsem dnes Báji, hořkost je cítit v každém slově. Ostatně - znuzila jsem tak z jejího obsahu, že už se jí to ani tknout nemůže. Jak mám to Doll v krvi! Nikdy ho nezapomenu.

Nikdo mi nepíše. Není nikoho, na něhož by bylo nevýslovně příjemné myslet. Jen do své nitky se stáhnout a mlčet, „zapíst se do tmy a ticha". Kdy jsem kdy věřila, přála životu, víru, naději?

Jsou tomu právě 3 roky, co jsem žila své poslední chvíle v Doll. Dobrovolné dny vždy ponesou tuto vzpomínku. Jedny roky už nečím. Jak to letí!

A je jaro, takové studené, a já nemám v duši radosti. Kam bych obličej a kam nemohu! Či snad přece jdeme? Chci jít! Chci do světa! Milují přec vášnivě život!

Pátek 29. srpna 1927.

Má špatná nálada trvá. Dnes jsem v V. P. kupovala na sukni, sešlo jsem se s pí. Kof. a ta mne ptala, já jsem šla s pí. D. jezdit, nešlo to dnes. Pak p. D. začal vykládat o učitelství a dopálil mne, jelo jsem tedy hned domů. Bože do letos první lepší večer. Žáby kuňkaly a u Křemínků hrálo harmonika. Jako tenkrát, když jsem s MK. seděla v M. Kalenci - Dnes 3 roky loučení u lípy.

Co mám dělat? Dějiny? Jsem unavena a ta nálada k tomu!

Úterý 3. května 1927.

Teprve včera mne opustila má špatná nálada. V sob. jsem jela na kole do H., přepadl mne příval vody a ledu, dostalo jsem záduší co proto a voda mi prapila krásné světlé žluté polobotky s gum. podešví od Semera po 145 K. Nebylo jsem proto u R.

Dnes jako obyčejně v ú. přišla P. Ýly jsme pak do O. a seděly v parku; bylo upatlivělá. Bída 12 letý 29. IV. jí zemřela matka, 1. květ. měla pohřeb a ona tmí stále dýní. Také to máš asmovan jako já. Řekla o sobě víc než jindy, taková jiná světla měla v očích. Bylo mi blíže.

Dnes mne od 5. hod. ráno budilo slunce. Jsem si brzy vstávat. Ve sborníku mám článek o škol. a básničku s obrázky mých dětí. Ve čtvrtek musím vzít věci pro další číslo.

Neděle 8. květ. 1927.

Karohat. Ve čtvrtek v září s HP. Je také malé, hýčká duše. Tušila jsem to. Bylo krásně teplo a v paradičkách ulicích vonělo jaro.

Není-liž krajský z nás hrdinou? V sudech nesnesnou bolesti a nemíním se ani přáteli svěřit. Vždyť je století síly!

Dnes celý den v Pard. Ráno přijeli „Májisti“! Odp. bylo s nimi akademie. Mě. V. otiskem mě věci. Koupili Kapl. Pochvaly?

Čtvrtek 12. května 1927.

V pondělí bylo tak krásně, ležela jsem na zahradě na hraníku a dělala Dějiny. V úterý následovaly: zima, horečka, celé tělo bolelo a tak hned odpoledne do postele. Když se stmívalo, vzpomínala jsem: v tu dobu jsme se scházeli všichni čtyři nad Mahenovými obrazy. Maminka píše můj poslední verš.

Kouření nové, ale nám mi bylo skoro dobře. Bylo tak neúdherné jitro jako tehdy, a takové střídá —

Dnes odpoledne v Tišnově, rehuje nelze, jen jsem v hospodě do 4 hod. Pěkně debatovalo s Chalupeckým a Dvořáčkem, svědčilo mne to. Pak jsem se šel podívat na Dol., ale ztratila jsem náladu. Měsíčnou nocí šel jsem domů, vítr hučel a na tváři mi padla jediná kapka rosy —

Když jsem tak v ní ležela, napadlo mi, kdo by se mi staral o pohřeb, kdybych náhle umřela. Je to tak, když je člověk sám —

Pátek 13. květ. 1927.

Nemám nějak v pořádku nervy, není to jinak možné. Snad zrají pro Kommonvoy. Psát není možno. Pracuji na Dějinách a mozek mi na nic jiného nestačí. Jak jsem ubitá! Nemohu psát. Mílá leží už měsíce, aniž bych na něj zahlédla, a pak, že milování je radost. Jaká ironie! Má jásavá píseň selská. milování je vyšlehnutí a jídlo je hnusem číst, musí snad každý záviděť tomu nemilému člověku, který ji napsal, a já jsem zatím dnes malá, zbrocená dušička s vyčerpanými nervy. Jak mne asi den hřeje vůl! Jen je nutno zavřít oči, na nic nemyslet, usnout a probudit se svěží, jasné, a zvlášť v neděli! Nemám jíti dnes,

obzor je zavřen a srdce malé, prázdné, unavené. Půjdu zpát, abych žila cizími životy, a probudím se právě tak unavená. Kdy bude líp? Kdy zas budu moci zpát? Tiho, tiho, přijď, zalij mne oceán!

Pondělí 16. května 1927.

Je tomu už snad 6 let, co jsem četla slavnostní „Ti nekliam." Leč hlubokej dojem mi nikdy z mysli nevymizel, třebs jsem vlastní děj zapomněla. Tingapán, Berenike, Andrevo za oban! Právě před chvílí jsem tuto knihu znovu dovčítla a mám tíjí hlubokej dojem. Nevezmu asi dlouho do ruky žádnou jinou z jeho knih, aby ve mně žil jen mými „Dětmi nekliamu."

Venku je tak nádherný večer a já nemám nikoho, s kterým bych mohla užít jeho krásy. Nedostává se mi rozumějících duší. Umřu ještě jednou sátí, leč jsem vzít do ruky nemůžu — hlubokej dojem a přece smutek. Dálky, dálky!

Pátek 20. května.

V. přišla jako vždy v sítový. Sedělyjsme zas v D. v parku. Je plavovlasá, dlouho se nepřátelí „Vím, že mi nedůvěřuješ a nedůvěřovalas jste!" „Máte pravdu, bála jsem se, že nemůžete mlčet."

Medlešice 8. list. 1927.

Zvinila jste se, že Vás nikdy v mých dopisech mate desperátní tón, a uvažujete, zda je mou přirozeností klonit se ke zoufalství. Je-li tomu tak, můj dopis bude trochu v tom směru.

Kdybyste mohla číst mé deníky, nalezla byste v nich málo jasu. V mých vzpomínkách na vlastní dětství jeví se jen tíha, neboť jsem popisovala život vždy jen z té horší stránky. Můj duševní vývoj, myslím, byl dost zvláštní. Dlouho nebylo nikoho, kdo by mne vedl. Moc velkou bolestí bylo a je dosud, že jsme se nemohly nalézt s maminkou. Nemohly jsme se sobě přiblížit. Vyspívala jsem. Sblížila jsem se s Máňou R. Pochopila mne a měla dobrou vůli vést mne po lepších cestách. Nestačila však na to. Měla příliš jemnou duši, příliš daleko chtěla a na každém kroku byla svížena. Otevřela mi široké obzory, leč nechtíc působila na mne v mnohém opačně než chtěla. Bylo to okolo mých 17 let – začínala jsem si tvořit vlastní názory a v mé duši byl bezmezný chaos. K tomu neblahé vnější vlivy. A tak jsem prožívala řadu krisí a jedna byla horší druhé. Těla jsem na neštěstí nicotného a upadala jsem v pessimismus stále větší. Maturitu jsem dělala těsně po matčině smrti. Bylo mi vše lhostejno. Nestudovala jsem téměř. Dopadla podle toho.

Potom jsem šla učit do Dell. Obě kolegyně, tak zvláštní typy, prožívaly pohádky. Prožívala jsem to s nimi. Bylo mi právě 17½ let, když jsem se mezi ně dostala. Byť to vše zní, jak chce, velmi na mne zvláštně silně působil. Bylo příliš mnoho otázek, jež jsem si s nimi řešila – dnes vím, jak od nich oboje bylo nemoudré, že mne učinily moc důvěrnou o věcech věcech mých láskách. I přicházely nové těžké krise, až jsem často upadala v beznadějné pesimistství. Jednou v takovém nemožném rozpoložení jsem napsala Máni dopis. Bylo štěstím, že nebyla doma, když došel. Její strýček, jenž přijímá poštu, dopis založil. Máňa mou přísla náhodou po 14 dnech. Prvé říkám „štěstí", že Máňa se v těch dnech rozhodovala definitivně pro život se svým nynějším mužem. Napsala mi pak, že ví, jak by to bylo dopadlo, kdyby bylo dopis dostala včas.

Když jsem do Dell přišla, mé kolegyně, J. a B., nechtěly věřit, že jsem tak mladá – s poukazem na moji duševní vyspělost, a právě hlavně B. to byla, která svou bezmeznou upřímností a důvěrou způsobila v mne duševní krisi, o níž se nahoře zmiňuji. A jinak? Popěvala

jsem mnoho lidí, kteří mne nechápali, a zajíla jsem nezdaru trpké
zklamání. Má nevina volila. Musela bych vám vypsat velmi podrobně
celý svůj životopis, abyste pochopila, proč jsem tak často propadala zou-
falství, jehož důvody nebyly malicherné. Přestrám několik let, o nichž
povím jen to, že jsem si na konec uvědomila, že je mi třeba vyprostit se,
že nemohu takto žít. Odešla jsem tedy z Dall, jež mne již příliš bolelo
a tížilo. Zmínka mi prospěla, i když jsem tu dlouho nemohla zůstávat.
I pesimismus se samozřejmě opět časem dostavoval. Vývin Tolstého je tak
podoben mému duš. vývoji, lépe řečeno, můj vývoj vývoji Tolstého. Připomínám
stadia, kterou jsem Vám psýcila v L. Nové zoufalství se mne zmocnilo,
když jsem začala onanovat. Po návratu z L. lékař konstatoval chronický
obou hrotů. Jak mi bylo, neumím Vám povědět. Co zoufalých dnů a večerů
jsem prožívala letošního září! V době, kdy jsem se nalézala, když jsem
dostala z blízkosti duš. rozvratky, uvědomila jsem si životní cíle. Nyní měl být
všemu konec. Byla to rána do hlavy. Proč právě nyní, když jsem měla odvahu
a chuť žít, bleptat, nalézat, tvořit, opíjet se krásným pocitem všeliný života?
Nyní jsem zdravá, to znamená navrch vína a žlučí.

Je tedy desperátní ton základním tonem mého já? Pravdě podobně ne.
Vypěstovaly ho ve mně život a prostředí. Naopak základním rysem mé
povahy je jas, ač v jistém čase jsem měla podlehnutí, píšíc to. Jen víra, že
bude lépe, že musím dozrávat mnohého vyrovnávání, pomáhala mi
překonávat všecky překážky a krise. Nepěstovali ve mně ono silné já vě-
domí ti, kteří mne za takovou měli? Nikdy jsem skrácí, když jsem o-
kolo 2. hod. ranní chodívala opuštěnou pěšinou z pole a lesem do Dall. Ale ni-
kdy jsem se ke skrytu nepřiznala. A kdyby - snad by mi byl ani nikdo ne-
věřil. A tak i po letech citové: Nerada se přiznávám k stavům
chvilkám. Což opravdovým pesimistou - ne, to spíš myslím, nejsem, avšak snadno
podlehnu okolnostem, smutku, zoufalství. Jakožto tuto analysi jsem shrnula
mého já větami ze Studentky Soni:

(Robert miloval Sonu. Po velikém losce se rozešli. On umřel. Jeho přítel Dolfi
to přišel oznámit Soni.) Říká jí: Robert byl takový tolstoun, napovrch se obá-
nil Nietzschem a maločlověčenstvím, ale uvnitř stále po něco toužil. Byl
velmi intelligentní a chtěl nějaký nový, vyšší život, ale nestačil na
to a stále zápasil se životem. Nikdy nemohl být šťastný s ustavič-
nými rozpory v duši."

Myslím, že tak tvoří ty lidé takto, co se umírá.

Neděle 11. prince 1927.

Přede mnou leží 5 obrázků. Tři z nich jsou deseti let staré fotografie mé matky. Přes 40 let ~~se~~ stará je první. To byla maminka mladá, prý 17 let. Nevím, v jakých intervalech vznikaly další 2 fotografie ale se všech se na mne dívají tytéž milé, hezké, prodloužmělé oči, s obočím výrazně kresleným,ušlechtilá tvář s nosem, jako mám já, ale jemnějším, a právě takovými rty. Oč byla matka hezčí než dcera! Je to zcela upřímný povzdech, svědčí o tom další dva obrázky: mé vlastní fotografie. Maminka bývala hezkou ženou a myslím, že její rysy byly mnohem prodloužmělejší než mé. Je to prosté konstatování rozdílu obrázků. O to však mi nejde, na to však myslím: Co bylo v období mezi vznikem maminčiných obrázků. Kladu si otázku, co mladý a co poznávaly tyto oči, jaké myšlenky se hnízdily za hezkým, čistým čelem. Divím se, mnohým se čísti, co let je tomu, kdy maminka a hrála tyto obrázky z nekonfotografovaných! Dnes, po ~~tolika~~ letech, po tolika letech já, její dcera a dítě nejmladší sedím nad nimi, dumám, hledám, tápu.
Prvě se mne maminka nedvěkala, takové, jakou mne chtěla mít. Vím, mělo nejradější Vráťu, který půstal tak nepochopitelně kdysi v její náruči. Nepochybuji, že mne také milovala, jenže jinak. Působila jsem jí mnoho starostí a bolestí, vím to dobře, byla jsem divné dítě, po celé dětství a hlavně v době dospívání ležělo na mně tíha, o níž jsem neuměla mluvit citově, já se musím probojovat sama. Bylo by mi tehdy maminka porozuměla? Já však jsem věřila, že se nalezneme, až můj výbuch bude v konci. Mé mlčení bylo bolestné a líbivé, mně nejvíc, ale snad i ona věřila, že jednou bude líp.
Odešlo dlouho než se tak mnoho stalo. Dlouho zhasla v mé paměti přesné tahy její obraz a já neznám jejího obrázku, jak jsem ji znala. Ale nezapomenu snad nikdy očí, jimiž se na mne dívala tenkrát naposled. Co jsem si hlavy nalámala, co vše v mě bylo!
Kdykoli se zamyslím nad ní a nad sebou, chce se mi plakat. Jaký paradox, já a plakat! A přece - pravda.